

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Krajské mestá SR

v číslach

2022

Kód publikácie: 090922
Okruh: Regionálne štatistiky
Dátum: apríl 2022

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Sekcia diseminácie a komunikácie
Lamačská cesta 3/C
840 05 Bratislava 45

Informačný servis
Telefón: +421 2 50236 339
E-mail: info@statistics.sk
www.statistics.sk

ISBN (online): 978-80-8121-899-6
ISBN (tlač): 978-80-8121-901-6

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jej jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie je možné použiť len s uvedením zdroja.

**Financovaný
Európskou úniou**

Obsah

Úvodné slovo	4
Metodické poznámky	6
1. Demografické aspekty	8
2. Sociálne aspekty	46
3. Ekonomické aspekty	80
4. Aspekty vzdelávania	84
5. Kultúrne a rekreačné aspekty	102
6. Dopravné aspekty	124
7. Aspekty životného prostredia	140

Úvod

Zamerajme pozornosť na mestá

Vo všeobecnosti sú mestá centrami pracovných miest, vzdelávania, kultúrneho a športového života s dostupnými službami či zdravotnou starostlivosťou. Kvalita života medzi nimi sa však líši. Aj mestá zápasia s rôznymi problémami, od starnutia a úbytku obyvateľstva, migrácie cez nekontrolovateľnú zástavbu, dopravné problémy či znečistené prostredie. Rozvíjať mestá, ktoré budú zdravé a dynamické, nie je výzvou iba posledného obdobia. Táto iniciatíva sa globálne formuje už desiatky rokov. V dnešnej dobe však nadobudla jasnejšie kontúry, keď sa mestská dimenzia preklapila do konkrétnych programov, cieľov a politík.

Prečo potrebujeme mestskú štatistiku

V roku 2015 bol rozvoj miest zaradený medzi 17 hlavných globálnych cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja **Agendy 2030**. Cieľ 11 Trvalo udržateľné mestá a komunity má za úlohu premeniť mestá a ľudské obydľia na inkluzívne, bezpečné, odolné a udržateľné.

V máji 2016 bol prijatý Amsterdamský pakt o **Urbánnej agende pre Európsku úniu**, ktorá okrem lepšieho riadenia, financovania a poznania miest upriamuje pozornosť aj na potrebu spoľahlivých údajov potrebných v rozhodovacích procesoch.

Slovenské mestá ako súčasť európskej mestskej štatistiky

Rastúci dopyt po hodnotení kvality života v mestách naštartoval spoločnú iniciatívu Európskej komisie a Eurostatu (Štatistického úradu Európskych spoločenstiev). Jej cieľom bolo zabezpečiť **zber kvantitatívnych údajov o kvalite života v európskych mestách** a regiónoch na podporu politík EÚ v oblasti rozvoja miest a vidieka.

Národné štatistické úrady európskych krajín zabezpečujú zber štatistických údajov za vybrané mestá, a aj ich dochádzkové zóny do práce, čo umožňuje sledovať aj väzby miest so svojím najbližším okolím. Výsledkom iniciatívy je aj táto publikácia.

Prinášame v nej hodnotenie krajských miest na základe vybraných dostupných ukazovateľov kvality života v mestách, ktoré sú dôležité nielen na európskej či národnej, ale hlavne na lokálnej úrovni.

Zvolili sme jednoduchý a graficky zrozumiteľný pohľad na zaujímavé informácie o ôsmich najväčších slovenských mestách a veríme, že sa aj touto formou dozviete niečo nové o slovenských mestách.

Z histórie zberu európskej mestskej štatistiky

1999

Prvý zber štatistických údajov o mestách

58 najväčších európskych miest, zadefinovaný prvotný zoznam ukazovateľov z rôznych oblastí

2003

Slovenské mestá v zozname európskych miest

v zozname vybrané mesta z celej Európy, zaradené aj štyri slovenské mestá - Bratislava, Košice, Nitra, Banská Bystrica

2005

Zber historických dát

zber aktuálnych údajov vrátane vybraných rokov 1991 a 1996.

2006

Ďalšie slovenské mestá v projekte

zaradené ďalšie štyri krajské mestá - Trnava, Trenčín, Žilina a Prešov

2009

Zber štatistických údajov na ročnej báze

trojročný interval zberu údajov zmenený na ročný zber, aktualizácia zoznamu ukazovateľov.

súčasnosť

Pravidelný zber údajov za krajské mestá do európskej mestskej štatistiky

mestská štatistika je dôležitou súčasťou európskych štatistických zisťovaní, ukazovatele sa aktualizujú podľa požiadaviek používateľov.

Metodické poznámky

Základné pojmy:

Klasifikácia územných jednotiek pre štatistické účely, skrátene NUTS, definuje administratívne členenie členských krajín EÚ. Klasifikáciu dopĺňajú územné typológie, ktoré definujú rôzne územné typy. Územné typológie sú definované na troch územných úrovniach podľa toho, aké základné jednotky sú používané pre ich zadefinovanie:

1. úroveň štatistickej mriežky -

bunky mriežky s rozlohou 1 km²

2. lokálne typológie - lokálne administratívne jednotky (obecná úroveň)

3. regionálne typológie – regióny na úrovni NUTS 3 (krajská úroveň)

Vymedzené sú nasledovne:

veľké mesto

Bratislava
Trnava
Trenčín
Nitra
Žilina
Banská Bystrica
Prešov
Košice

Územné typy používané v európskej mestskej štatistike vychádzajú z lokálnych typológií:

veľké mestá

lokálne administratívne jednotky, v ktorej žije minimálne 50 tis. obyvateľov

funkčné mestské oblasti

veľké mestá spolu s ich zónami dochádzky do práce

Na Slovensku je zber štatistických údajov v rámci európskej mestskej štatistiky realizovaný za krajské mestá. Ich funkčné mestské oblasti sú vymedzené na okresnej úrovni, výnimkou je Bratislava, ktorej funkčná mestská oblasť zahŕňa celý kraj.

funkčná mestská oblasť

Bratislavský kraj
okres Trnava
okres Trenčín
okres Nitra
okres Žilina
okres Banská Bystrica
okres Prešov
Košice mesto a okres Košice-okolie

Použité skratky a symboly

SODB sčítanie obyvateľov, domov a bytov
p. b. percentuálny bod
ISCED Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelania
DPH daň z pridanej hodnoty

Údaje za jednotlivé ukazovatele sú hodnotené a porovnávané za dostupné referenčné roky zberu mestskej štatistiky.

Časové rady štatistických ukazovateľov boli zostavené tak, aby bola zachovaná ich metodická porovnateľnosť počas celého sledovaného obdobia.

Odchýlky v súčtoch a podieloch vznikajú zaokrúhľovaním údajov.

Zdroje údajov: databáza Štatistického úradu SR, DATAcube.

Pri každom ukazovateli je uvedený kód, pod ktorým sú štatistické údaje za daný ukazovateľ uložené v databáze. Údaje, ktoré nie sú dostupné v databáze, sú pripojené v tabuľkách k publikácii na portáli úradu. Údaje sú zo štatistických zisťovaní ŠÚ SR, v prípade preberaných údajov je informácia o zdroji údajov uvedená pri ukazovateli.

1. Demografické aspekty

and let my feet
millenniums hence
be set in midst of knowledge

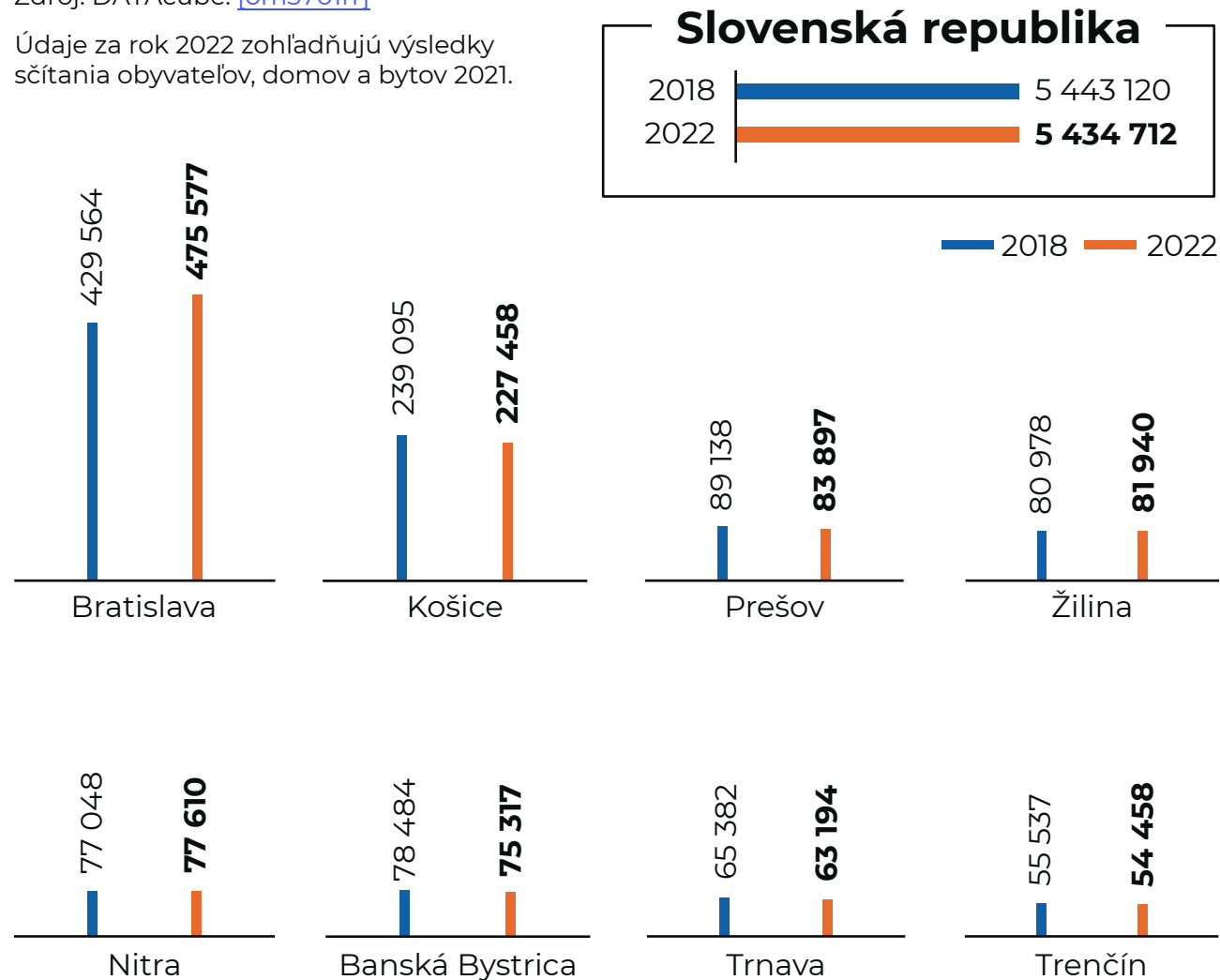

Počet obyvateľov v krajských mestách

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3701rr\]](#)

Údaje za rok 2022 zohľadňujú výsledky
sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021.

1. Demografické aspekty

Populácia hlavného mesta sa v období 2018 -2022 zväčšila o 46 tis. osôb, metropola východu však prišla až o 11,6 tis. obyvateľov.

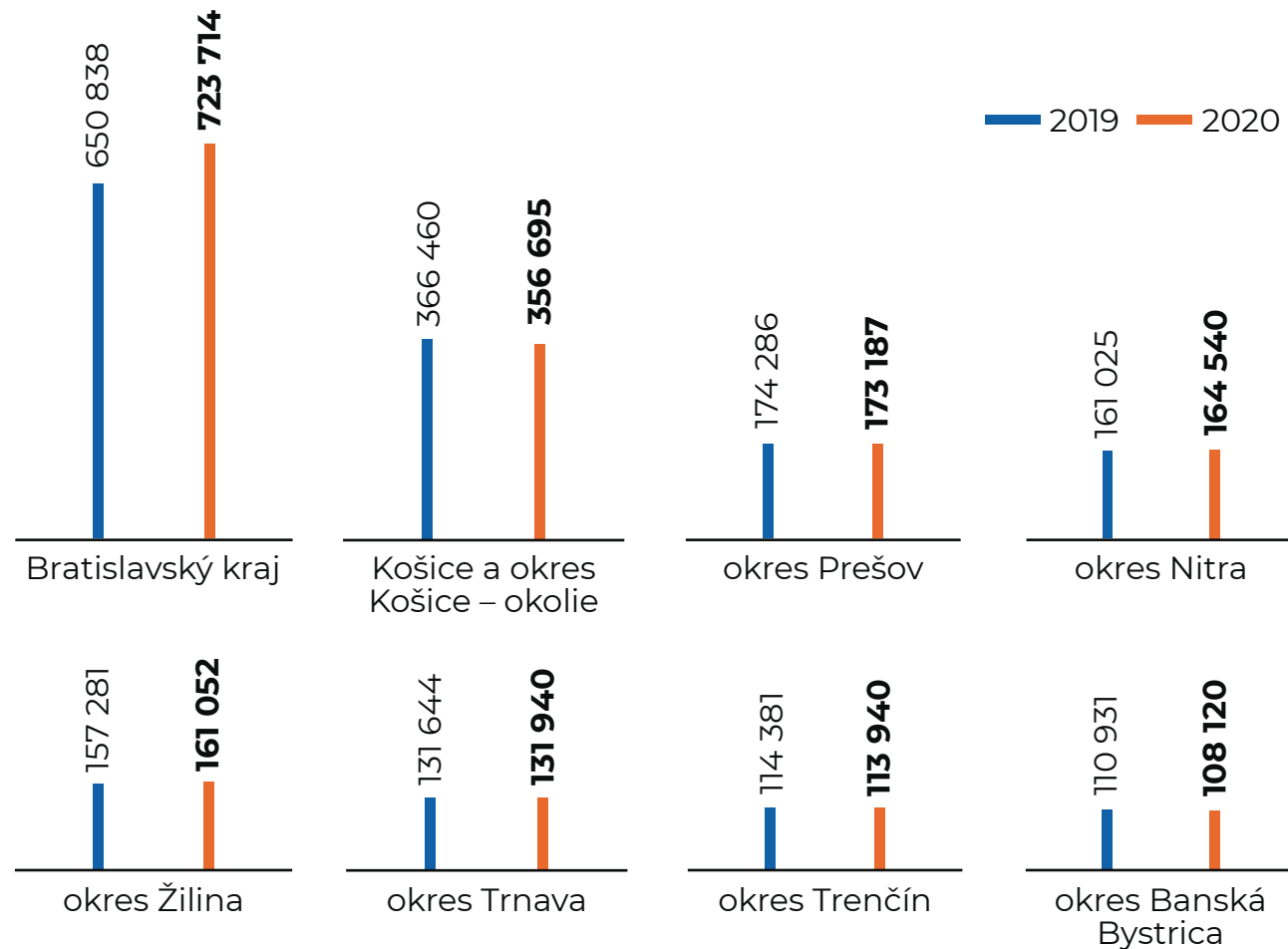
Sledujúc vývoj od roku 2018 najviac vzrástol počet obyvateľov Bratislavy (o 10,7 %). Počet Žilinčanov sa rozšíril o 962 osôb, čo predstavovalo nárast o 1,2 %. Populačne si prilepšila ešte Nitra, stav obyvateľstva sa zvýšil o 562 osôb (o 0,7 %). V ostatných krajských mestách počet obyvateľov klesol, najvýraznejšie v Prešove, kde sa populácia znížila o 5 421 osôb (o 5,9 %).

Počet obyvateľov vo funkčných mestských oblastiach

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3702rr\]](#)

1. Demografické aspekty

V Bratislavskom kraji pribudlo 72,9 tis. obyvateľov, o 9,8 tis. obyvateľov menej žilo vo funkčnej mestskej oblasti Košíc.

Od roku 2018 nárast populácie zaznamenali funkčné mestské oblasti, na území ktorých sídlia veľké automobilky. V Bratislavskom kraji bol rast najvýraznejší, až o 11,2 %. O viac ako 2 % stúpol počet obyvateľov okresu Žilina a okresu Nitra. Veľmi mierne vzrástlo obyvateľstvo okresu Trnava (o 0,2 %).

Obyvateľstvo ubudlo vo funkčnej mestskej oblasti Košíc (okres Košice – okolie spolu s mestom) a v okrese Banská Bystrica (v oboch o viac ako 2,5 %), v okrese Prešov (o 0,6 %) a okrese Trenčín (o 0,4 %).

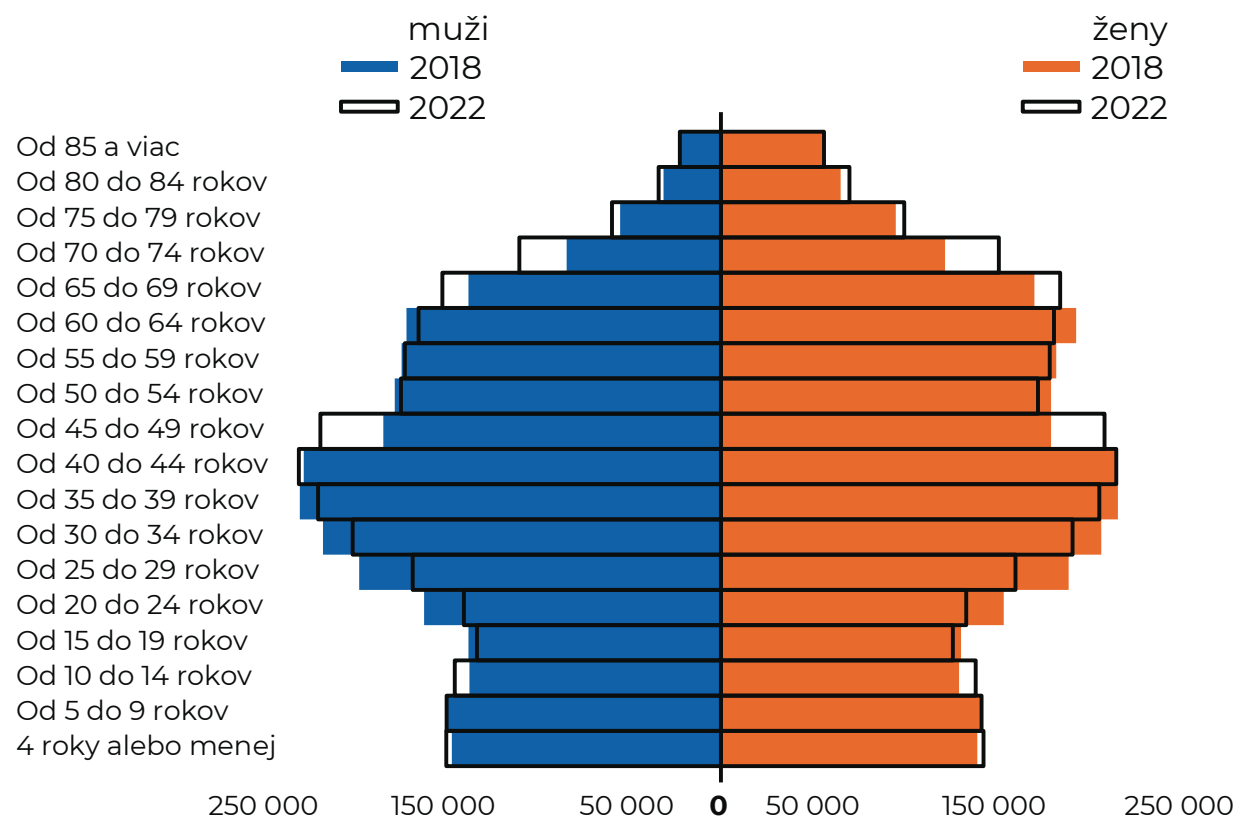

Veková štruktúra obyvateľstva v Slovenskej republike

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om7007rr\]](#)

1. Demografické aspekty

Vekovú štruktúru krajských miest charakterizuje starnutie populácie.

V krajských mestách za posledných päť rokov najviac stúpol počet obyvateľov vo vekovej skupine 70 až 74 rokov. Výnimkou bola Bratislava, kde pribudlo najviac obyvateľov vo vekovej skupine 45 až 49 rokov. Počet obyvateľov v tejto vekovej skupine stúpol o viac ako 44 %. Najvyšší, viac ako tretinový rast populácie 70 až 74 ročných bol zaznamenaný v Bratislave (o 36 %) a Žiline (o 35,4 %). Hranicu 30 % prekročila aj Nitra (32,5 %).

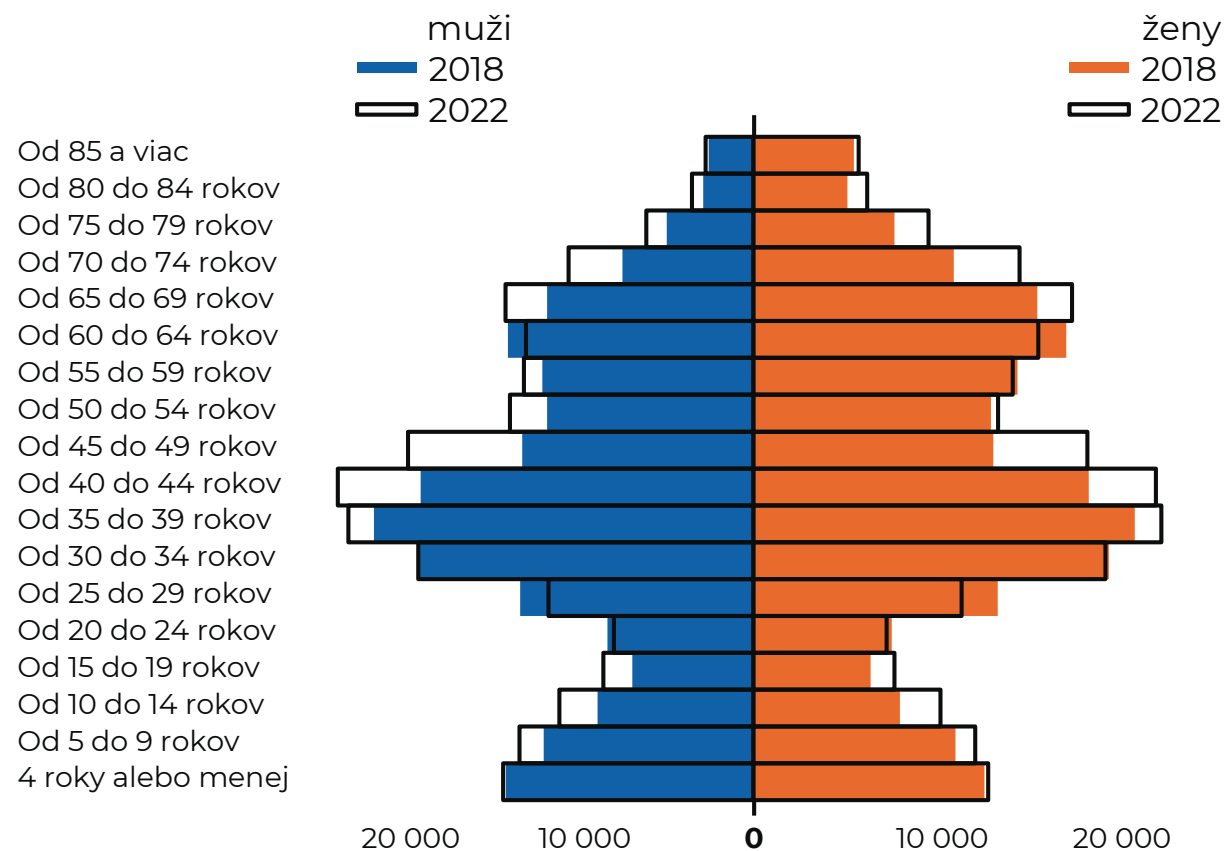
Naopak, vo väčšine krajských miest najvýraznejší pokles vykazuje obyvateľstvo vo veku od 20 do 29 rokov. Najviac 25 až 29 ročných ubudlo v Banskej Bystrici (o 26,7 %) a v Prešove o (23,1 %), úbytok vyšší ako 21 % mali aj mestá Žilina, Trenčín, Košice a Nitra. Vo vekovej skupine 20 až 24 ročných sa znížil počet obyvateľov najviac v Prešove o 26,7 %. Zníženie o viac ako pätinu dosiahlo aj mesto Trnava (o 21,3 %) a Banská Bystrica (o 20,7 %).

Veková štruktúra obyvateľstva v Bratislave

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

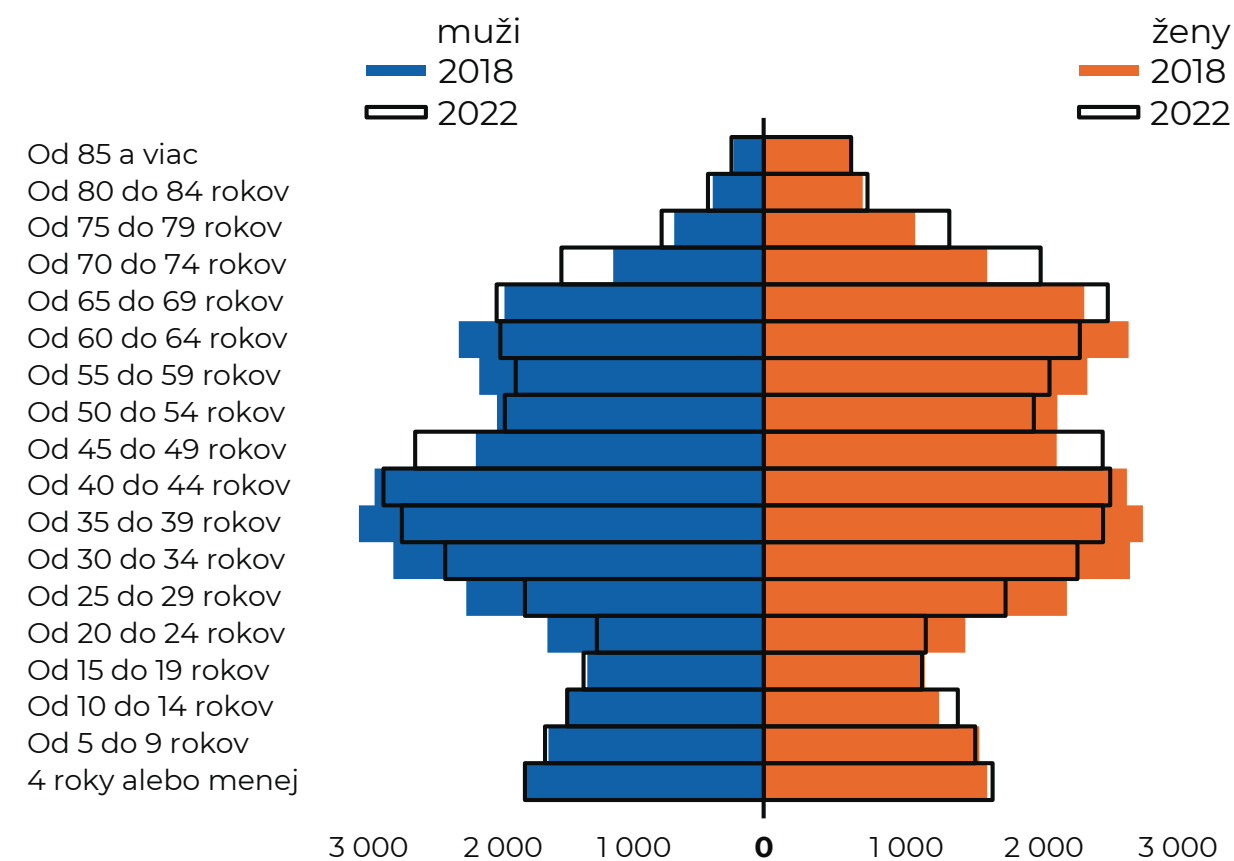

1. Demografické aspekty

Veková štruktúra obyvateľstva v Trnave

(k 1. 1.)

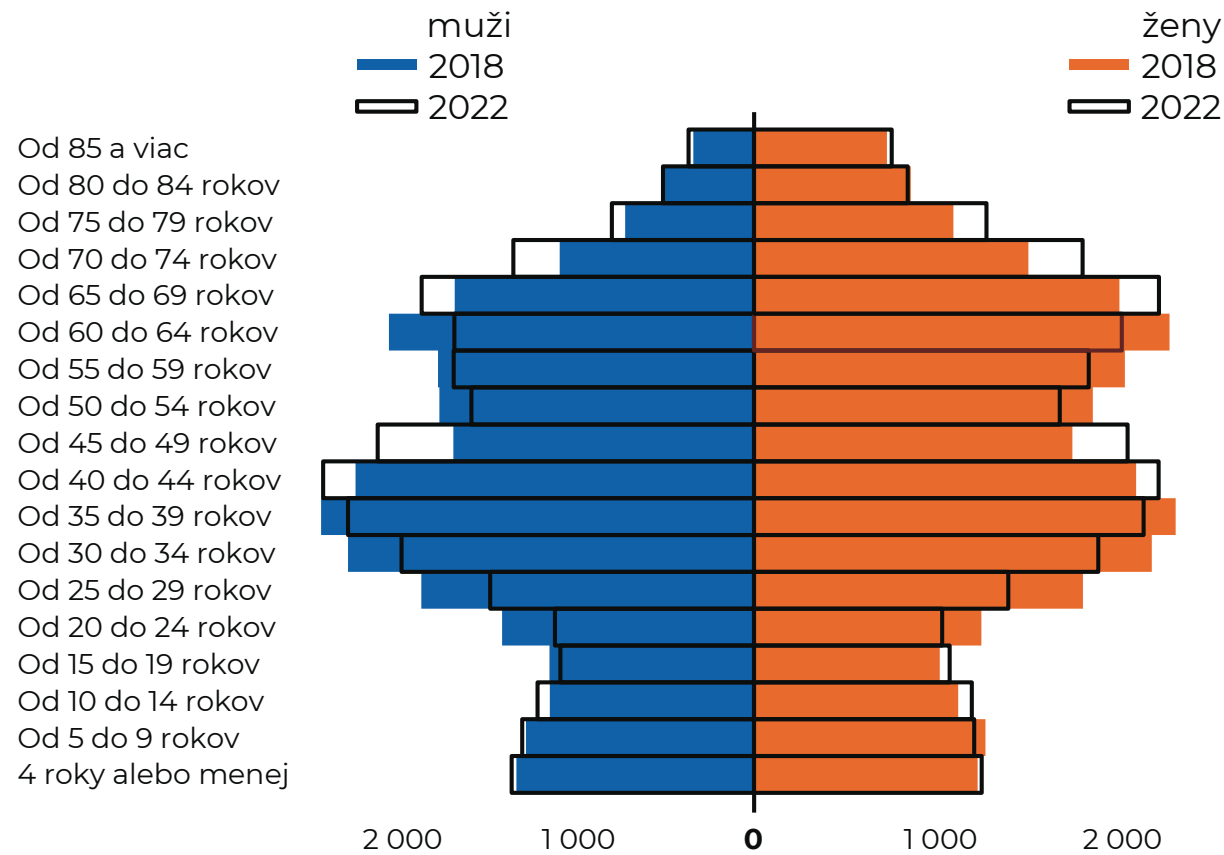
Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

Veková štruktúra obyvateľstva v Trenčíne

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

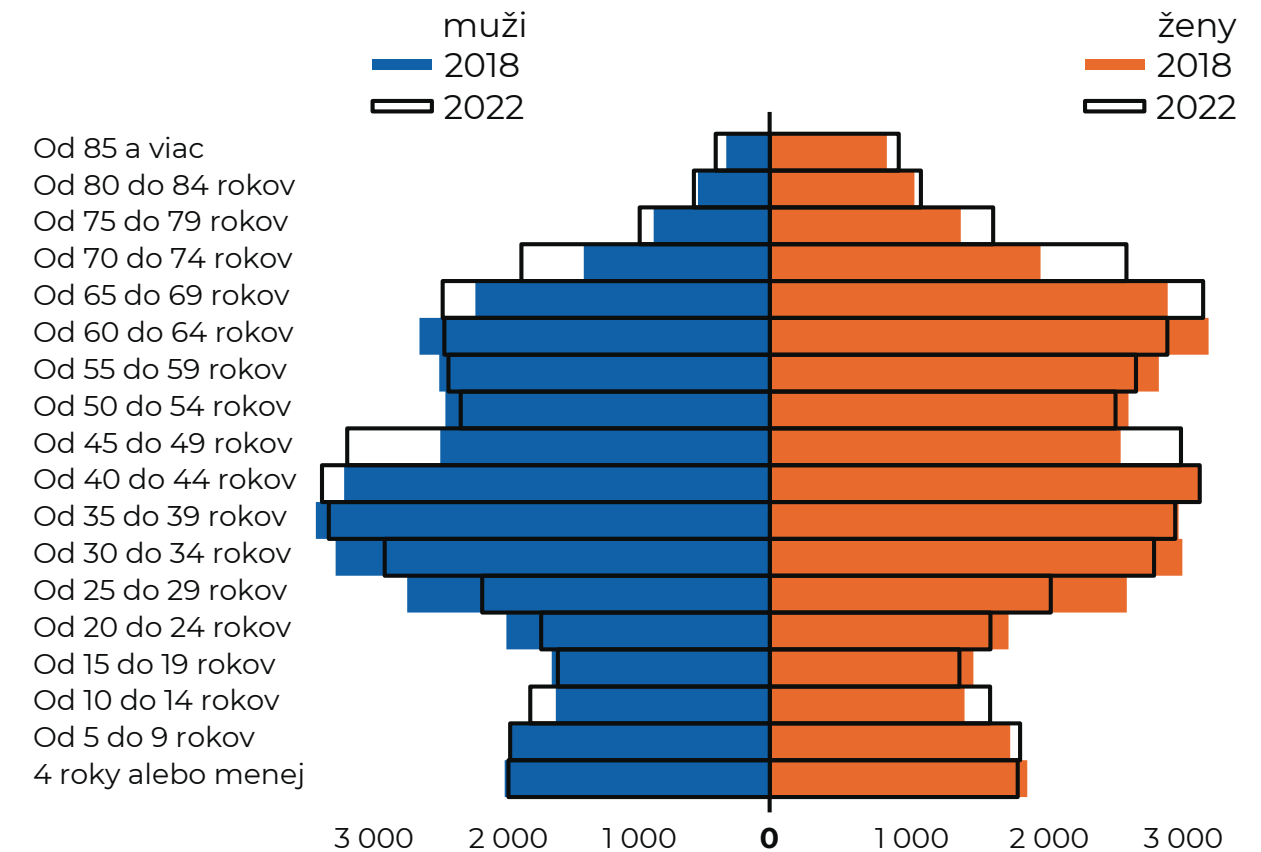

1. Demografické aspekty

Veková štruktúra obyvateľstva v Nitre

(k 1. 1.)

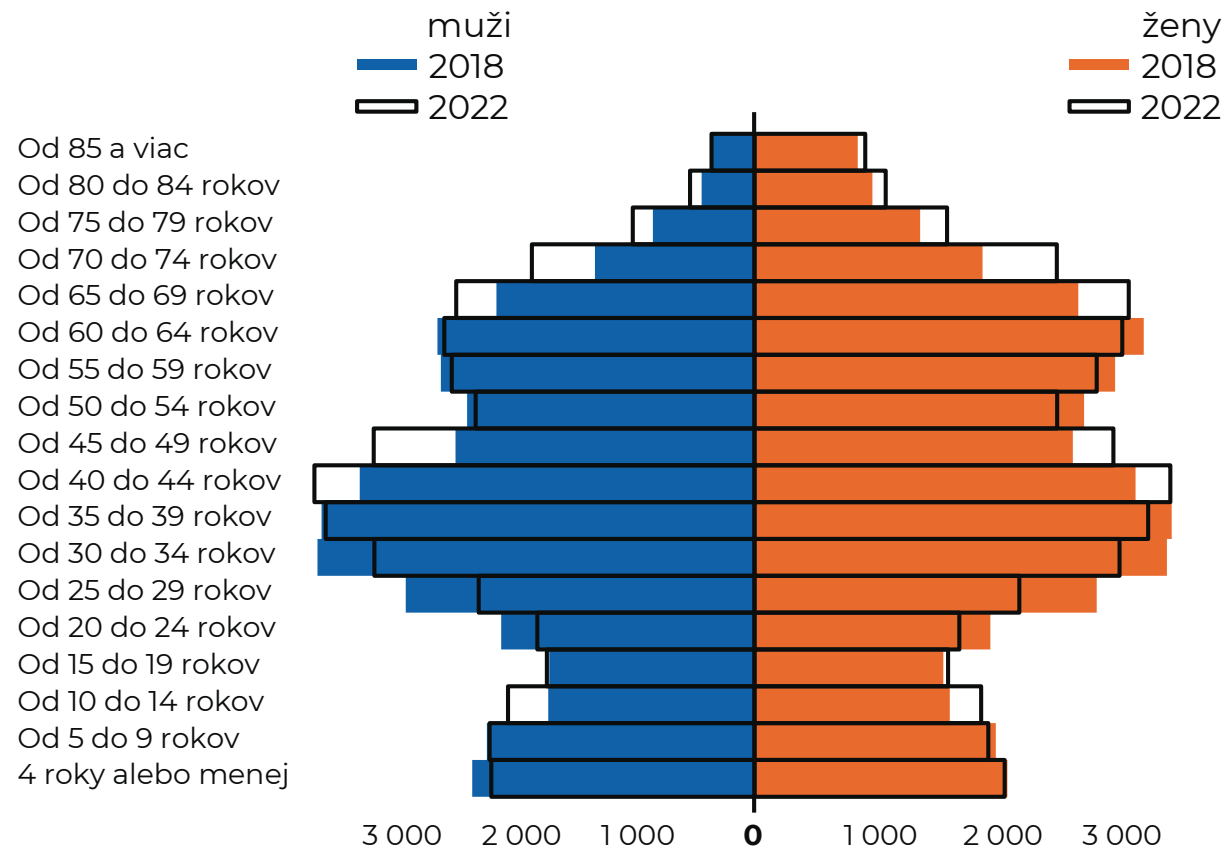
Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

Veková štruktúra obyvateľstva v Žiline

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

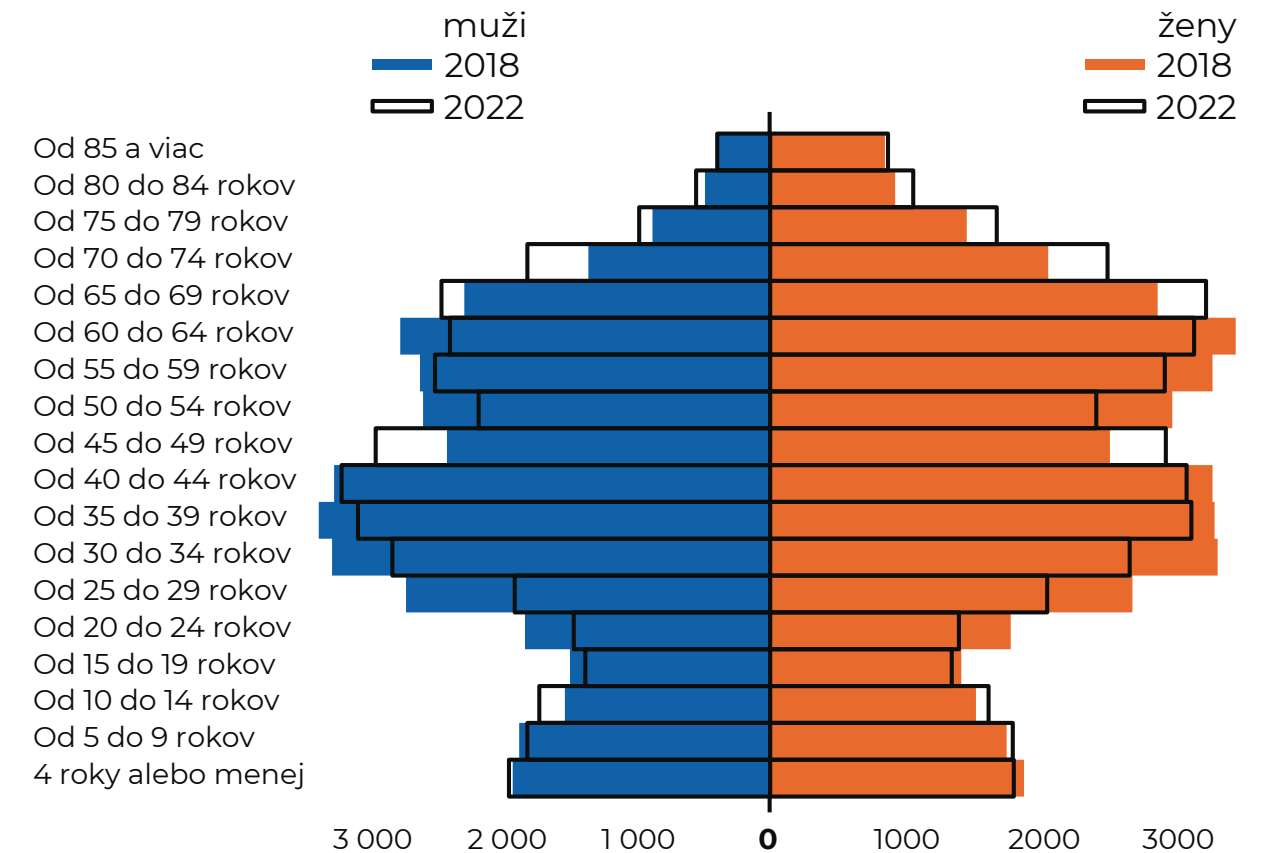

1. Demografické aspekty

Veková štruktúra obyvateľstva v Banskej Bystrici

(k 1. 1.)

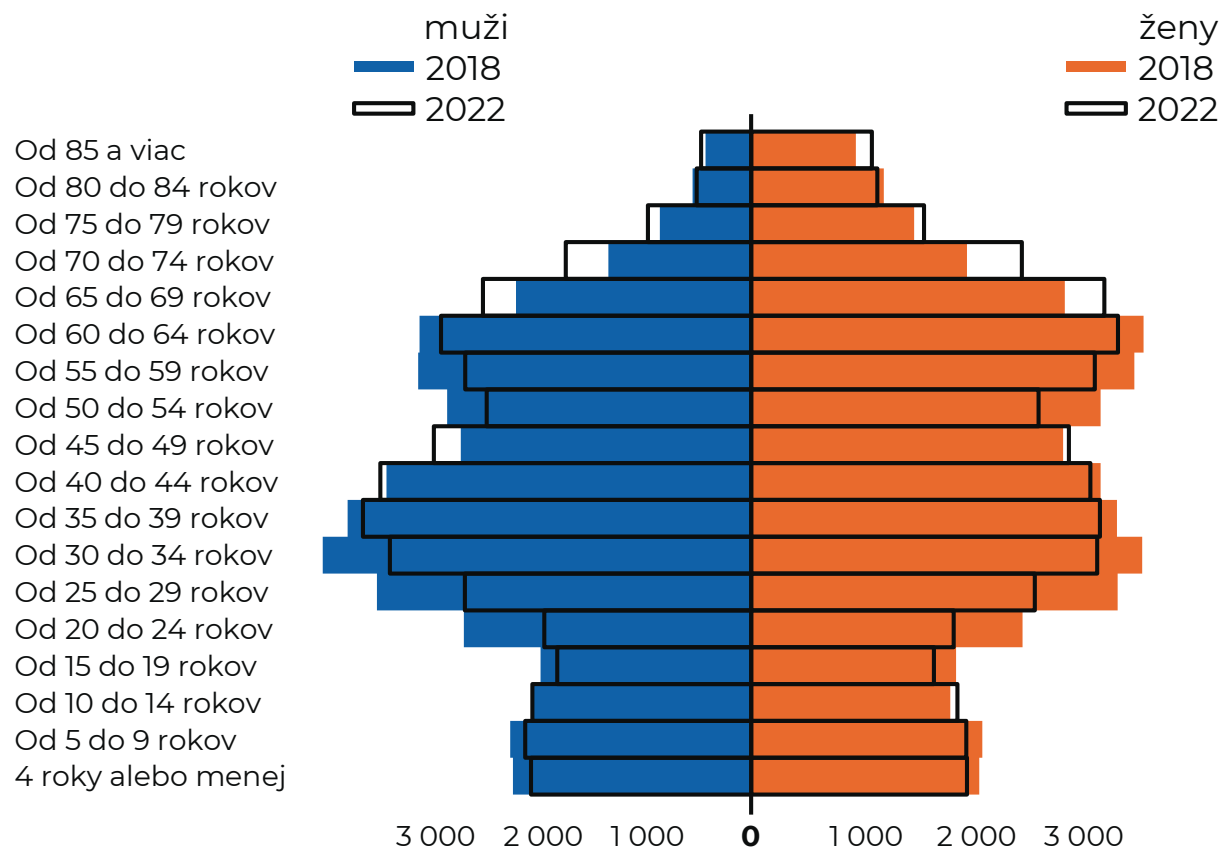
Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

Veková štruktúra obyvateľstva v Prešove

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

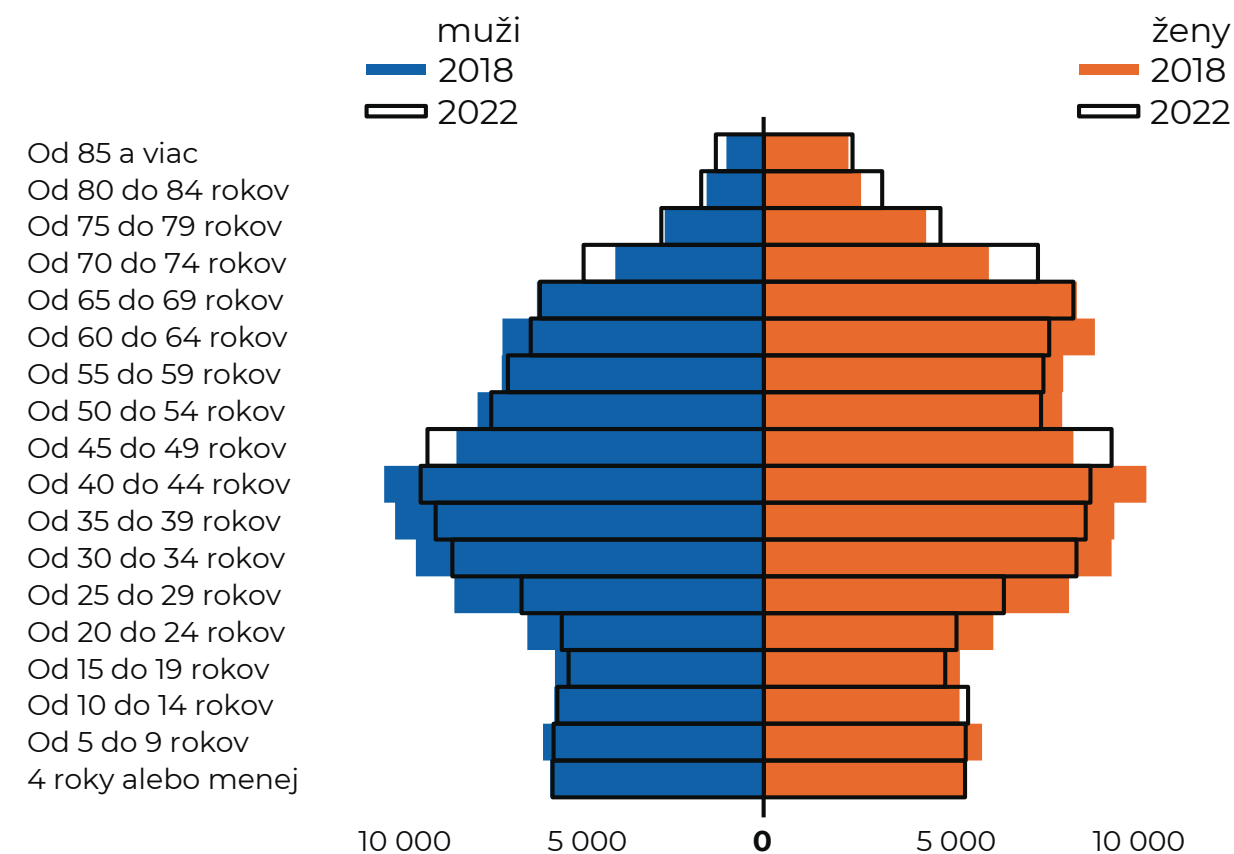

1. Demografické aspekty

Veková štruktúra obyvateľstva v Košiciach

(k 1. 1.)

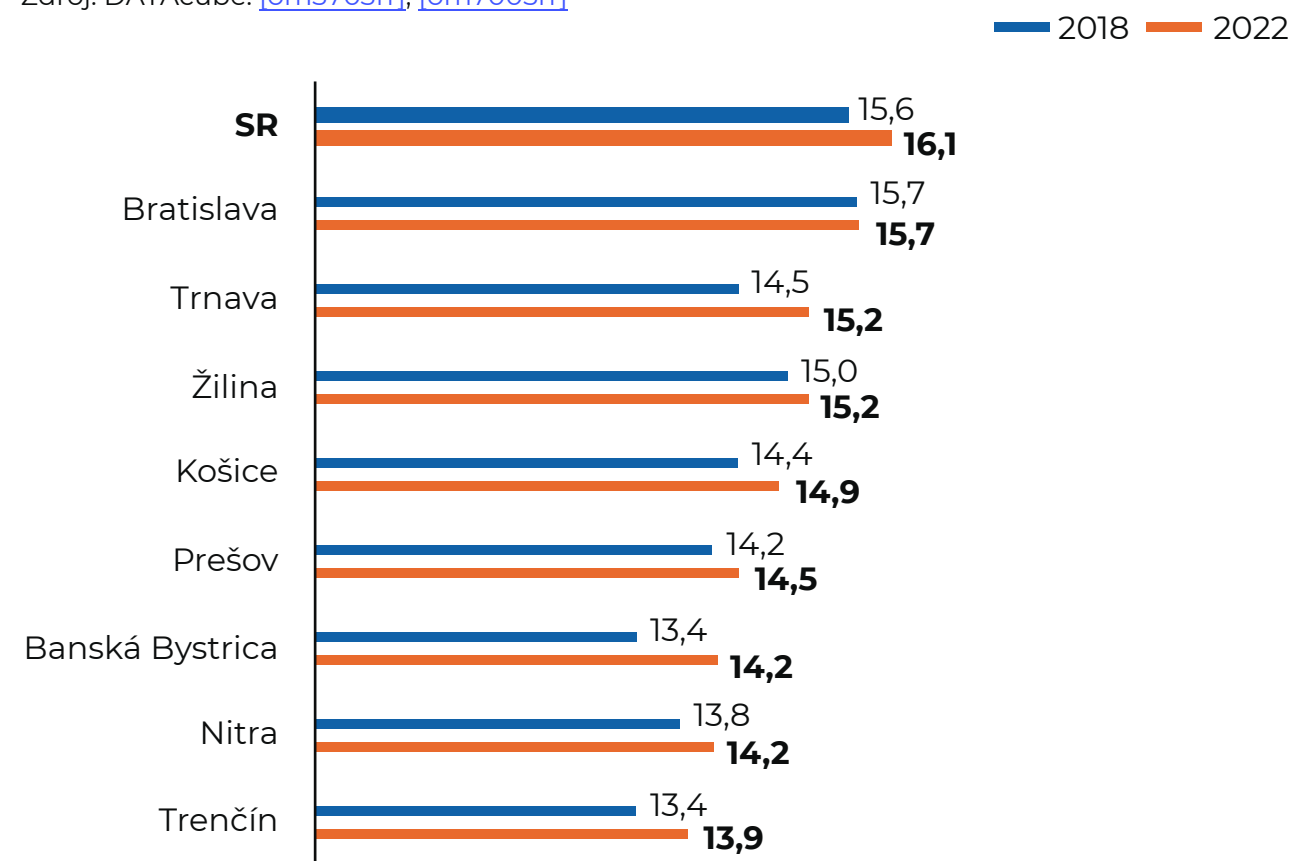
Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

Podiel detí do 14 rokov v krajských mestách

(v % z celkového počtu obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rrr\]](#); [\[om7005rrr\]](#)

1. Demografické aspekty

Najviac detí pribúda v hlavnom meste.

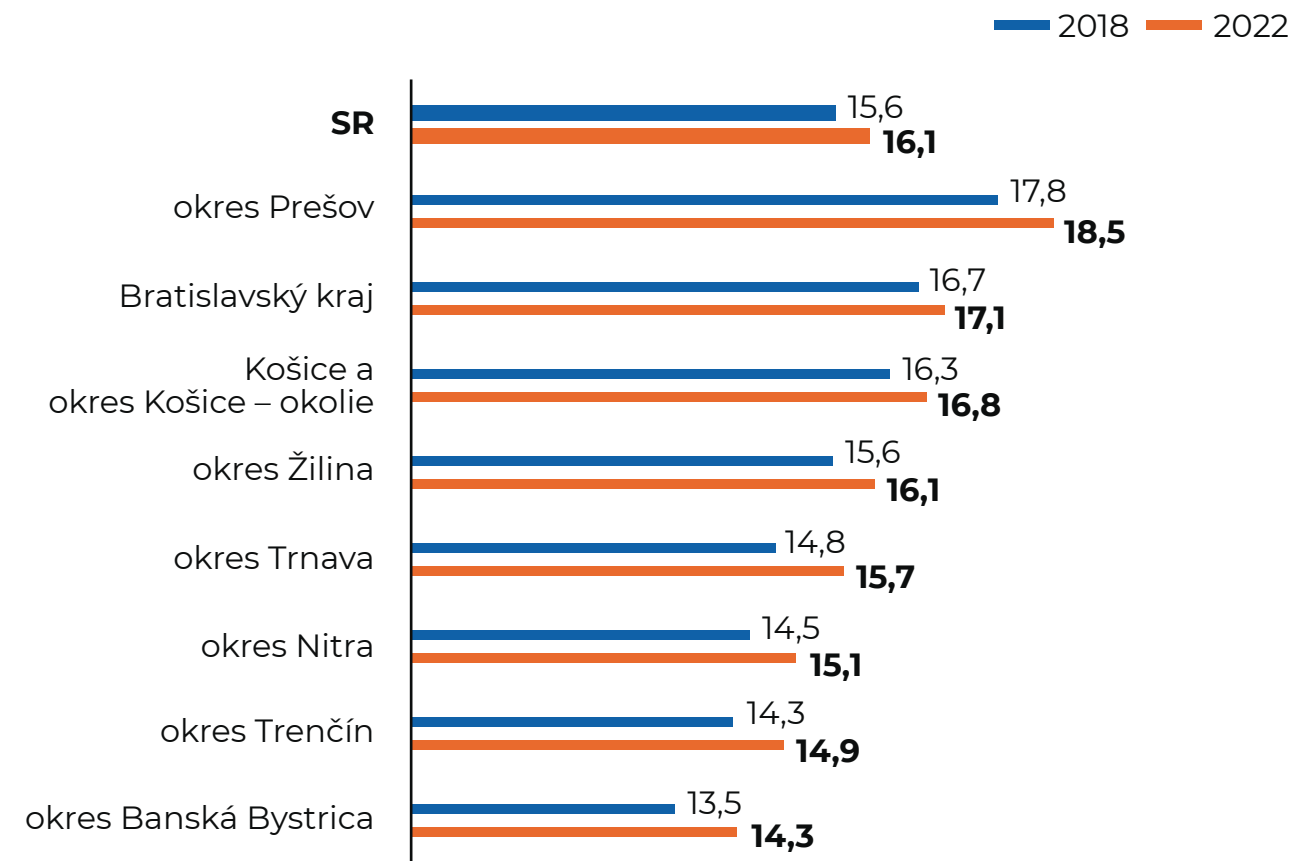
Za relatívne mladé mestá s najvyšším podielom detí do 14 rokov k 1. 1. 2022 patrili mestá Bratislava (15,7 %), Trnava a Žilina (obe s podielom detskej zložky 15,2 %). Najnižší podiel detí do 14 rokov zaznamenalo mesto Trenčín (13,9 %). Od začiatku roka 2018 do začiatku roka 2022 sa podiel detí v populácii každoročne zvyšoval v Trnave, Trenčíne a Banskej Bystrici. Najrýchlejšie tempo rastu zaznamenala Banská Bystrica (o 0,9 p.b.).

Podiel detí do 14 rokov vo funkčných mestských oblastiach

(v % z celkového počtu obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3704rr\]](#)

1. Demografické aspekty

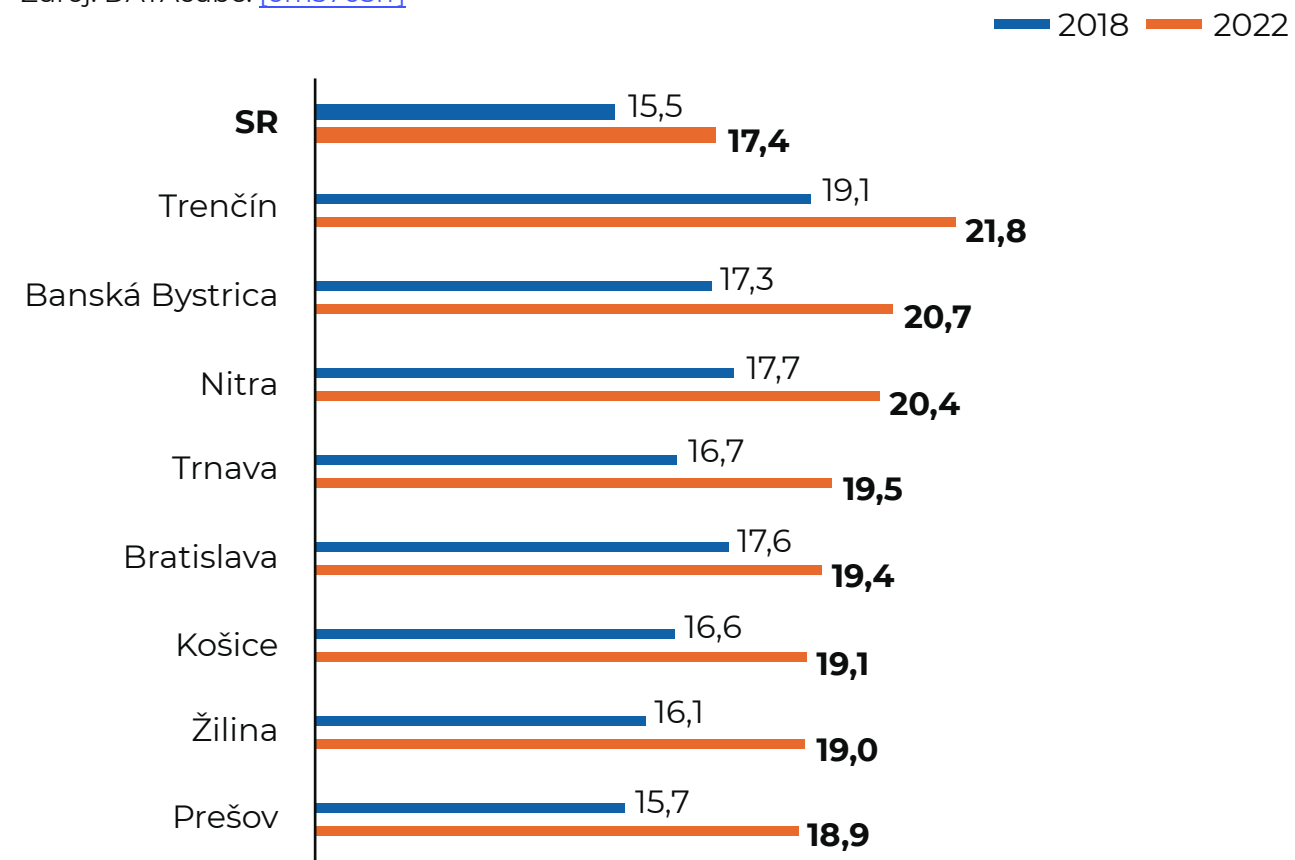
Z funkčných mestských oblastí k 1.1. 2022 tvorili deti do 14 rokov najväčší podiel v okrese Prešov (18,5 %) a v Bratislavskom kraji (17,1 %). Najnižší podiel detí v populácii mal okres Banská Bystrica (14,3 %). Podiel detskej zložky od začiatku roka 2018 do začiatku roka 2022 každoročne rástol v okresoch Trnava, Trenčín, Banská Bystrica a Prešov. Medzi rokmi 2018 a 2022 mal najrýchlejšie tempo rastu okres Trnava (o 0,9 p.b.), najpomalšie Bratislavský kraj (o 0,3 p. b.).

Podiel seniorov od 65 rokov v krajských mestách

(v % z celkového počtu obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3703rr\]](#)

1. Demografické aspekty

Podiel seniorov rastie vo všetkých mestách.

Najvyšší podiel seniorov v populácii malo k 1.1.2022 mesto Trenčín (21,8 %), viac ako pätinu obyvateľstva tvorili starší ako 65 rokov aj v Banskej Bystrici a Nitre. V posledných piatich rokoch poproduktívna zložka obyvateľstva plynule rástla vo všetkých krajských mestách, avšak rôznym tempom. Podiel staršieho obyvateľstva rástol najrýchlejšie v Banskej Bystrici, Prešove a Žiline (o viac ako 3 p. b.) naopak najpomalšie v Bratislave (o 1,7 p. b.). Bratislava bola jediným z krajských miest, kde tempo rastu poproduktívnej zložky bolo pod úrovňou národného priemeru (1,9 p. b.).

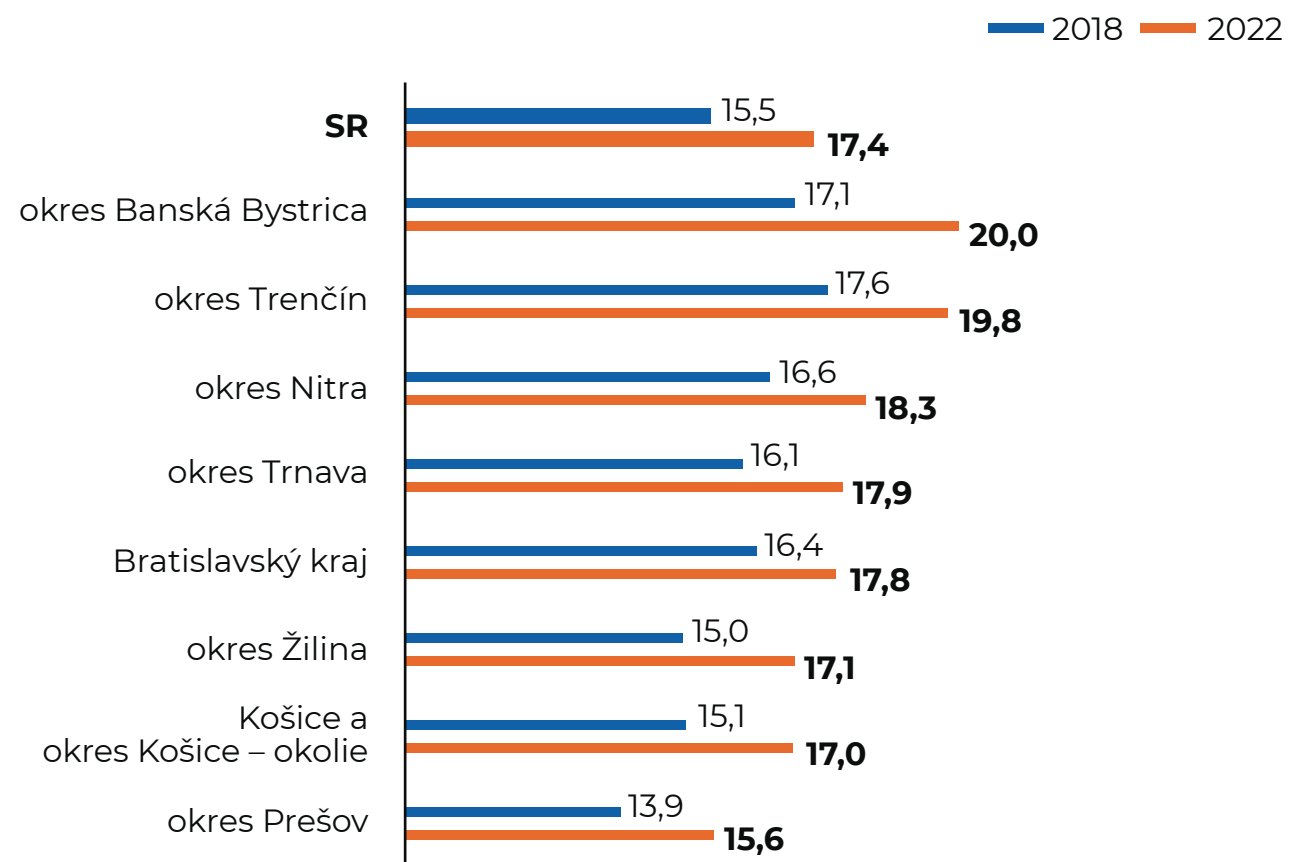

Podiel seniorov od 65 rokov vo funkčných mestských oblastiach

(v % z celkového počtu obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3704rr\]](#)

1. Demografické aspekty

Podiel poproduktívneho obyvateľstva od začiatku roka 2018 do začiatku roka 2022 sa každoročne zvyšoval aj vo všetkých funkčných mestských zónach. Počas sledovaného obdobia až o 3 p. b. vzrástol podiel seniorov v okrese Banská Bystrica, pričom k 1.1. 2022 tvorili seniory až pätinu celkovej populácie okresu. Podiel staršieho obyvateľstva rástol najpomalšie v Bratislavskom kraji (o 1,4 p. b.).

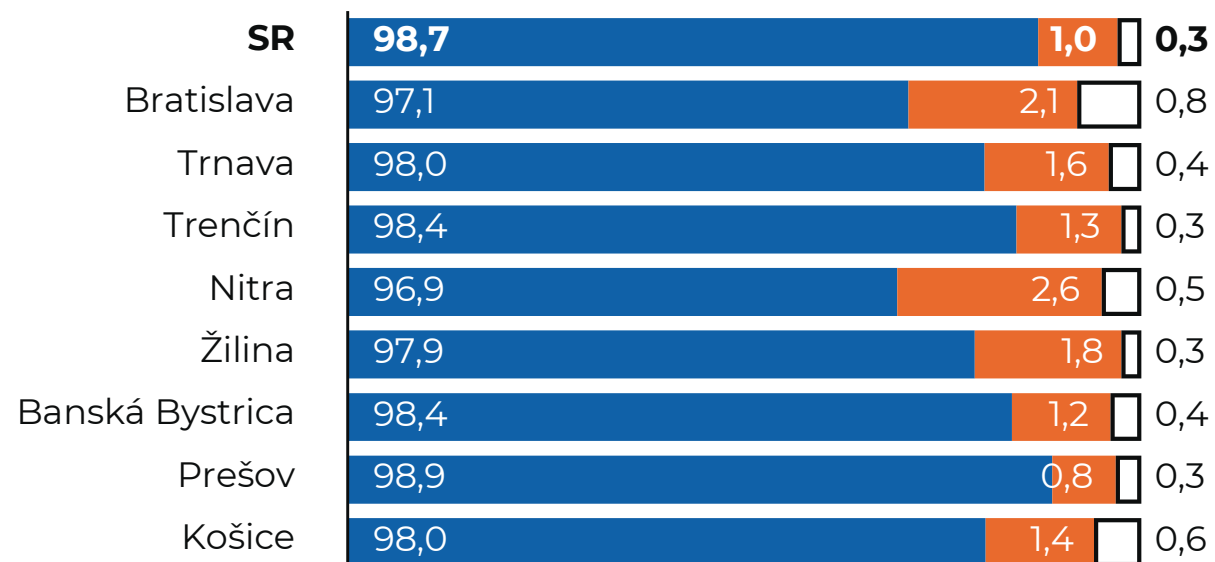

Obyvateľstvo podľa štátneho občianstva v krajských mestách

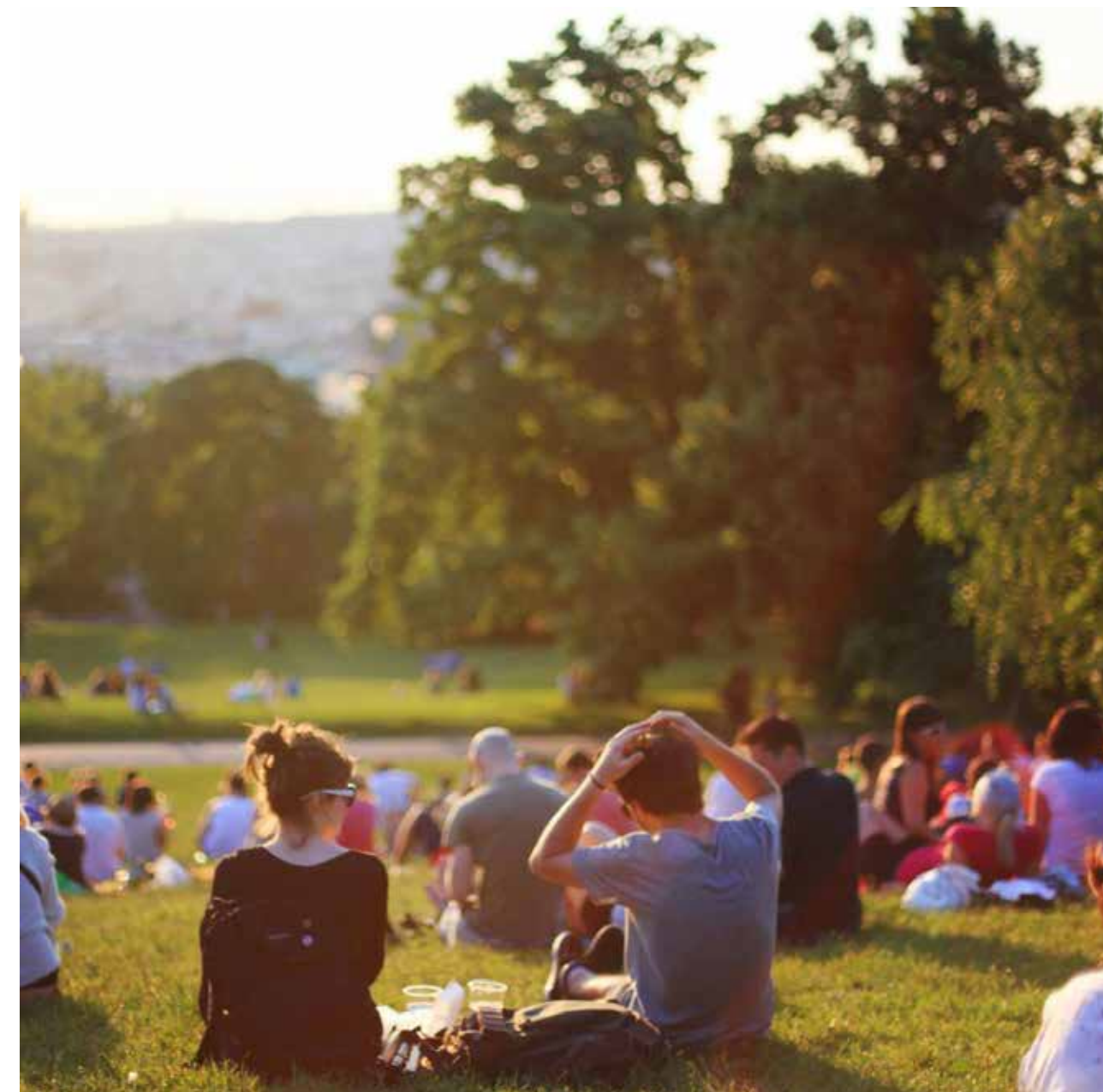
(v %, k 1. 1. 2018)

Zdroj: DATAcube. [\[om3705rr\]](#)

- slovenské štátne občianstvo
- občianstvo inej krajiny EÚ
- občianstvo nečlenskej krajiny EÚ

1. Demografické aspekty

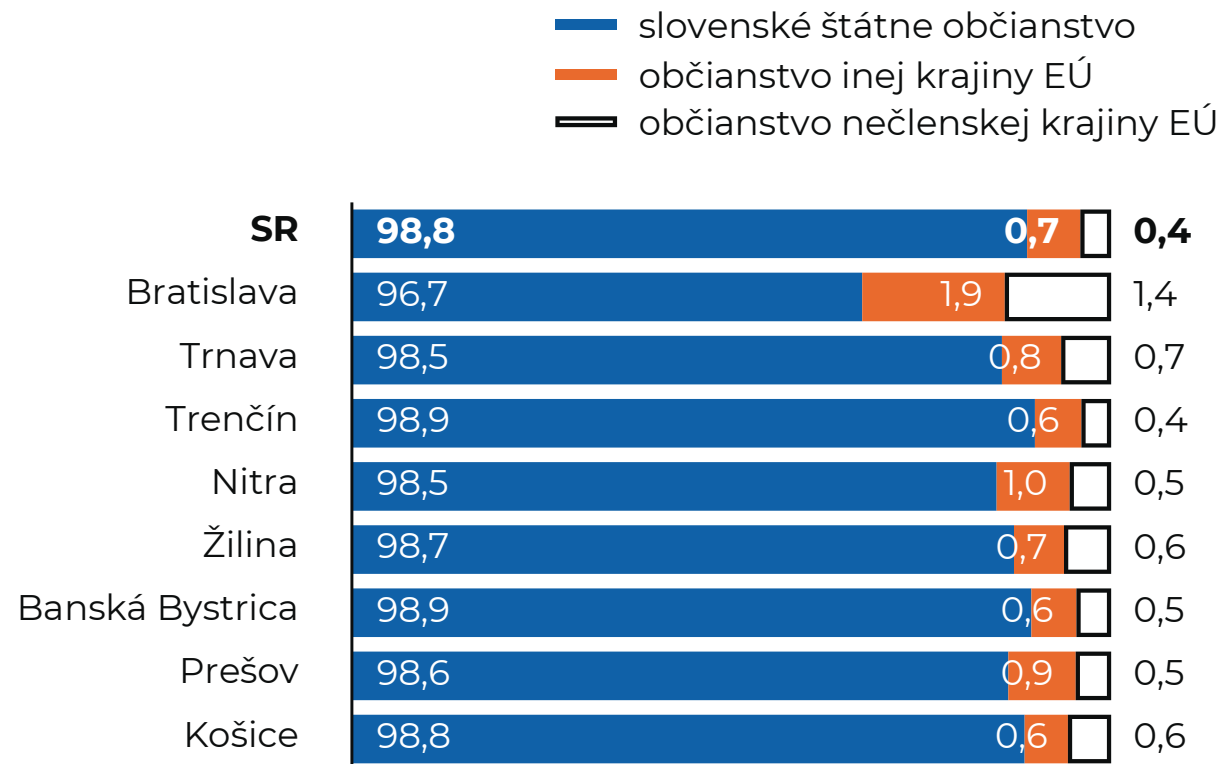

Obyvateľstvo podľa štátneho občianstva v krajských mestách

(v %, k 1. 1. 2022)

Zdroj: DATAcube. [\[om3705rr\]](#)

Občianstvo inej krajiny EÚ v roku 2022 je bez Veľkej Británie.

1. Demografické aspekty

Podľa najaktuálnejších údajov, ktoré odrážajú už aj informácie z posledného sčítania pribudli cudzinci v Bratislave a Prešove.

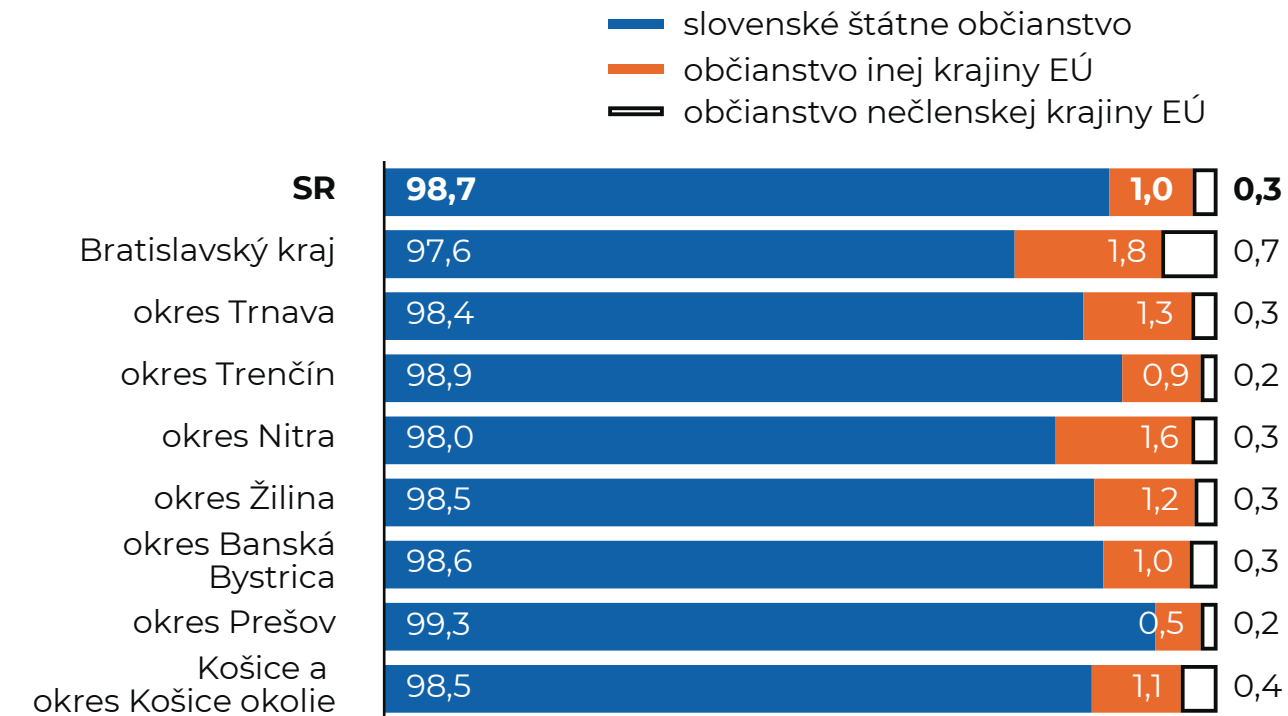
Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva sa v priebehu posledných rokov výrazne nezmenila, stále pretrváva silná dominancia domáceho obyvateľstva so slovenským občianstvom. Takmer vo všetkých krajských mestách aj ich funkčných mestských oblastiach tvorili nad 98 %. Výnimkou bola Bratislava aj Bratislavský kraj, v ktorom podiel obyvateľov so slovenským občianstvom klesol z dôvodu rastu podielu cudzincov. Počet cudzincov tvoril v hlavnom meste 3,3 %, oproti roku 2018 bol vyšší o 0,4 p. b., pričom rástol počet cudzincov z krajín mimo EÚ. V Bratislavskom kraji cudzinci tvorili v štruktúre obyvateľstva 2,8 %, ich podiel bol od roku 2018 vyšší o 0,3 p. b. Podiel cudzincov sa zvýšil aj v Prešove o 0,3 p. b. na 1,4 %, veľmi mierne vzrástol aj v okrese Prešov (o 0,1 p. b. na 0,8 %).

Pokles podielu cudzincov sa prejavil vo zvyšných šiestich krajských mestách aj v ich funkčných mestských oblastiach. Najvýraznejšie sa počet cudzincov znížil v Nitre. Kým v roku 2018 malo mesto najvyšší podiel cudzincov 3,1 %, do roku 2022 ich podiel klesol o 1,6 p. b. Rovnako, najvýznamnejší pokles zaznamenal aj okres Nitra (o 0,8 p. b.).

Obyvateľstvo podľa štát. občianstva vo funkčných mestských oblastiach

(v %, k 1. 1. 2018)

Zdroj: DATAcube. [\[om3706rr\]](#)

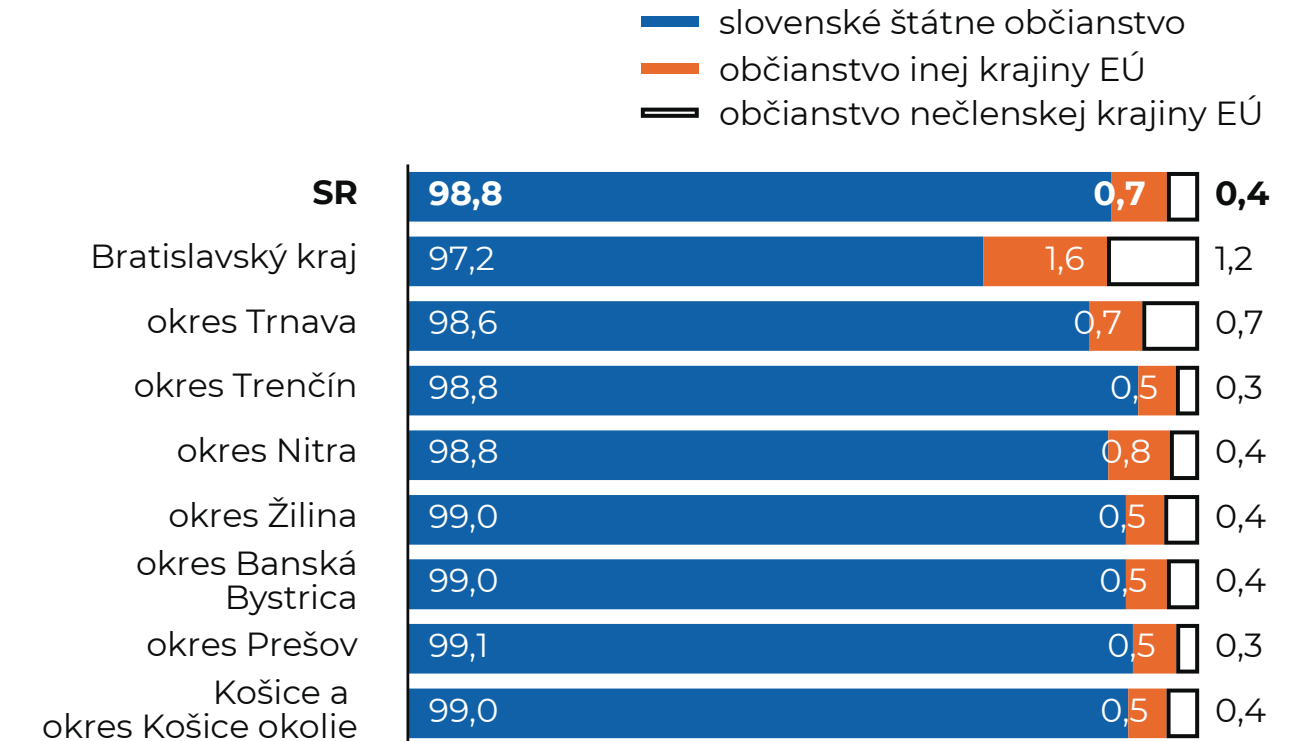
1. Demografické aspekty

Obyvateľstvo podľa štát. občianstva vo funkčných mestských oblastiach

(v %, k 1. 1. 2022)

Zdroj: DATAcube. [\[om3706rr\]](#)

Občianstvo inej krajiny EÚ v roku 2022 je bez Veľkej Británie.

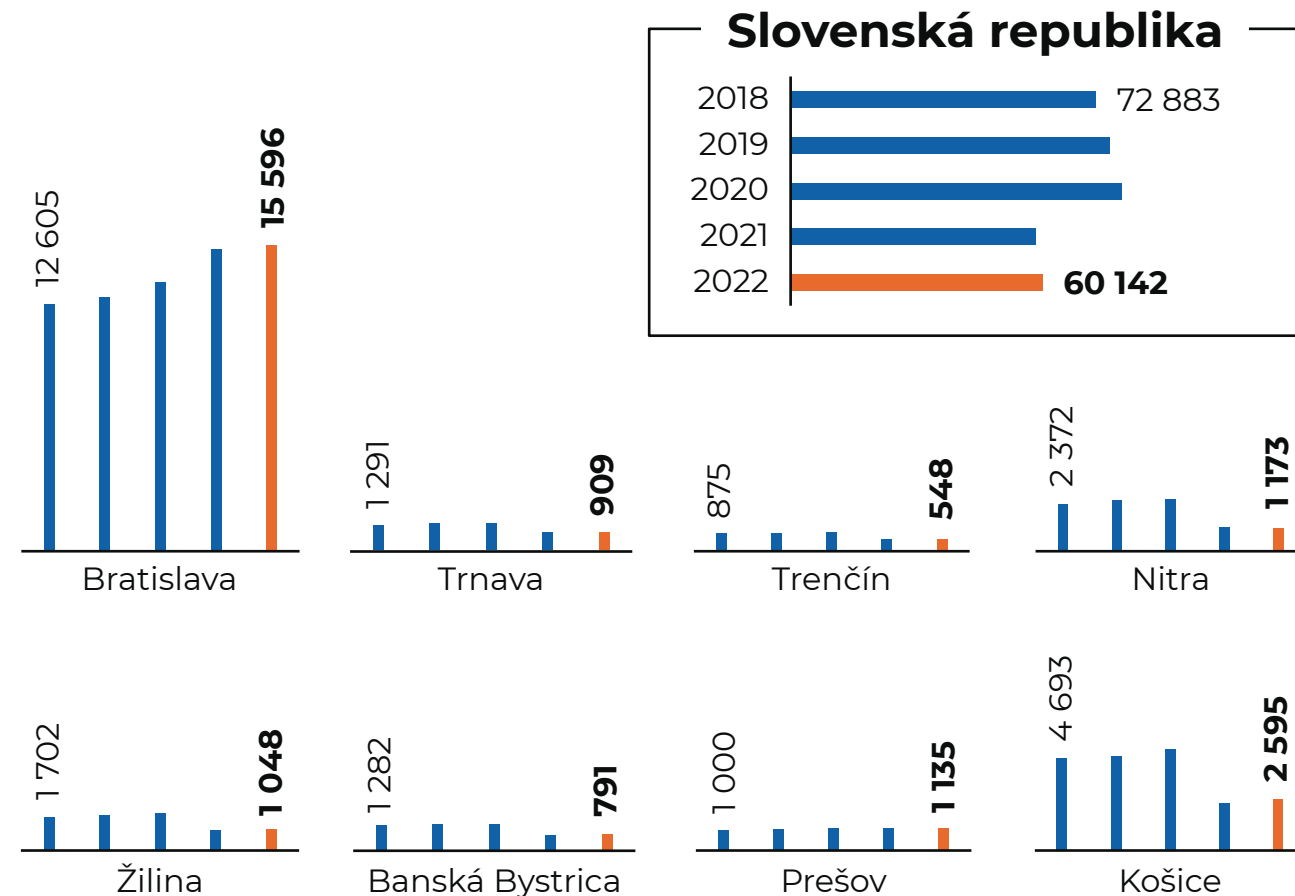

Cudzinci v krajských mestách

(celkový počet, k 1. 1., 2018 – 2022)

Zdroj: DATAcube. [\[om3705rr\]](#)

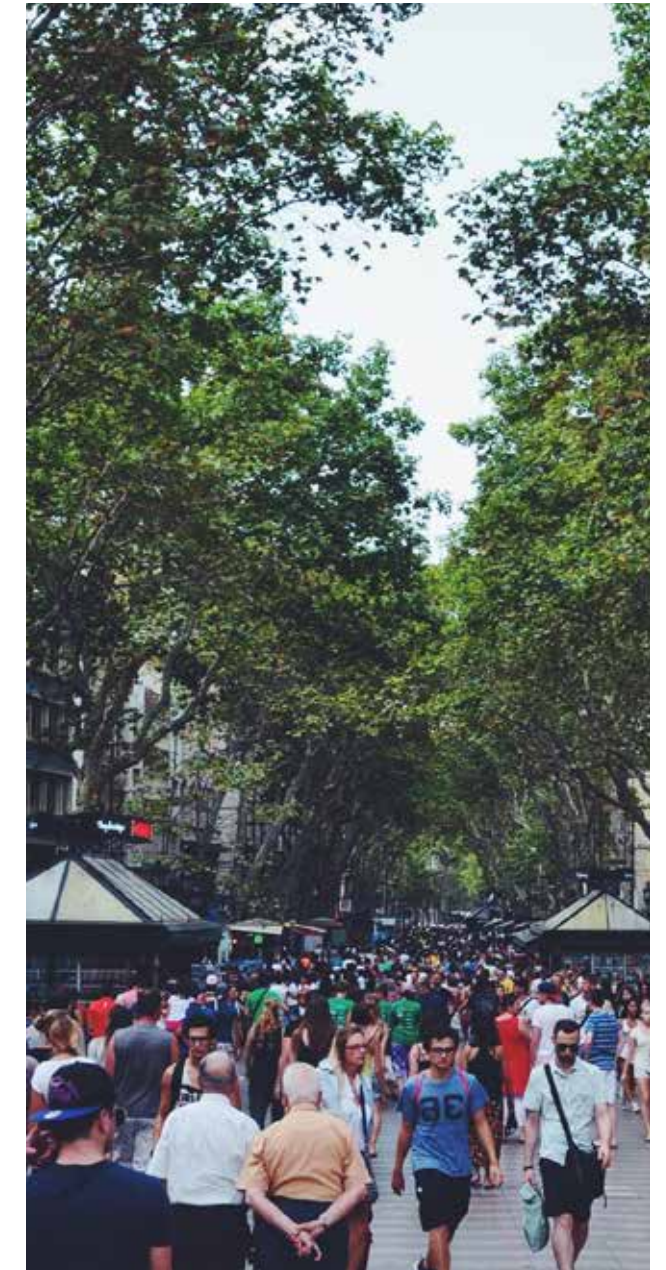
Cudzinci sú všetky osoby, ktoré nemajú slovenskú štátnu príslušnosť.

1. Demografické aspekty

V období 2018-2022, aj s ohľadom na údaje zistené v sčítaní, plynulo rástol počet cudzincov iba v hlavnom meste a v Bratislavskom kraji.

V prvých troch rokoch 2018-2020 počet cudzincov na Slovensku rástol, údaje zo sčítania 2021 ukázali reálnejší obraz, že počet cudzincov je nižší. V roku 2022 ich bolo na Slovensku cez 60. tis. Najviac ich žilo v hlavnom meste, na začiatku roka 2022 cez 15 tis. a v celom Bratislavskom kraji takmer 20 tis. (v oboch rast za päť rokov takmer o štvrtinu). V okrese Prešov počet cudzincov stúpol za päť rokov o takmer 11 %, v krajskom meste Prešov o 13,5 %. Zároveň je vidieť, že vo zvyšných šiestich krajských mestách aj vo funkčných mestských oblastiach počet cudzincov podľa údajov zo sčítania klesol, avšak pri hodnotení aktuálneho roka 2022 sa opäť ukázal medziročný nárast vo všetkých krajských mestách aj vo všetkých funkčných mestských oblastiach. Najvyšší rast zaznamenali Košice (o 8,9 %) a pri hodnotení vrátane okresu Košice-okolie bol medziročný rast o 8,4 %. Najpomalšie rástol počet cudzincov v Trnave (o 0,7 %) v okrese Trnava (o 0,5 %).

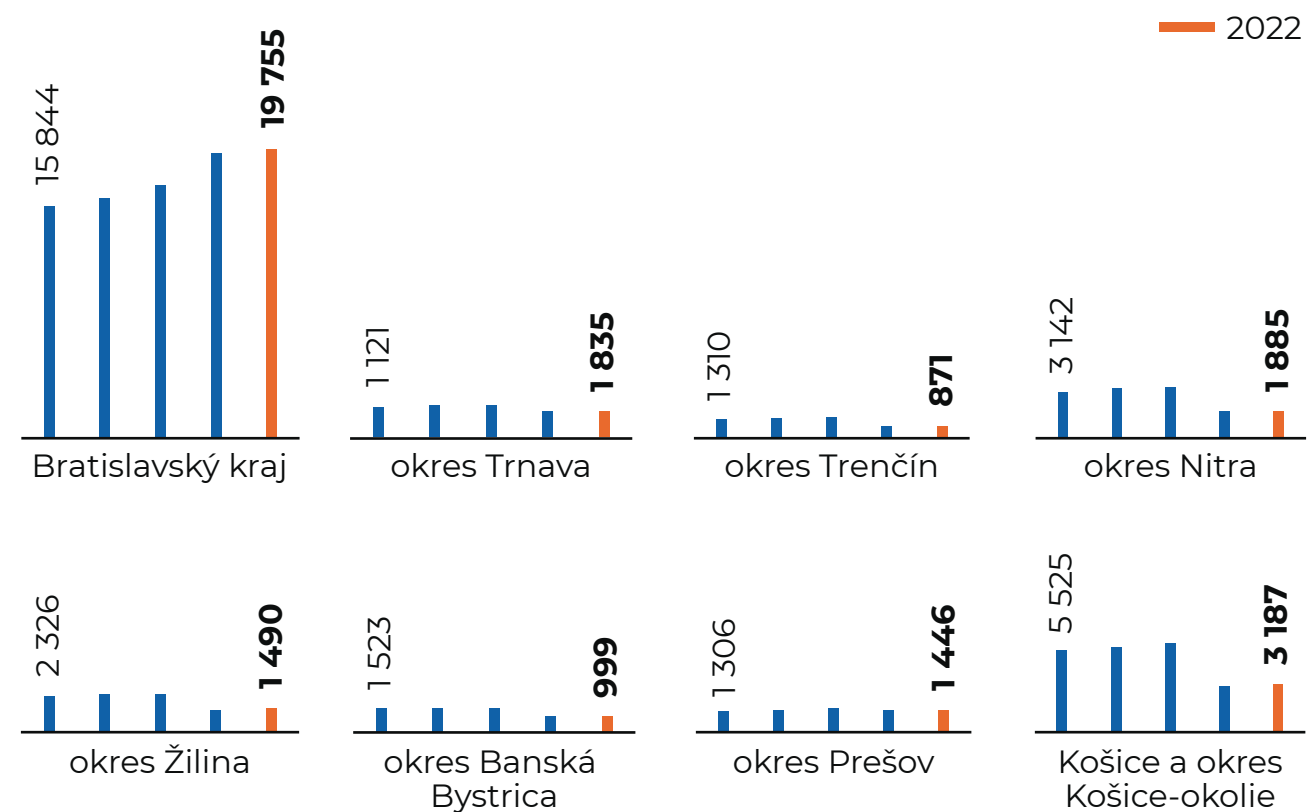

Cudzinci vo funkčných mestských oblastiach

(celkový počet, k 1. 1., 2018 – 2022)

Zdroj: DATAcube. [lom3706rrl](#)

Cudzinci sú všetky osoby, ktoré nemajú slovenskú štátnu príslušnosť.

1. Demografické aspekty

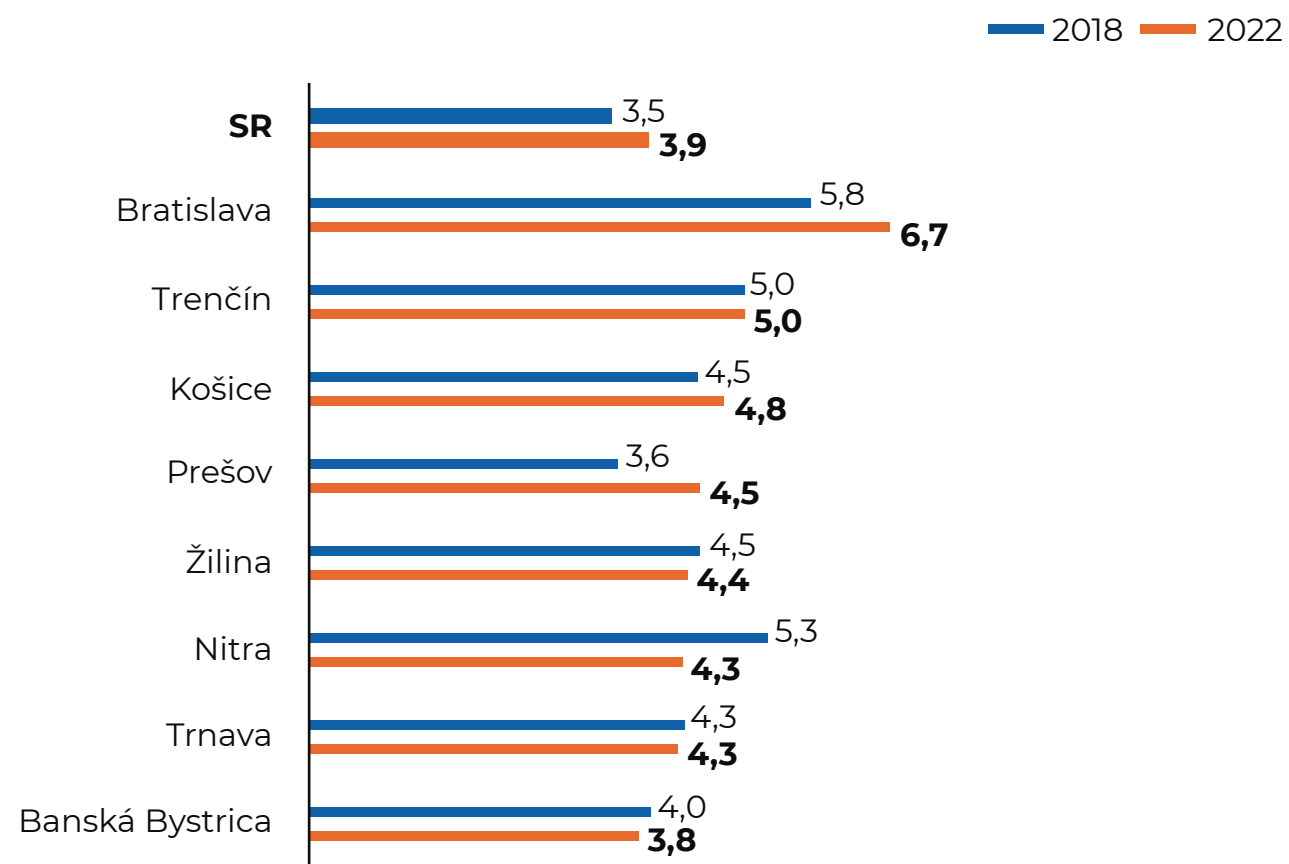

Obyvateľstvo narodené v zahraničí v krajských mestách

(v %, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3705rr\]](#)

Obyvateľstvo narodené v zahraničí sú osoby narodené mimo SR bez ohľadu na štátnu príslušnosť.

1. Demografické aspekty

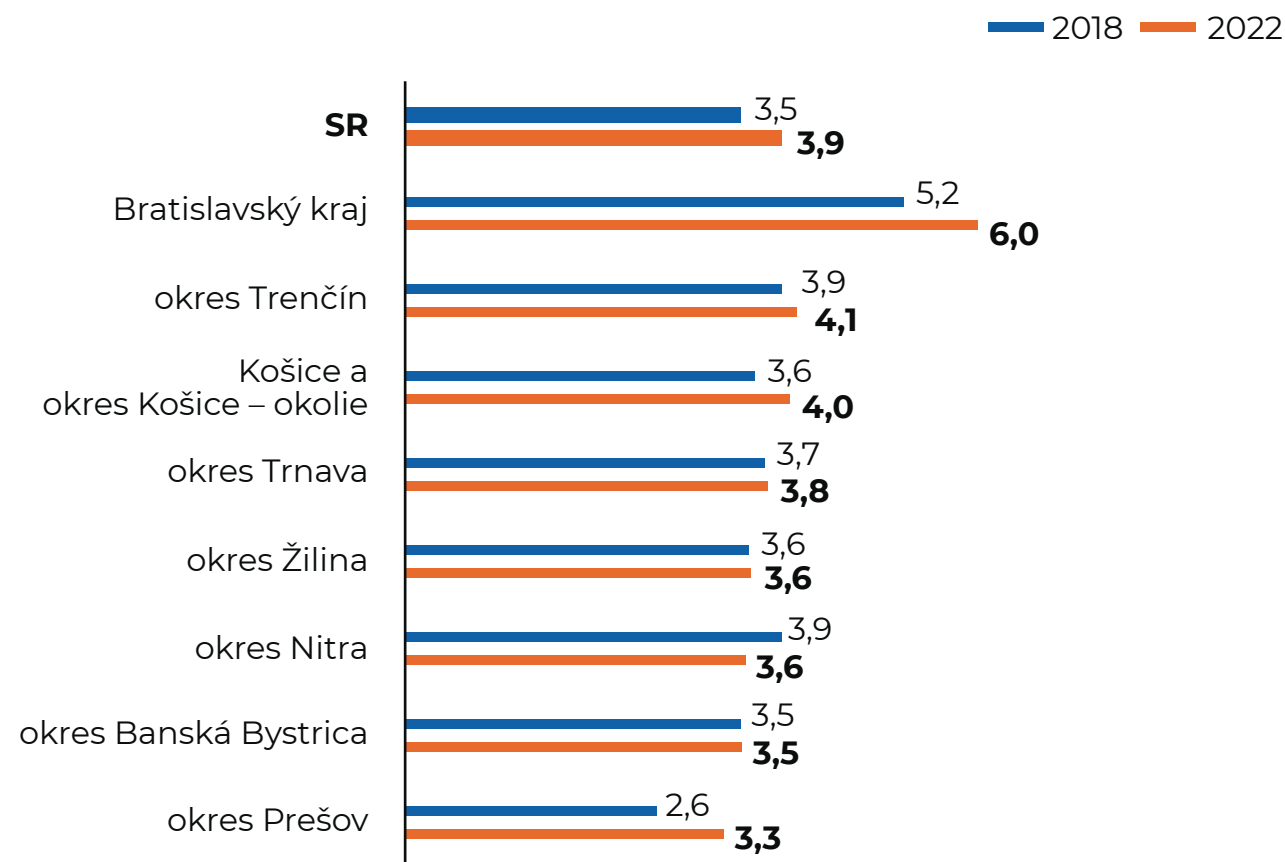

Obyvateľstvo narodené v zahraničí vo funkčných mestských oblastiach

(v %, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[om3706rr\]](#)

Obyvateľstvo narodené v zahraničí sú osoby narodené mimo SR bez ohľadu na štátnu príslušnosť.

1. Demografické aspekty

V troch najväčších slovenských mestách sa podiel obyvateľov narodených v zahraničí v priebehu posledných piatich rokov zvýšil.

V roku 2022 najvyšší podiel obyvateľov narodených v zahraničí mala Bratislava (6,7 %), Trenčín (5 %) a Košice 4,8 %. Najrýchlejší rast od roku 2018 zaznamenal Prešov, o takmer 1 p. b., nasledovala Bratislava (o 0,9 p. b.) a Košice (o 0,3 p. b.). V štyroch krajských mestách podiel narodených v zahraničí klesol, najvýraznejšie v Nitre (o 1 p. b.). Na Slovensku malo 3,9 % z celkového počtu obyvateľov miesto narodenia mimo územia SR, ich podiel vzrástol v porovnaní s rokom 2018 o 0,4 p. b.

Z funkčných mestských oblastí najvyšší podiel obyvateľov s miestom narodenia mimo SR v roku 2022 mal Bratislavský kraj (6 %), za ním nasledoval okres Trenčín s podielom 4,1 % a funkčná mestská oblasť Košice - v meste spolu s okresom Košice-okolie žili 4 % obyvateľov narodených v zahraničí. Jedine okres Nitra zaznamenal pokles počtu narodených v cudzine o 0,3 p. b., dva okresy (Žilina a Banská Bystrica) zostali bez zmeny.

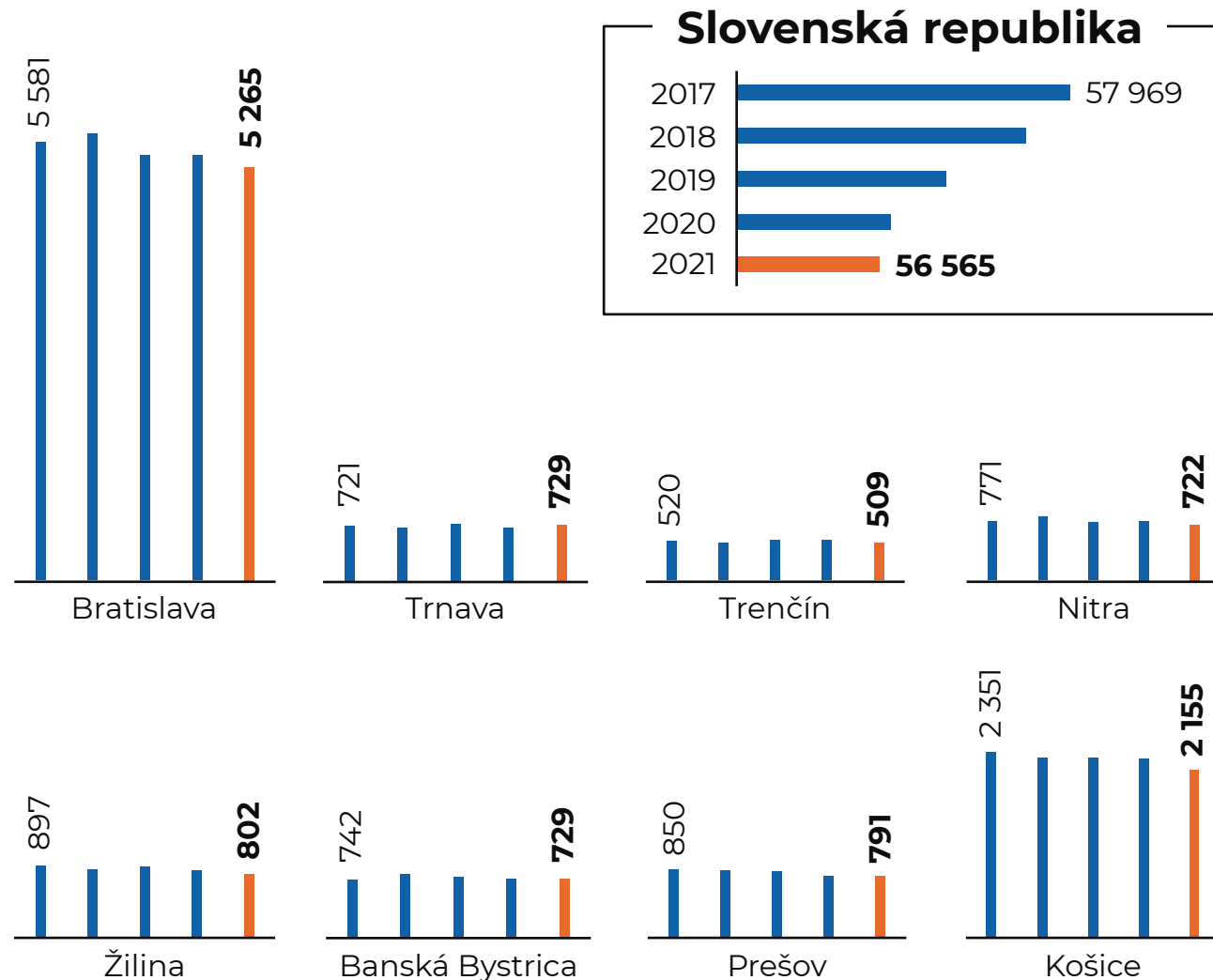
2. Sociálne aspekty

Živonarodené deti v krajských mestách

(2017 – 2021)

Zdroj: DATAcube. [\[om3707rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

V roku 2021 počet zomretých prevýšil počet živonarodených vo všetkých krajských mestách. V mestských funkčných oblastiach počet živonarodených detí bol vyšší ako počet zomretých len v Bratislavskom kraji.

Vývoj počtu živonarodených detí v rokoch 2017 až 2021 klesol takmer vo všetkých krajských mestách a ich funkčných zónach. Najvýraznejší pokles zaznamenali krajské mestá Žilina (o 10,6 %) a Košice (o 8,3 %), z mestských funkčných zón okres Košice okolie vrátane mesta Košice (o 7,3 %). Viac detí sa narodilo iba v Trnave (o 1,1 %) a v okrese Trnava (o 5,6 %).

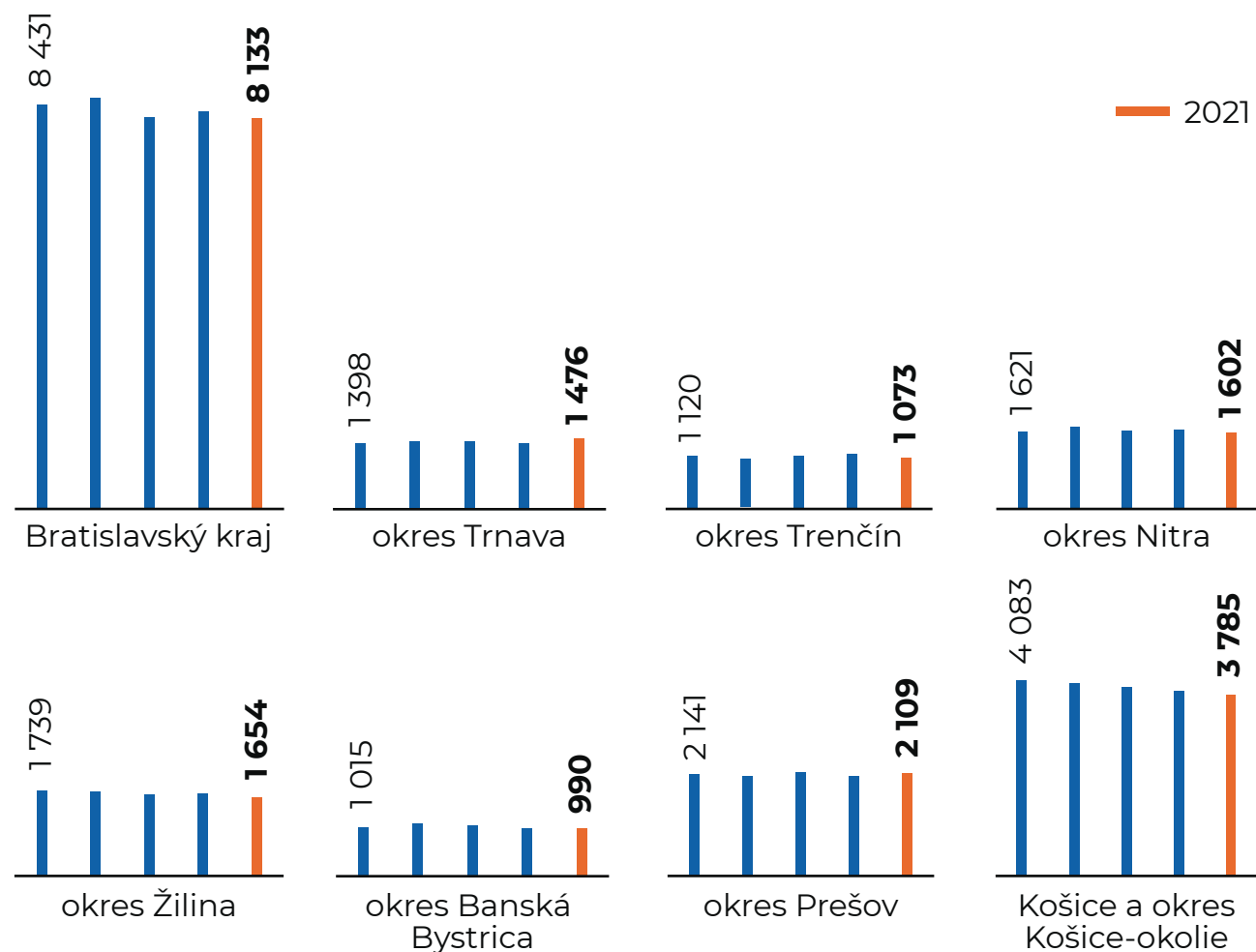

Údaje za rok 2021 zohľadňujú výsledky zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021.

Živonarodené deti vo funkčných mestských oblastiach

(2017 – 2021)

Zdroj: DATAcube. [\[om3708rr\]](#)

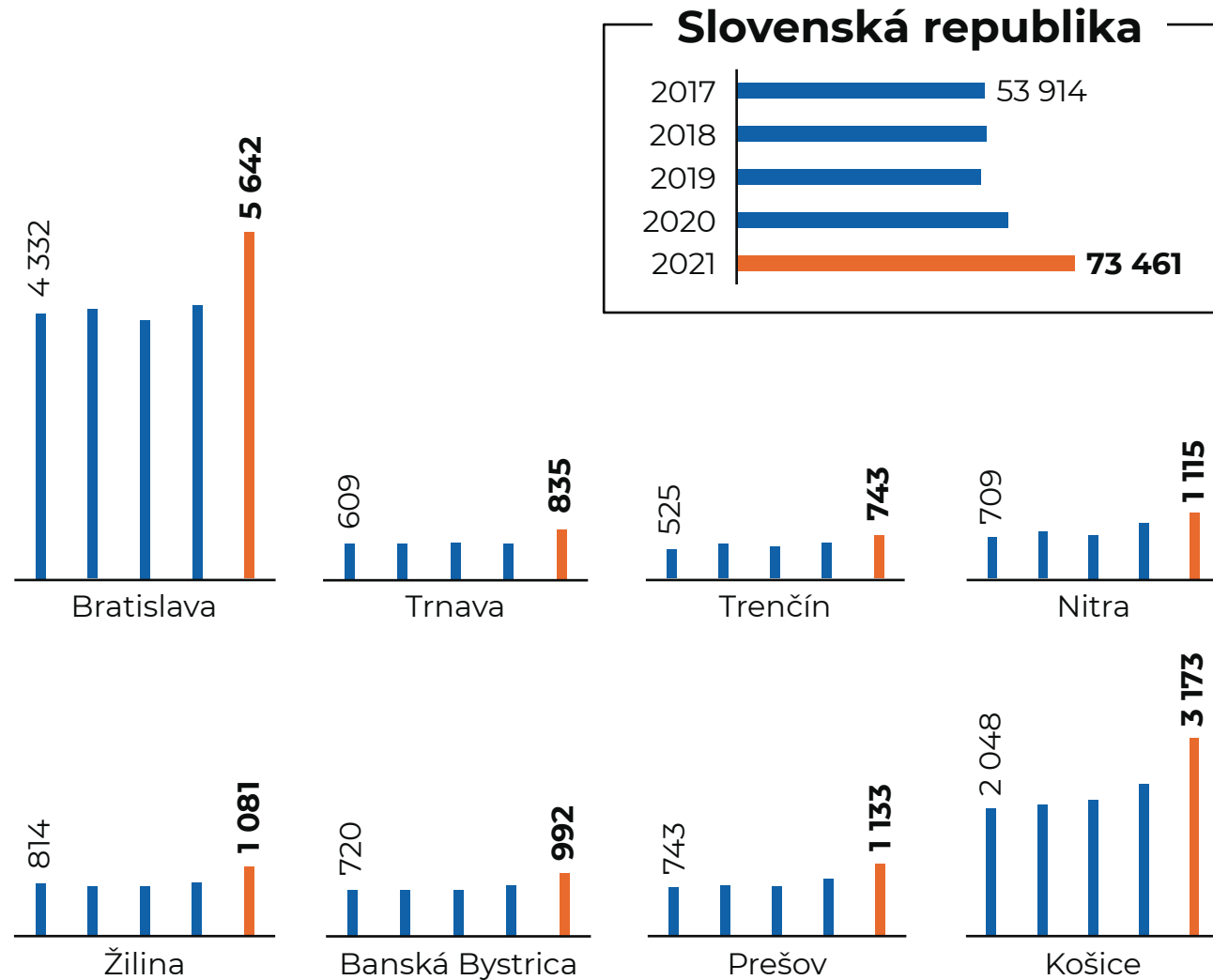
2. Sociálne aspekty

Zomretí v krajských mestách

(2017 – 2021)

Zdroj: DATAcube. [\[om3707rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Aj z dôvodu vysokého počtu úmrtí spôsobených novým koronavírusom zomrelo roku 2021 viac ľudí ako v roku 2017 vo všetkých krajských mestách a rovnako aj v ich funkčných mestských zónach. Počty zomretých sa najvýraznejšie zvýšili v Nitre

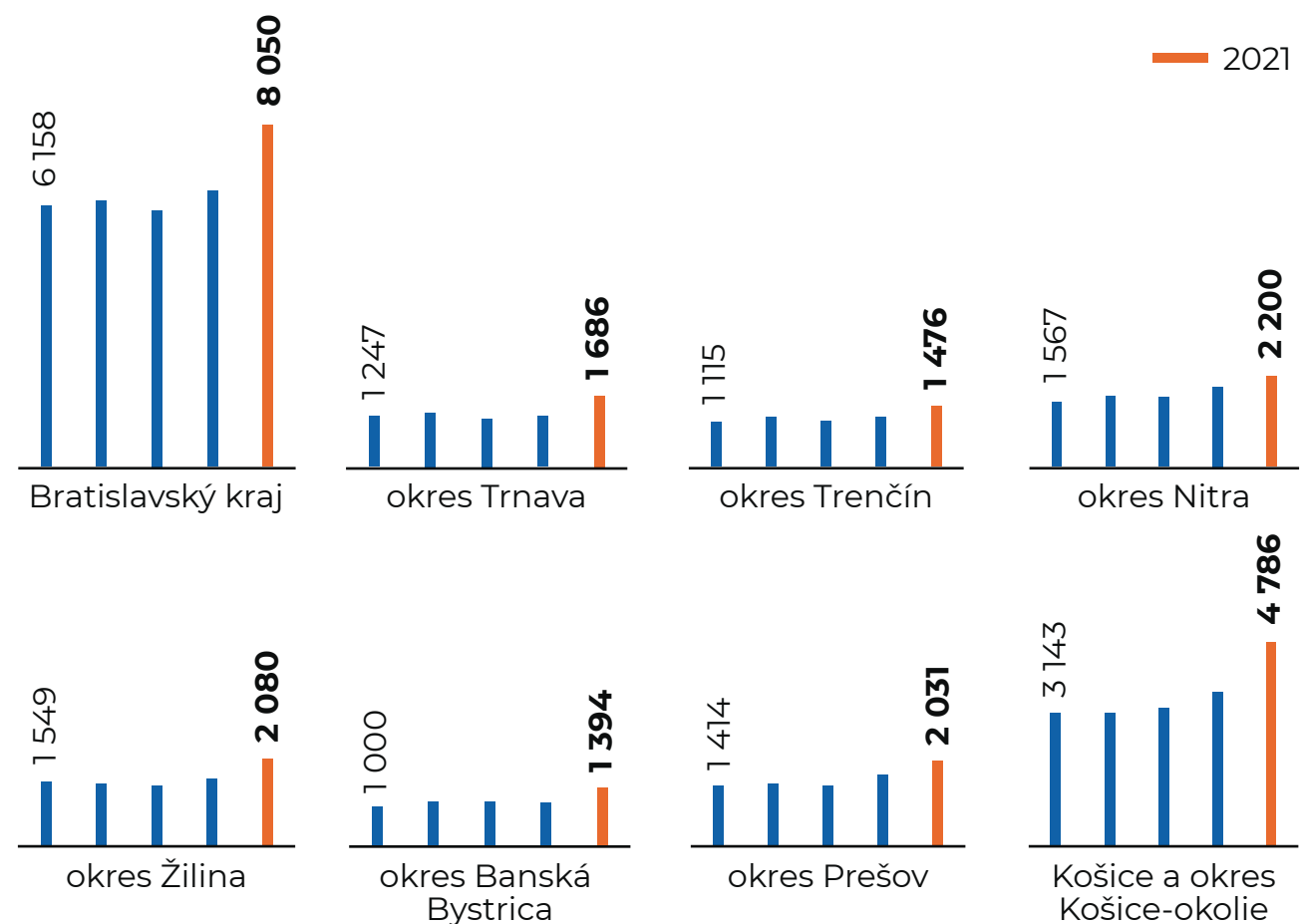
(o 57,3 %). O viac ako polovicu vzrástli aj v Košiciach a Prešove. Úmrtnosť vo väčšine funkčných mestských oblastí rástla pomalšie ako v krajských mestách, výnimkou boli Bratislavský kraj, okres Banská Bystrica a okres Žilina.

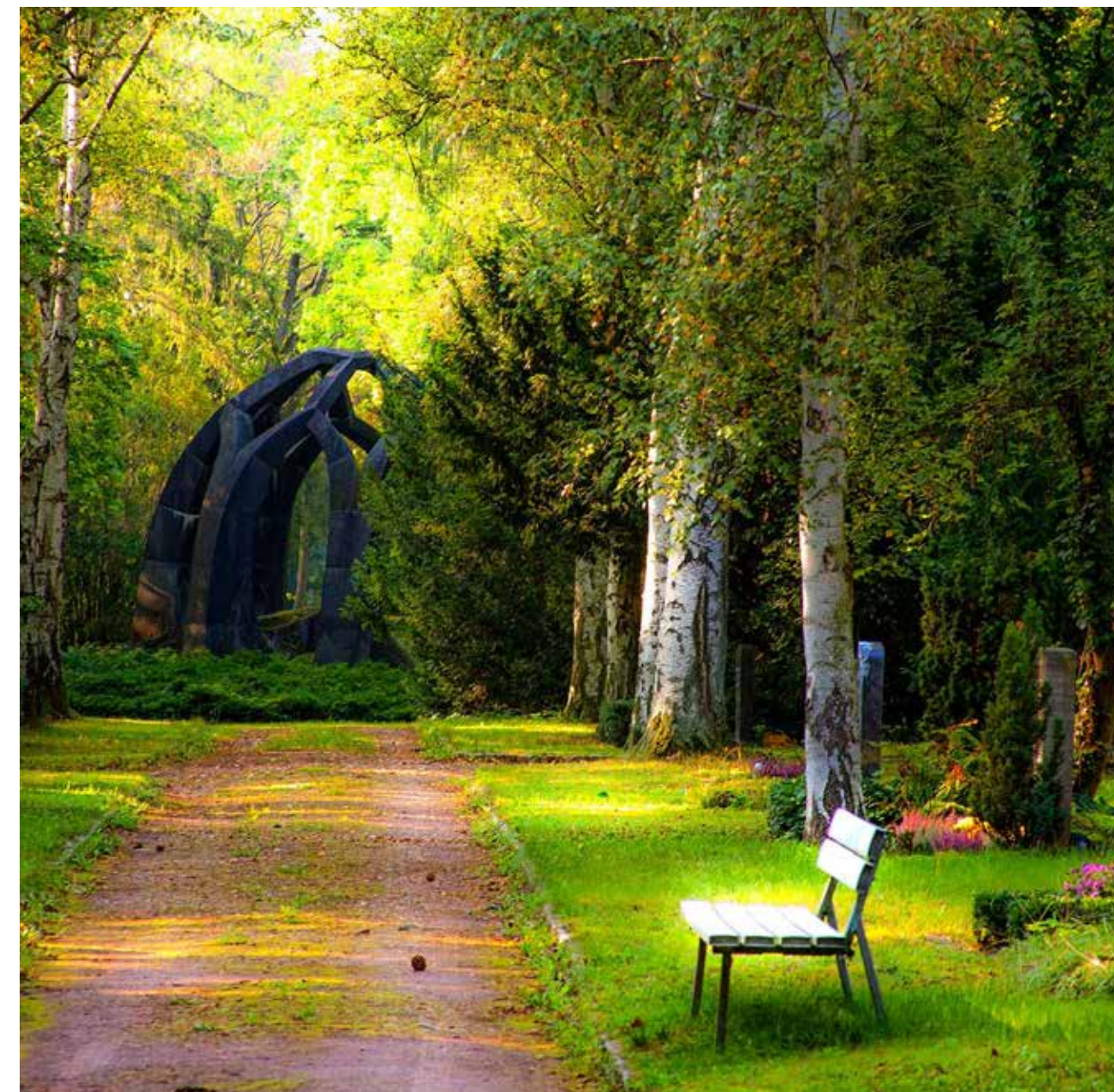
Zomretí vo funkčných mestských oblastiach

(2017 – 2021)

Zdroj: DATAcube. [\[om3708rr\]](#)

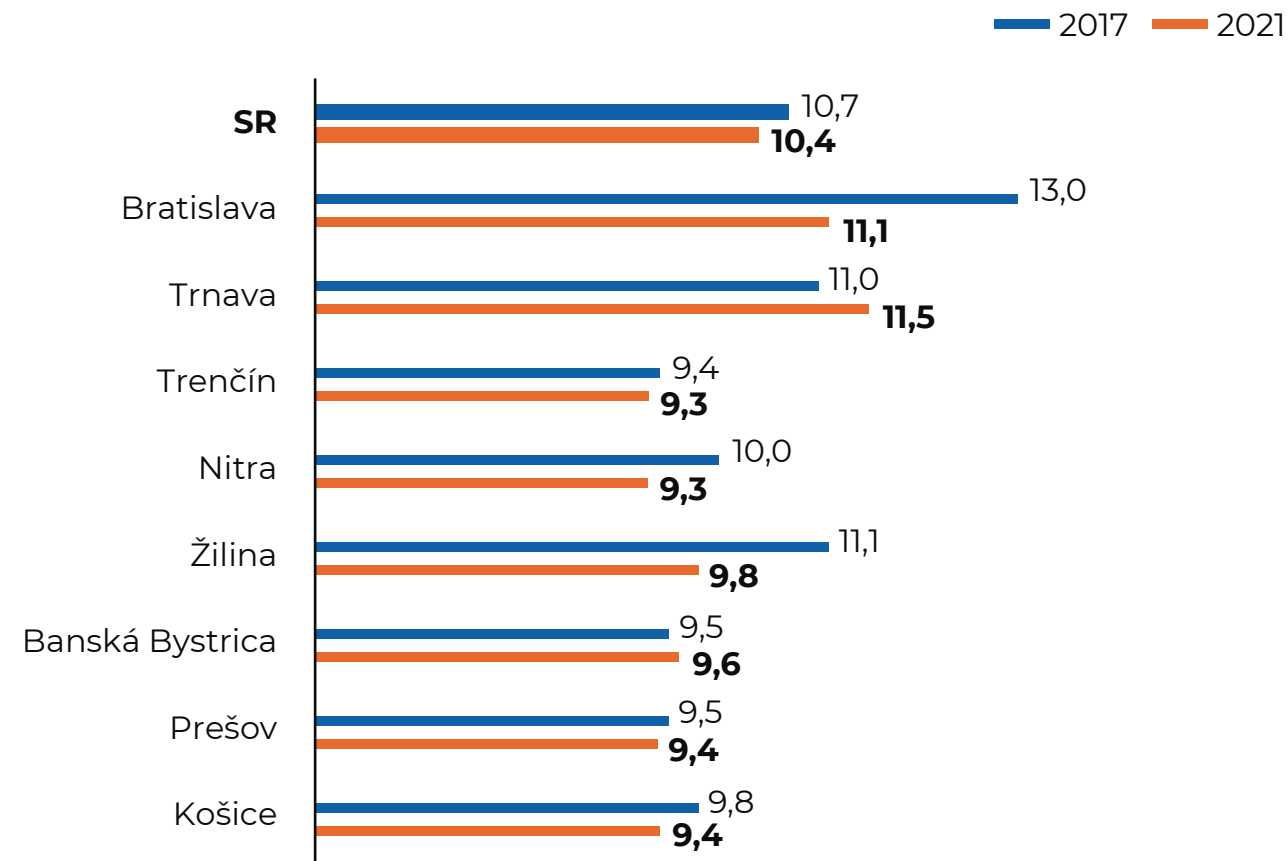
2. Sociálne aspekty

Hrubá miera živorodenosti v krajských mestách

(počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov)

Zdroj: DATAcube. [\[om3707rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov v rokoch 2017-2021 sa znížil takmer vo všetkých krajských mestách a funkčných mestských oblastiach.

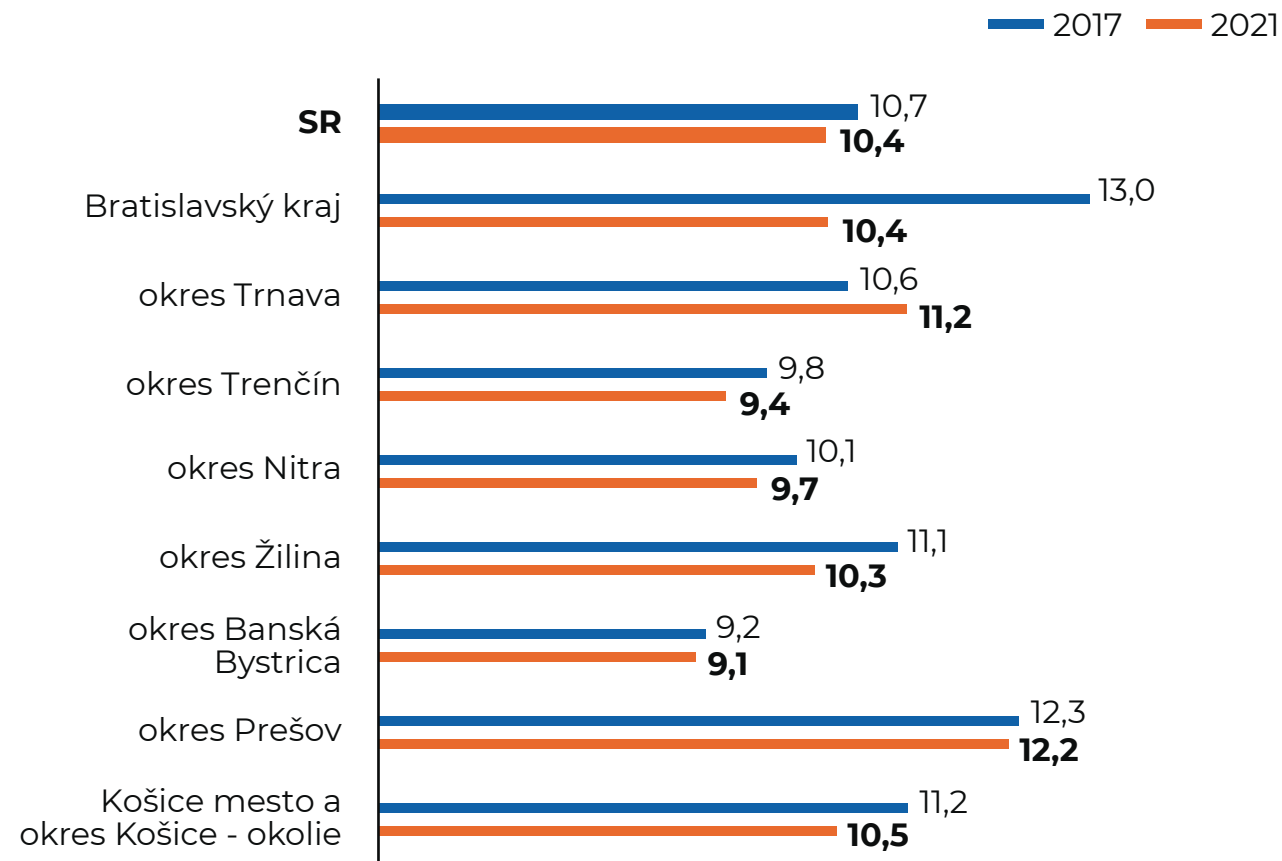
Pokles počtu živých novorodencov na 1 000 obyvateľov v krajských mestách a rovnako aj v ich funkčných oblastiach bol mierny. Pohyboval sa od 0,1 do 0,8 promilového bodu. Iba v Žiline, v Bratislave a aj Bratislavskom kraji hrubá miera pôrodnosti klesla výraznejšie. V Žiline sa znížila o 1,3 promilového bodu a v Bratislave až o 1,9 promilového bodu. V Bratislavskom kraji bol pokles na úrovni 1,7 promilového bodu. Počet živorodených na 1 000 obyvateľov sa zvýšil oproti roku 2017 iba v Trnave o 0,5 promilového bodu a v jej okrese o 0,6 promilového bodu.

Hrubá miera živorodenosti vo funkčných mestských oblastiach

(počet živonarodených detí
na 1 000 obyvateľov)

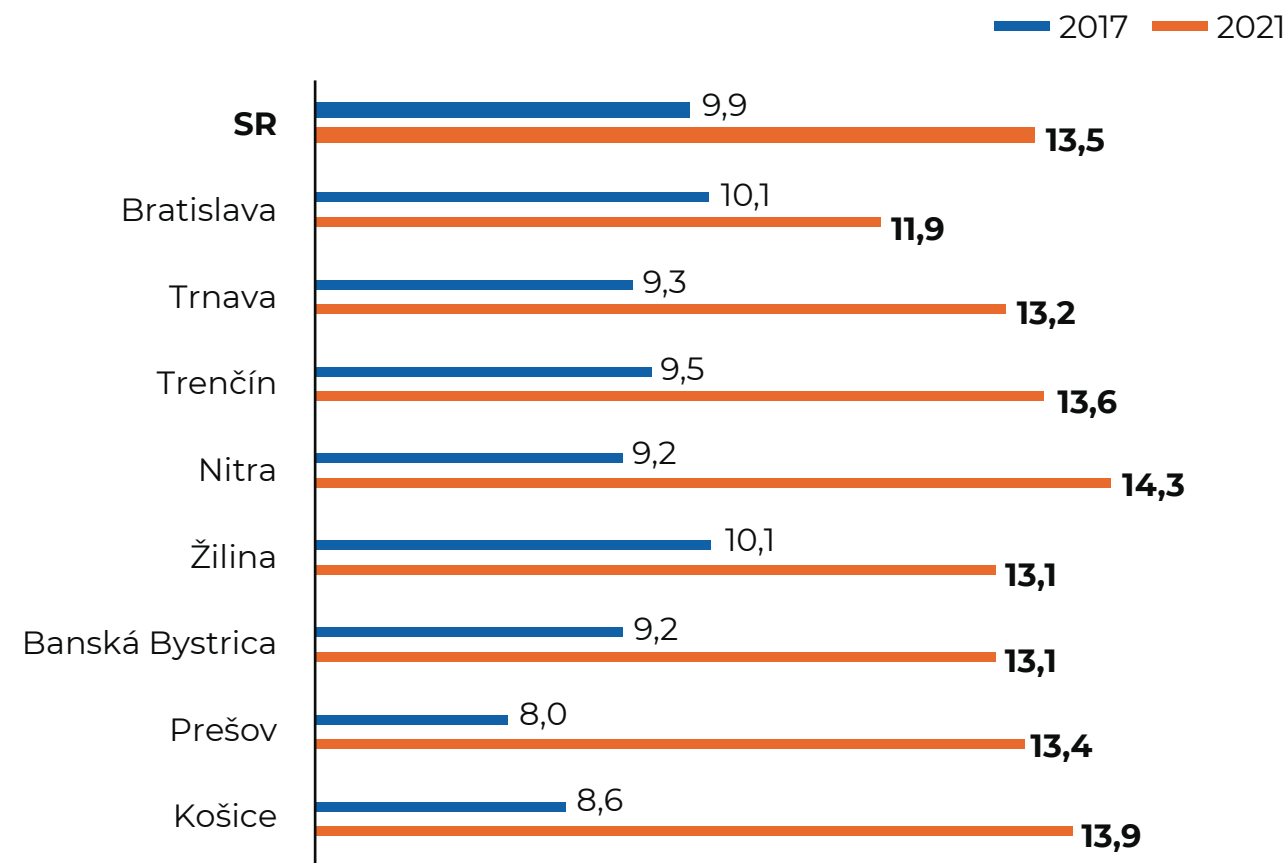
Zdroj: DATAcube. [\[om3708rr\]](#)

Hrubá miera úmrtnosti v krajských mestách

(počet zomretých na 1 000 obyvateľov)

Zdroj: DATAcube. [\[om3707rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Počet zomretých pripadajúcich na 1 000 obyvateľov v rokoch 2017-2021 rástol vo všetkých krajských mestách aj v ich zázemí.

Oproti roku 2017 sa počet zomretých na 1 000 obyvateľov najviac zvýšil v Prešove (o 5,4 promilového bodu), najmenej v Bratislave (o 1,8 promilového bodu). O viac ako 5 promilových bodov sa zvýšila úmrtnosť aj v Košiciach a Nitre, 4 promilové body prekročila v Trenčíne.

V rámci funkčných mestských oblastí hrubá miera úmrtnosti rástla najrýchlejšie v okrese Košice – okolie vrátane mesta Košice (o 4,8 promilového bodu), najpomalšie v Bratislavskom kraji (o 1,7 promilového bodu).

V ostatných funkčných mestských zónach počet zomretých na 1 000 obyvateľov vzrástol za päť rokov od 3,0 do 3,9 promilových bodov. Ochorenie COVID-19 sa v roku 2021 podpísalo na výraznom medziročnom náraste úmrtnosti naprieč celým Slovenskom. Kým priemerné medziročné tempo rastu hrubej miery úmrtnosti sa v predkovidových rokoch 2017 až 2019 pohybovalo od -0,3 do

0,4 promilového bodu, v rokoch 2020 a 2021 sa značne zrýchlilo. V roku 2021 úmrtnosť na 1 000 obyvateľov medziročne rástla o viac ako 3 promilové body v Košiciach, Trnave a Banskej Bystrici a taktiež v ich mestských funkčných zónach. V Bratislave medziročne stúpila o 1,7 promilového bodu, ostatné krajské mestá vykázali jej rast od 2,0 do 2,8 promilového bodu.

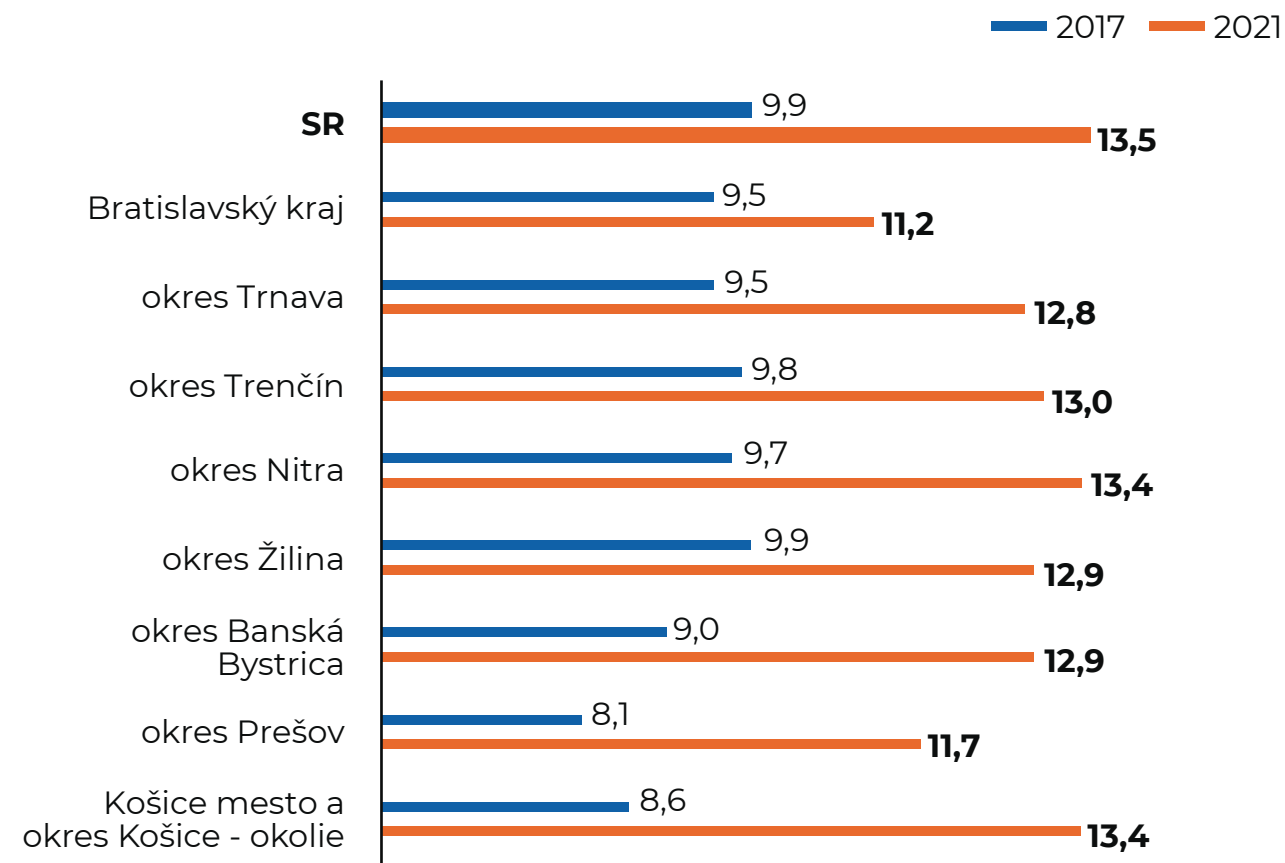

2. Sociálne aspekty

Hrubá miera úmrtnosti vo funkčných mestských oblastiach

(počet zomretých na 1 000 obyvateľov)

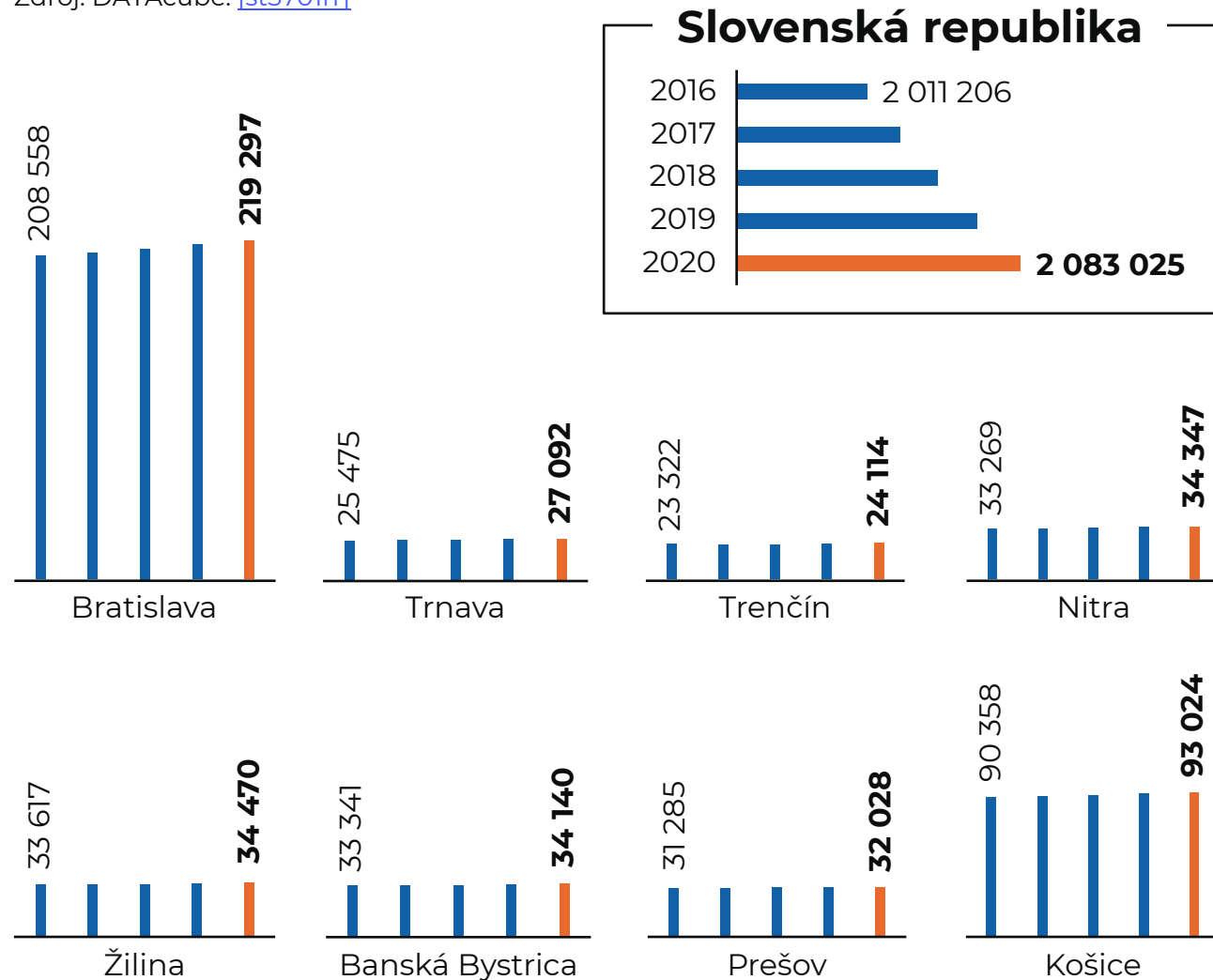
Zdroj: DATAcube. [\[om3708rr\]](#)

Stav počtu bytov v krajských mestách

(počet bytov k 31. 12., 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[st3701rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Najintenzívnejšia bytová výstavba prebieha na juhozápade, počet bytov rastie nielen v Bratislave a Trnave, ale aj v ich okolí.

V období 2016-2020 pribudlo najviac bytov v Bratislave (10 739 bytov), čím sa stav bytového fondu zvýšil o 5,1 %. Ešte rýchlejšim tempom pribúdali byty v Trnave (o 6,3 %). Blízkosť menších miest v okolí Bratislavy držala najvyššiu rast počtu bytov v Bratislavskom kraji (o 7,8 %),

kde pribudlo 22,7 tis. bytov. V okrese Trnava vzrástol počet bytov o 3 573, čím bytový fond stúpol o 7,4 %.

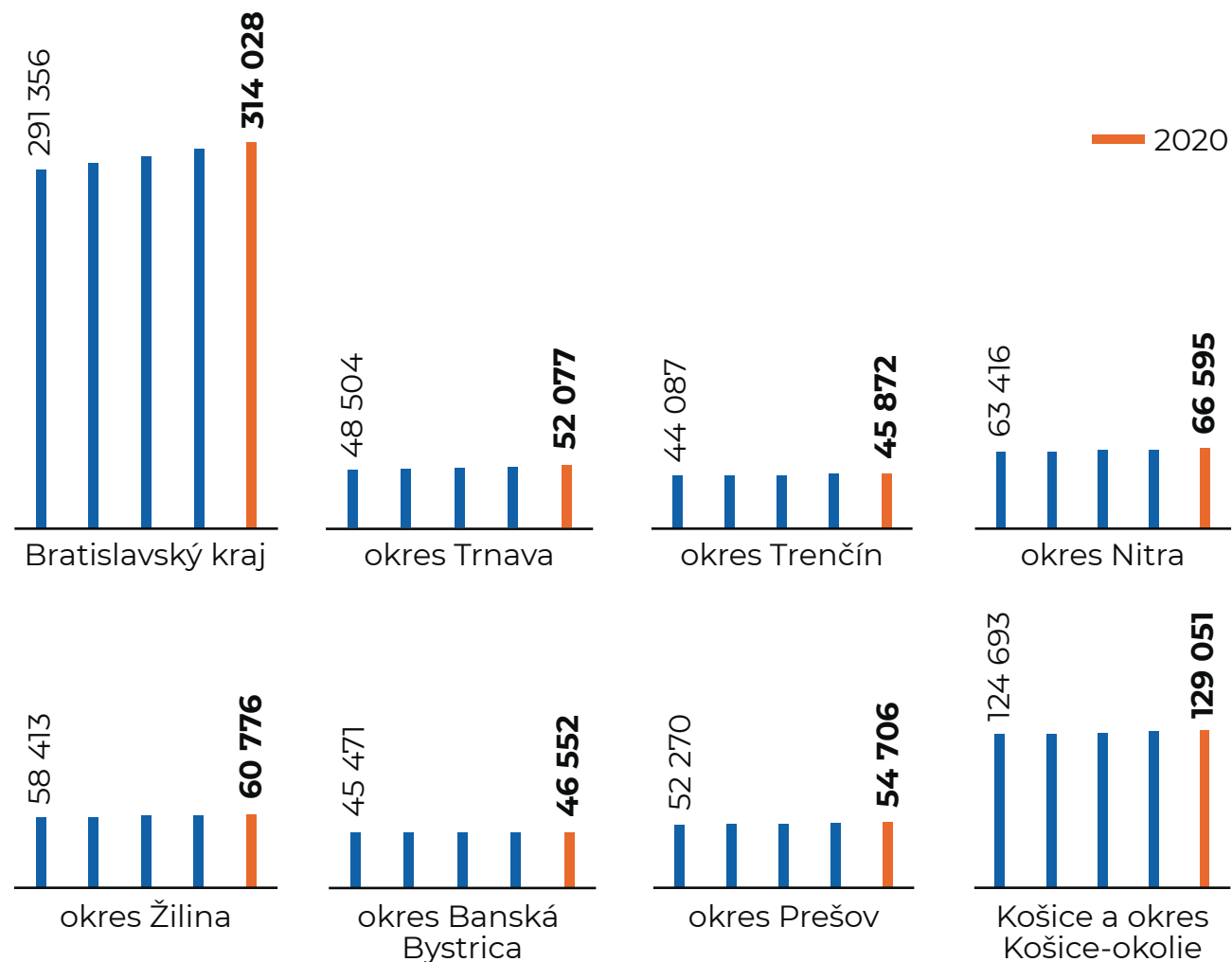
Stav počtu bytov je celkový počet bytov zistený v SODB a následne každoročne bilancovaný o prírastky (nové dokončené byty) a úbytky bytov.

Stav počtu bytov vo funkčných mestských oblastiach

(počet bytov k 31. 12., 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[st3702rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Najmenej bytov pribudlo v okresných mestách Banská Bystrica (799 bytov) a Prešov (743 bytov). V oboch mestách stav bytov vzrástol o 2,4 %.

Počet bytov na Slovensku ku koncu roka 2020 dosiahol takmer 2,1 mil., v porovnaní s rokom 2016 vzrástol ich počet o 3,6 %.

Priemerné ceny za kúpu bytu

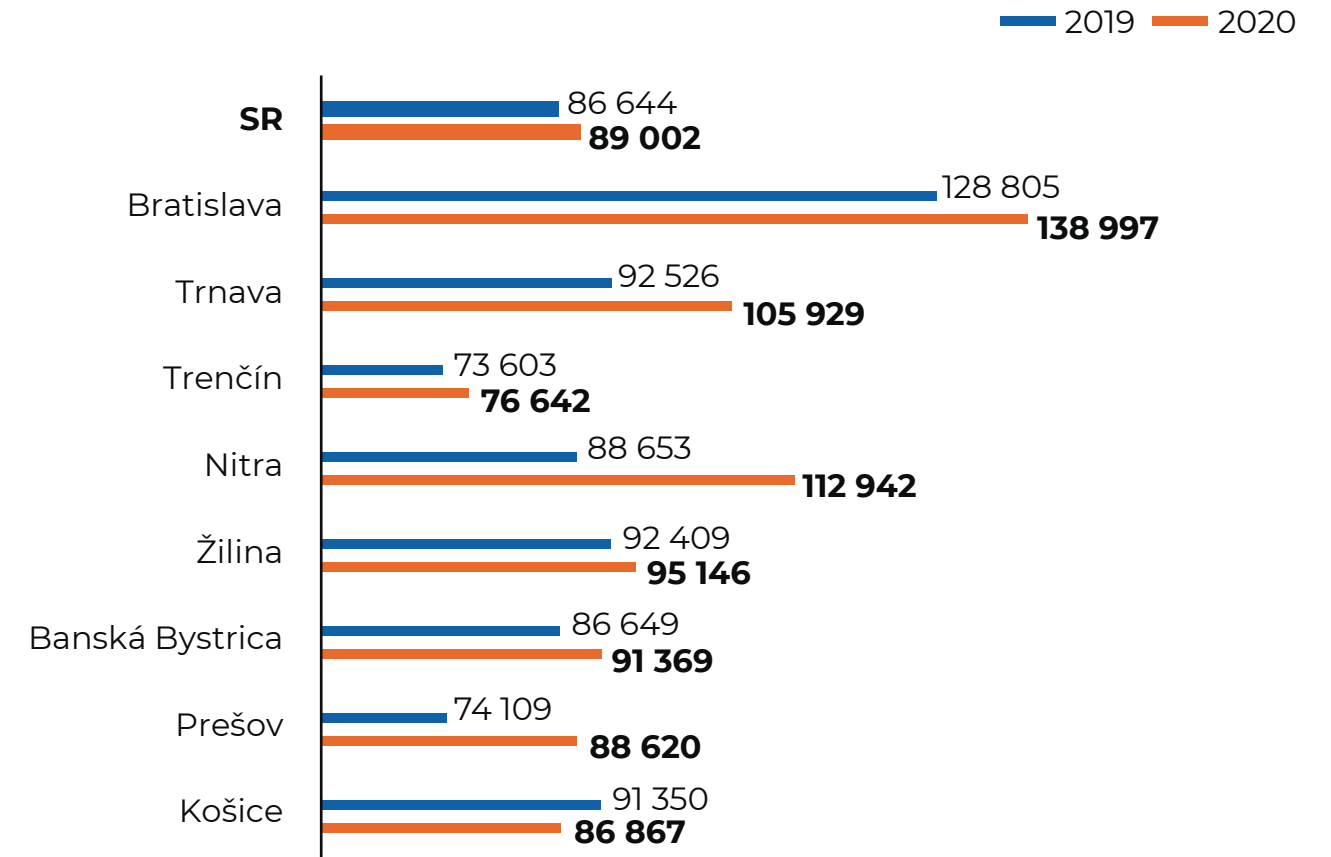
Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

2. Sociálne aspekty

Priemerná cena za kúpu bytu v krajských mestách

(v EUR, realizačné ceny)

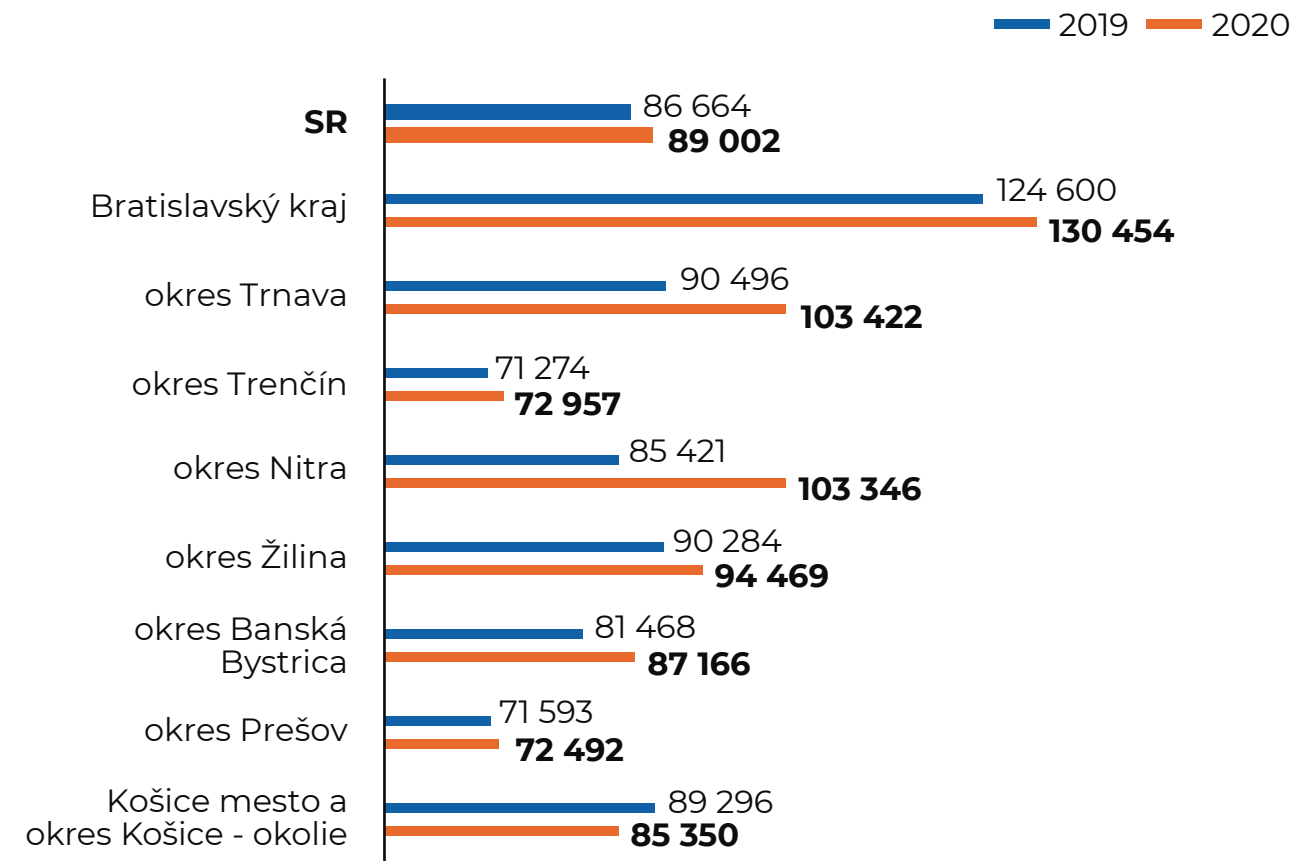
Zdroj: DATAcube. [\[st3701rr\]](#)

Priemerná cena za kúpu bytu vo funkčných mestských oblastiach

(v EUR, realizačné ceny)

Zdroj: DATAcube. [\[st3702rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Priemerné ceny bytov v slovenských mestách boli vysoké, v Bratislave, Nitre a Trnave prekročili úroveň 100 tis. eur.

V roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 vzrástla priemerná cena bytu v Bratislave o 10 192 eur, čo predstavovalo nárast o 7,9 %. Najvýraznejšie však stúpila v Nitre. Cenový rozdiel medzi rokmi 2019 a 2020 dosiahol 24 289 eur s rastom o 27,4 %. Značne stúpili ceny bytov aj v Prešove (takmer o päťinu) a v Trnave (o 14,5 %). Len v Košiciach

sa cena znížila o 4 483 eur, čo bol pokles o 4,9 %. Ceny bytov vo väčšine funkčných zón medziročne rástli pomalšie ako v centrách. O viac ako pätinu zaplatili v roku 2020 v porovnaní s minulým rokom kupujúci v okrese Nitra, v okrese Trnava to bolo viac o 14,3 %. Najpomalšie rástla cena bytu v okrese Prešov (o 1,3 %). Nižšie ceny ako pred rokom malo len okolie Košíc (o 4,4 %).

Priemerné ceny za 1 m² pri kúpe bytu

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

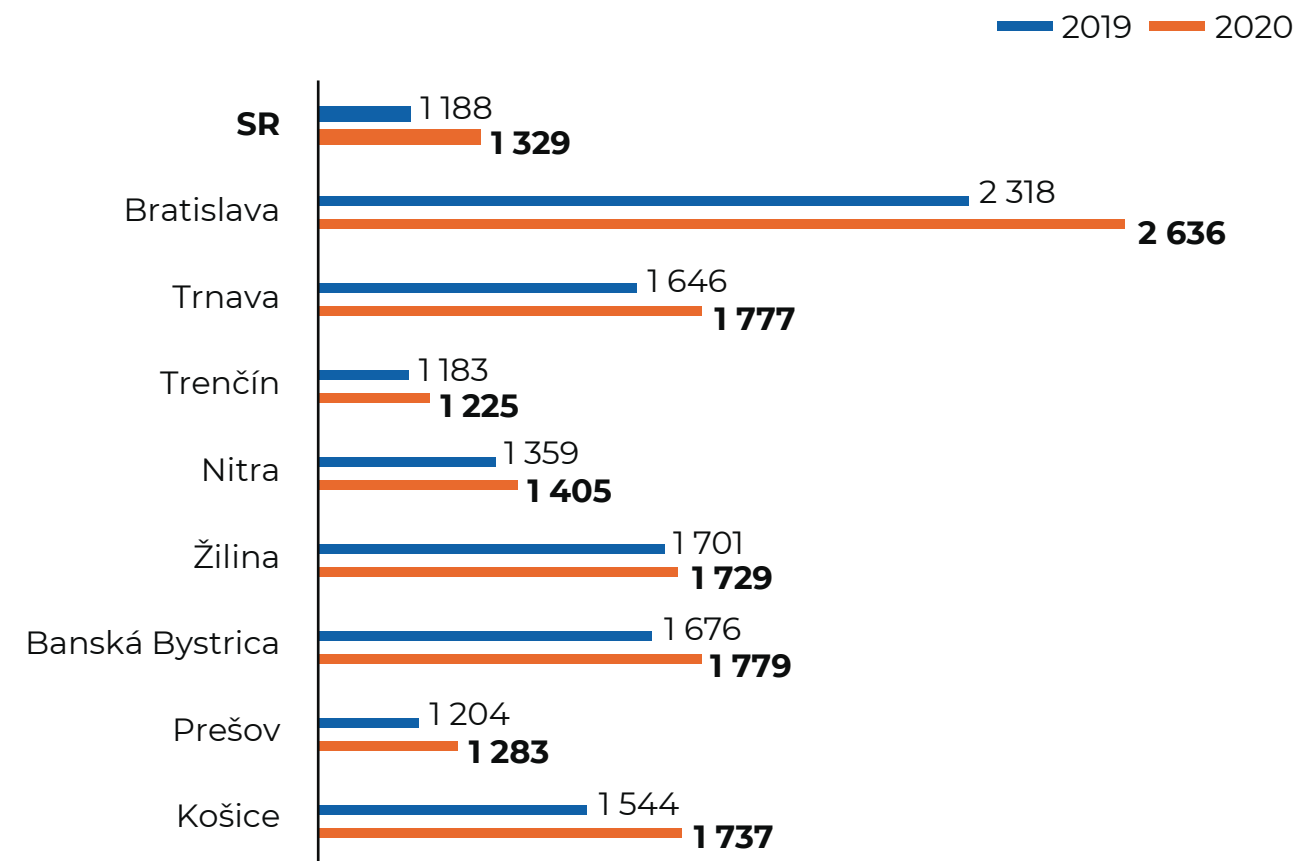

2. Sociálne aspekty

Priemerná cena za 1 m² pri kúpe bytu v krajských mestách

(v EUR, realizačné ceny)

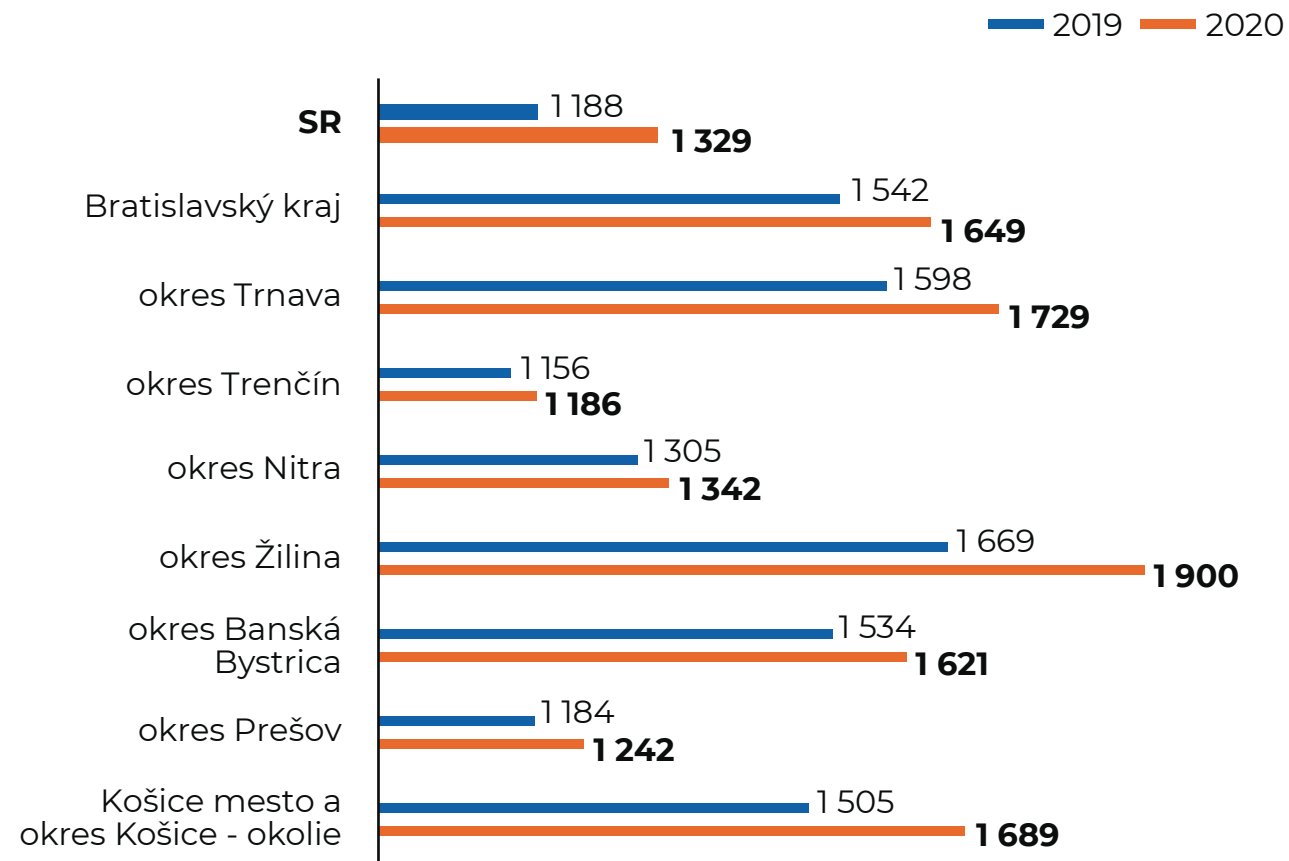
Zdroj: DATAcube. [\[st3701rr\]](#)

Priemerná cena za 1 m² pri kúpe bytu vo funkčných mestských oblastiach

(v EUR, realizačné ceny)

Zdroj: DATAcube. [\[st3702rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Cena za 1 m² kupovaného bytu rástla rýchlejšie v mestách ako v ich funkčných zónach, výnimkou boli mestá Trnava a Žilina, kde sa ceny zvyšovali pomalšie ako v ich okolí.

Najvyšší medziročný rast cien zaznamenali mestá Bratislava a Košice. V roku 2020 medziročne vzrástla priemerná cena za 1 m² kupovaného bytu v Bratislave o 318 eur, čo predstavovalo nárast o 13,7 %. V Košiciach sa cena zvýšila až o 193 eur, čo bol rast o 12,5 %. Zvyšovanie cien nehnuteľností

v mestách ovplyvňoval aj ceny v ich okolí. Ceny stúpili vo všetkých funkčných mestských oblastiach, najvýraznejšie v okrese Žilina. Rozdiel medzi rokmi 2019 a 2020 dosiahol 231 eur, čo predstavovalo medziročný nárast o 13,8 %. Výraznejšie zvýšenie zaznamenal aj okres Košice - okolie o 184 eur (rast o 12,2 %) a okres Trnava o 131 eur (rast o 8,2 %). Najpomalšie sa dvíhala kúpna cena v okrese Trenčín, a to o 30 eur za 1 m² čo predstavovalo o 2,6 % viac ako v roku 2019.

Priemerné ceny za kúpu domu

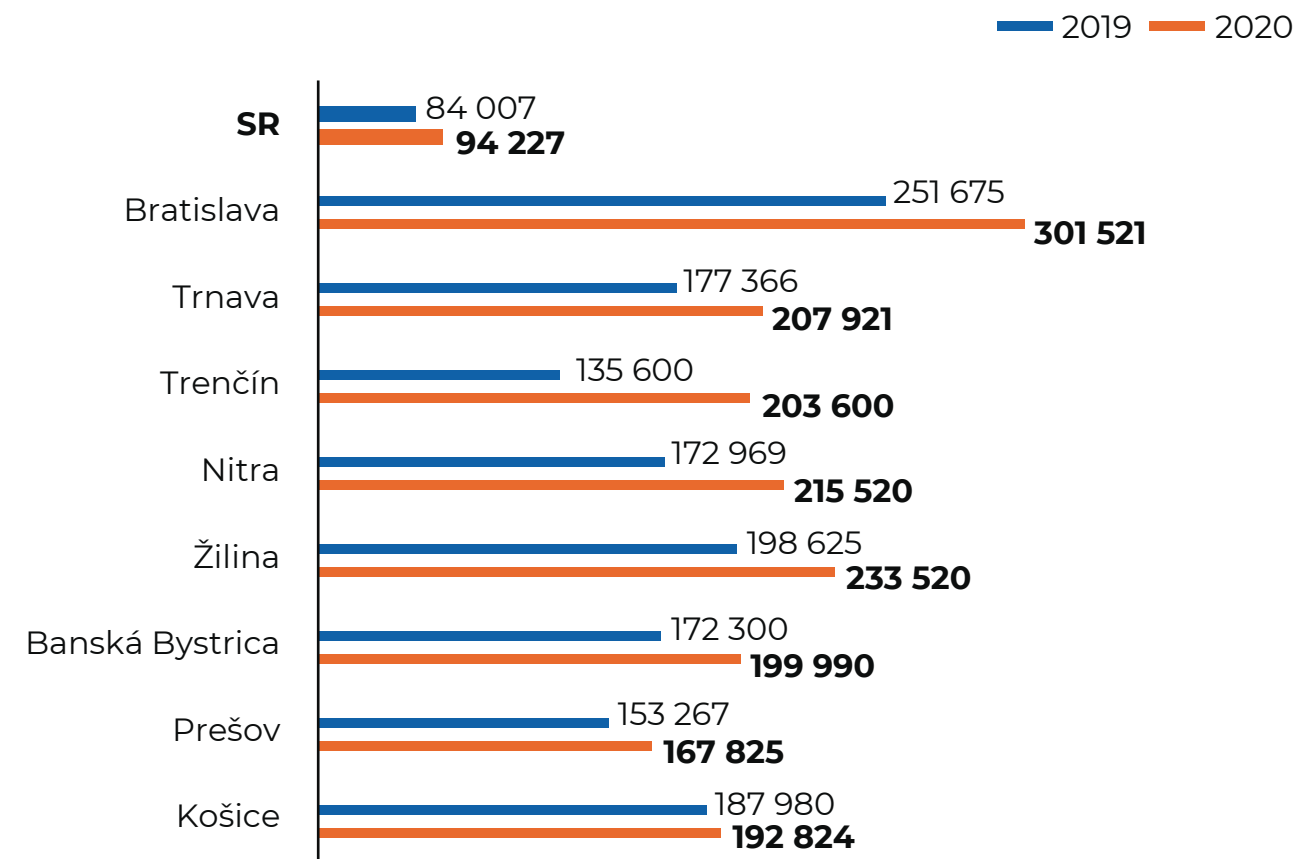
Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

2. Sociálne aspekty

Priemerná cena za kúpu domu v krajských mestách

(v EUR, realizačné ceny)

Zdroj: DATAcube. [\[st3701rr\]](#)

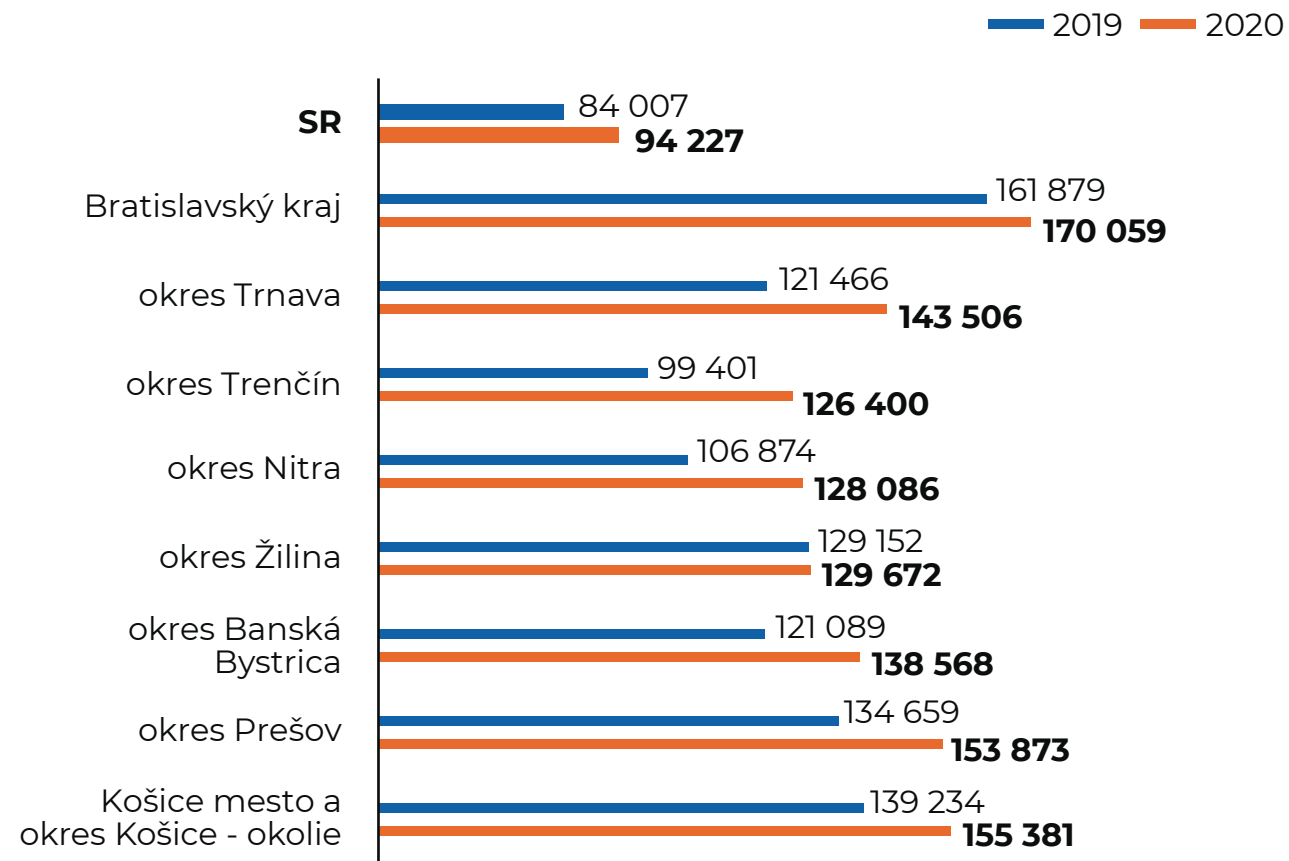

Priemerná cena za kúpu domu vo funkčných mestských oblastiach

(v EUR, realizačné ceny)

Zdroj: DATAcube. [\[st3702rr\]](#)

2. Sociálne aspekty

Priemerné ceny domov rástli ešte výraznejšie ako ceny bytov, v Trenčíne až 1,5 násobne, v okrese Trenčín 1,3 násobne.

Ceny rástli vo všetkých mestách a ich funkčných zónach. V roku 2020 sa priemerná cena domu v Bratislave medziročne zvýšila o 49 846 eur, čo bol rast o 19,8 %. Najvýraznejšie cena stúpila v Trenčíne o 68 tis. eur. O viac ako 40 tis. eur sa zdvihli ceny domov aj v Nitre. Medzi funkčnými zónami najvýraznejší rast cien zaznamenal okres Trenčín,

kde v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 vzrástla priemerná cena pri kúpe domu o 27 tis. eur (rast o 27,2 %). O viac ako 20 tis. stúpila cena domu v okrese Trnava a okrese Nitra, cenový rast však neprevýšil 20 % z ceny roku 2019. Ceny domov stagnovali iba v okrese Žilina. V roku 2020 bola priemerná cena pri kúpe domu 129 672 eur, čo v porovnaní s rokom 2019 predstavovalo iba mierny nárast o 0,4 %.

3. Ekonomické aspekty

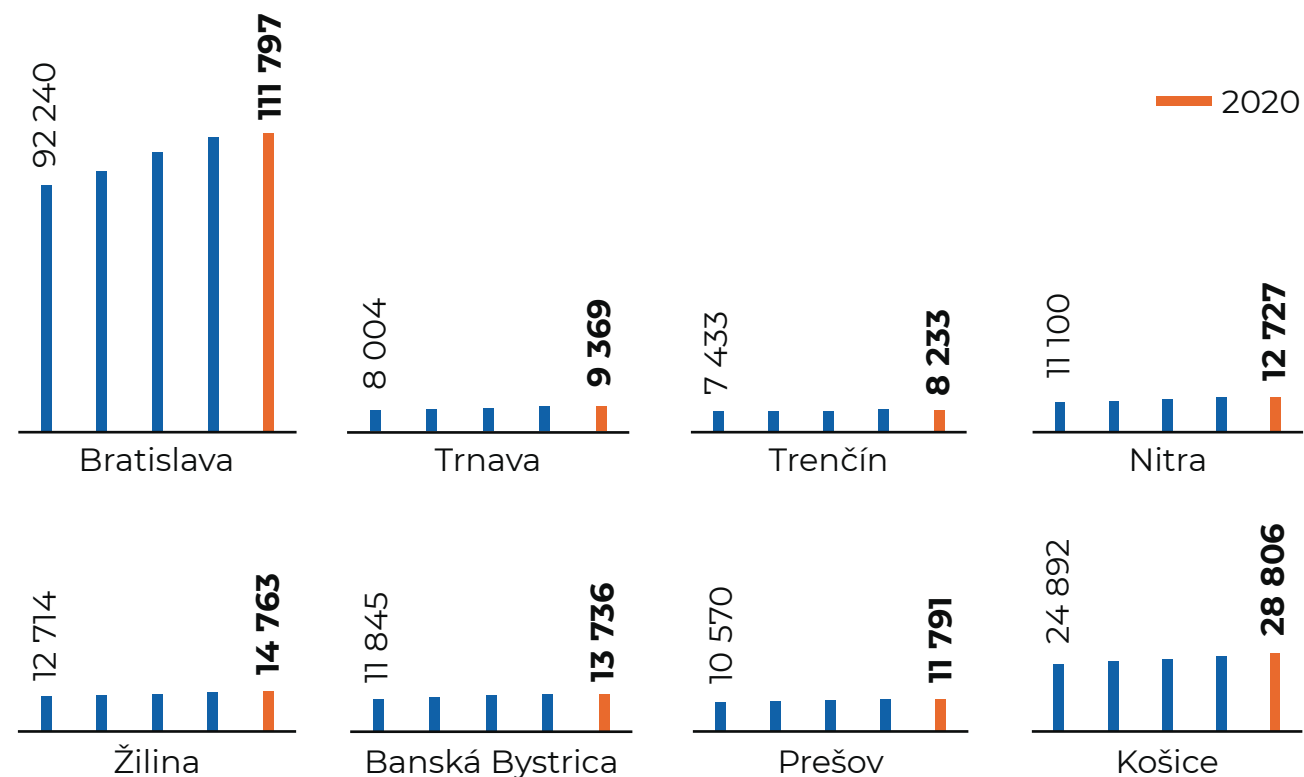

Miestne ekonomické subjekty

(počet jednotiek k 31. 12., 2016-2020)

Zdroj: DATAcube. [\[og3701rr\]](#)

Miestne ekonomické subjekty zahŕňajú všetky aktívne subjekty alebo ich časti (pracoviská, pobočky...) pôsobiace na území mesta. Za aktívny ekonomický subjekt sa považuje ten, ktorý mal v sledovanom období zamestnancov, tržby alebo investície.

3. Ekonomické aspekty

Najviac ekonomicky aktívnych subjektov pôsobilo v Bratislave a v Košiciach, vo väčšine miest ich počet rástol napriek pandémie.

Podľa údajov z Registra miestnych jednotiek ŠÚ SR počet miestnych ekonomických subjektov (t. z. firiem, podnikov, živnostníkov, rôznych organizácií) nad 100 tis. bol iba v hlavnom meste. V roku 2020 ich na území mesta bolo registrovaných celkovo 111 797, v druhých Košiciach ich pôsobilo takmer 29 tis. Vo zvyšných krajských mestách sa ich počet pohyboval od 8 tis. do 15 tis. subjektov.

V období rokov 2016 až 2019 počet ekonomických subjektov medziročne rástol vo všetkých krajských mestách, v Bratislave každoročne presiahol 5 %. Medziročný nárast nad 5 % bol aj v Žiline (v roku 2017), Banskej Bystrici (v roku 2018) a mestách Trnava a Košice (v roku 2019). Rok 2020 priniesol zmenu a bol už zasiahnutý pandemiou, v medziročnom porovnaní sa počet aktívnych ekonomických jednotiek zvýšil v šiestich z ôsmich krajských miest. Rast počtu sa pohyboval v rozpätí od 2,5 % v Košiciach a Žiline do 0,6 % v Prešove.

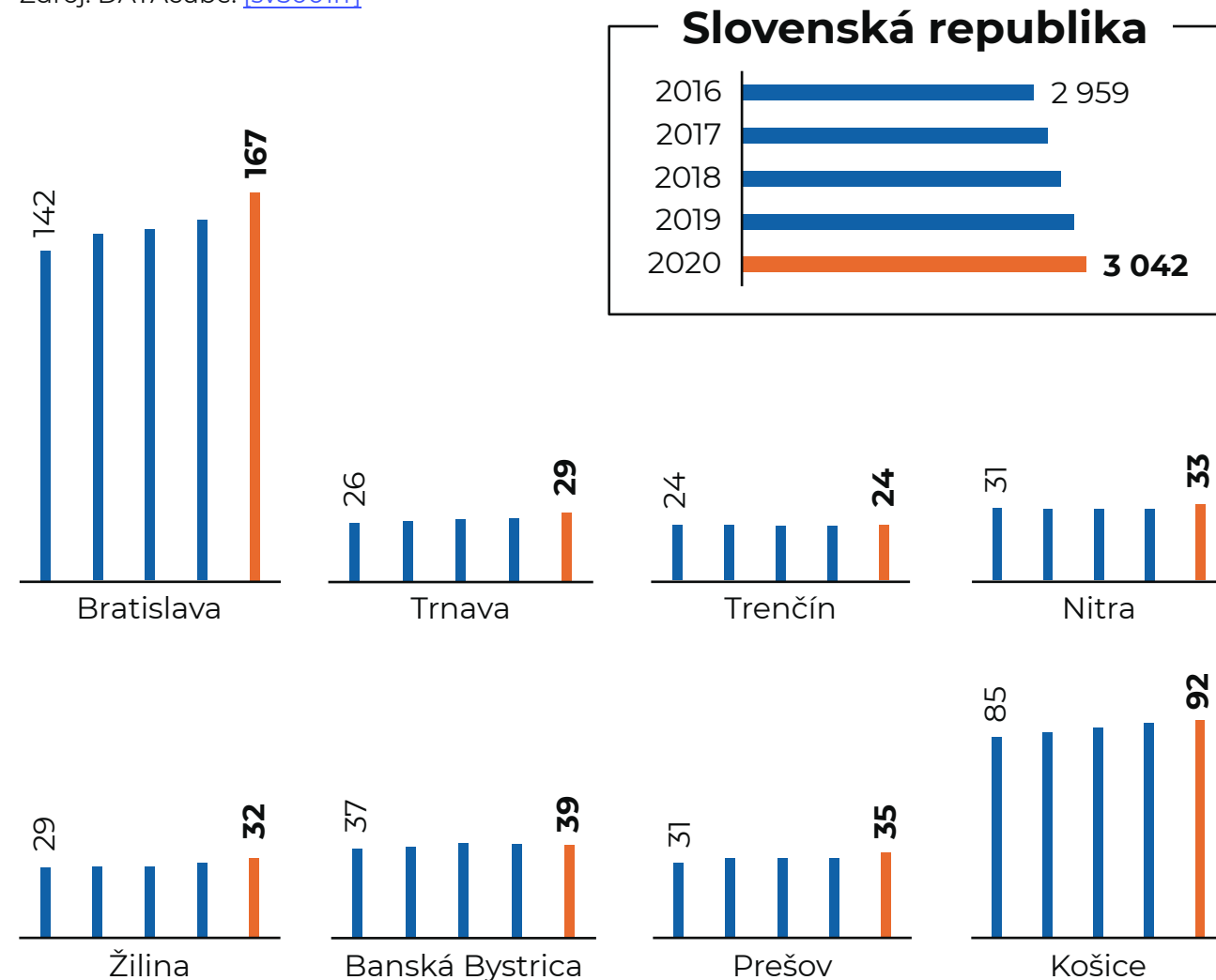
Pokles zaznamenal Trenčín (o 1,5 %) a Banská Bystrica (o 0,2 %). Celkovo za posledných päť sledovaných rokov sa počet aktívnych organizácií zvýšil vo všetkých krajských mestách dvojciferným rastom, najvýraznejšie v Bratislave o viac ako pätinu, najmenej v Trenčíne, kde počet jednotiek vzrástol o desatinu.

4. Aspekty vzdelávania

Predškolské zariadenia v krajských mestách

(2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv5001rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

Škôlky pribudli takmer vo všetkých krajských mestách a v ich funkčných zónach.

V roku 2020 bolo na Slovensku 3 042 predškolských zariadení, z miest najviac v Bratislave (167) a v Košiciach (92). Od roku 2016 do roku 2020 pribudli takmer vo všetkých krajských mestách okrem Trenčína, kde ich počet zostal rovnaký. Počet predškolských zariadení vzrástol aj vo všetkých funkčných mestských oblastiach, najviac v Bratislavskom kraji (38) a v okresoch Nitra (7) a Košice – okolie vrátane krajského mesta (7).

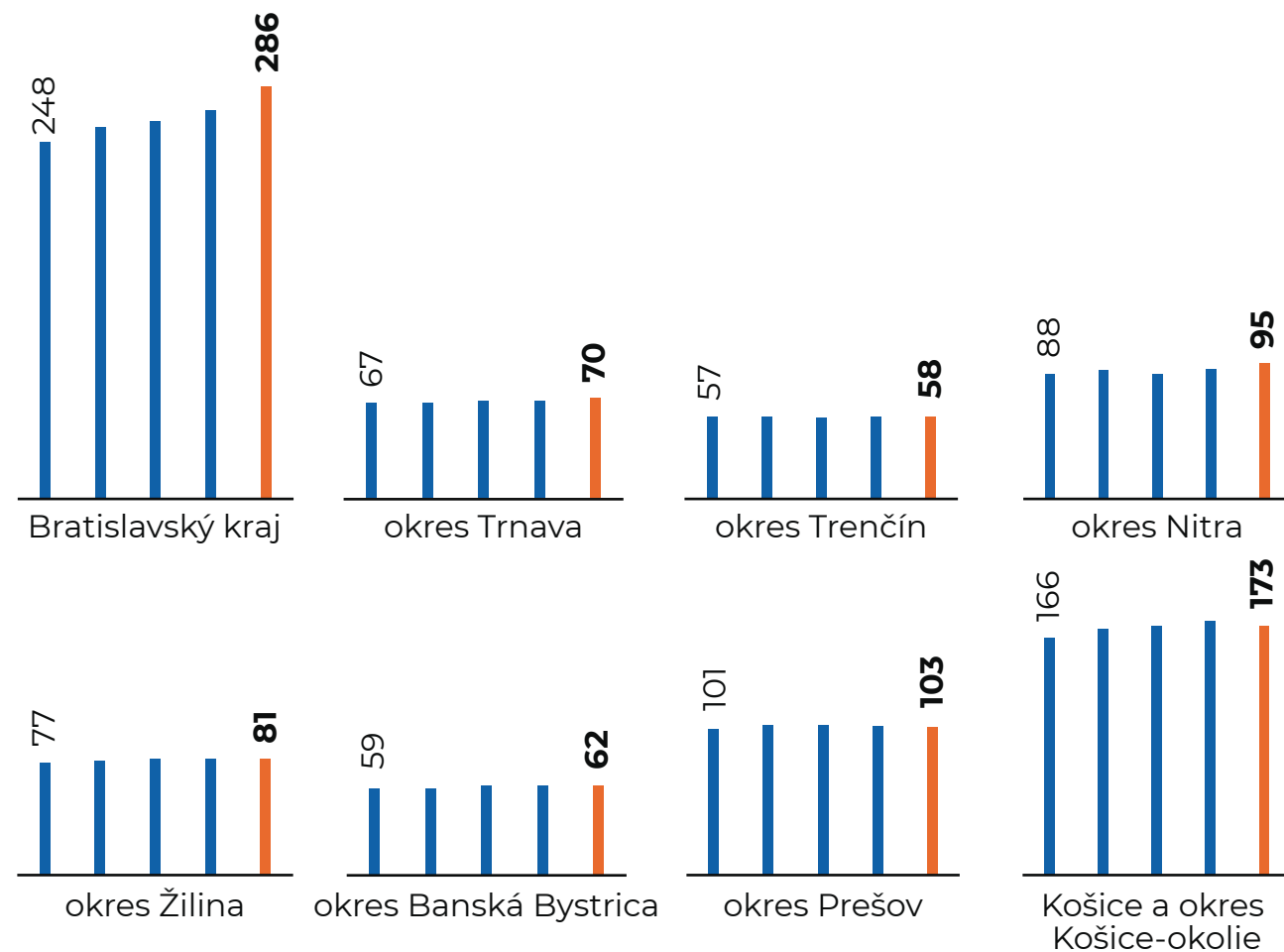

Predškolské zariadenia zahŕňajú všetky predškolské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Predškolské zariadenia vo funkčných mestských oblastiach

(2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv5001rr\]](#)

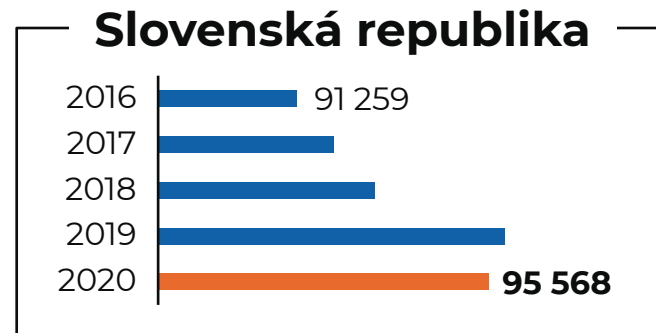
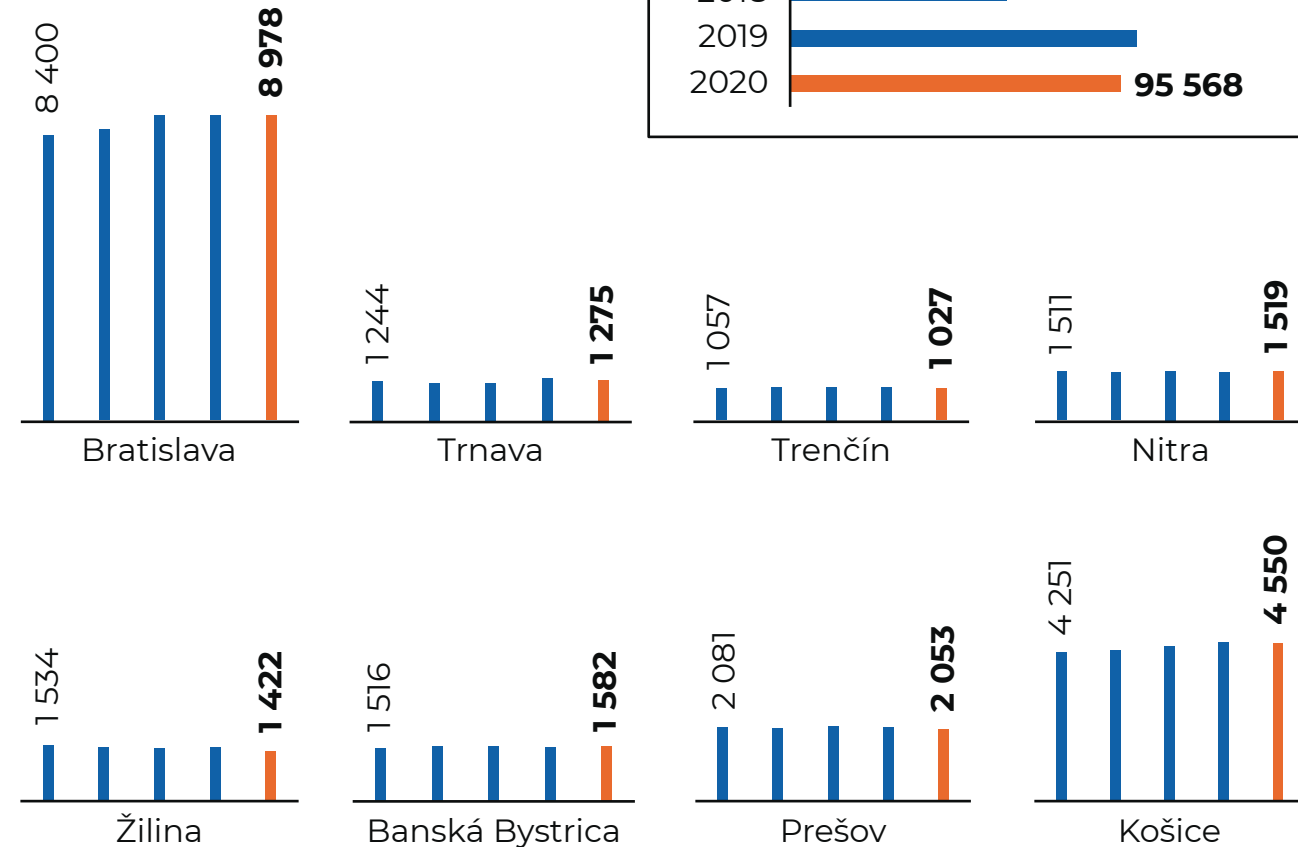
4. Aspekty vzdelávania

Deti vo veku do 4 rokov v predškolských zariadeniach v krajských mestách

(počet detí, 2016-2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3701rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

Najviac detí do 4 rokov navštevovalo predškolské zariadenia v troch najväčších mestách, v Bratislave, Košiciach a Prešove.

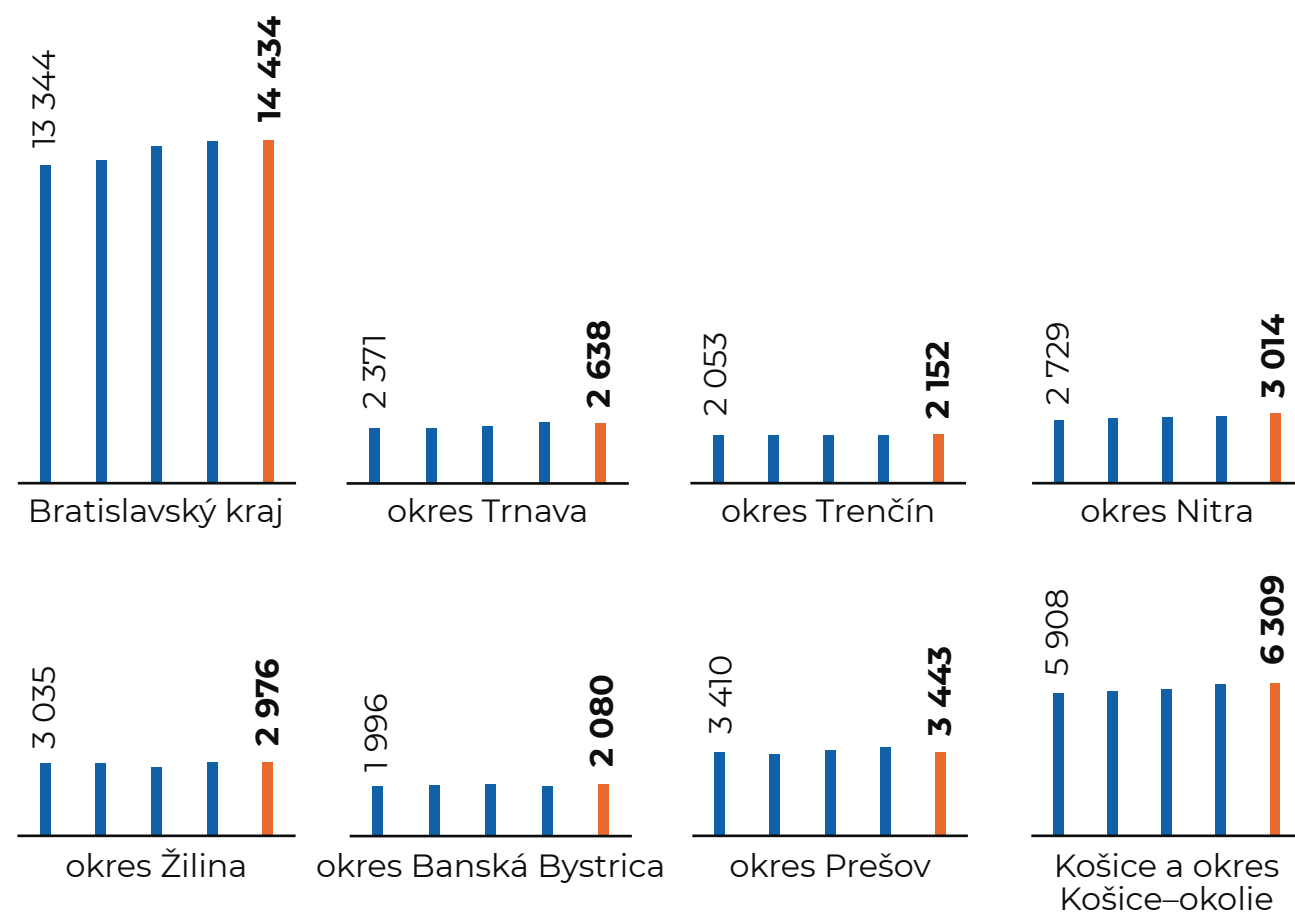
Od roku 2016 sa počet najmenších detí v predškolských zariadeniach zvýšil v piatich z 8 krajských miest. Najviac v Košiciach (o 7 %) a v Bratislave (o 6,9 %). Pribudli však aj v Banskej Bystrici, Trnave a mierne aj v Nitre. Naopak, v troch mestách sa ich počet znížil, najviac v Žiline o 7,3 %. Úbytky boli aj v Trnave a v Prešove. Vo väčšine miest klesli počty detí predovšetkým v rokoch 2019 a 2020, rok 2020 však už sprevádzala koronakríza a s ňou súvisiace protipandemické opatrenia.

Deti vo veku do 4 rokov v predškolských zariadeniach vo funkčných mestských oblastiach

(počet detí, 2016-2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3702rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

Počet detí v predškolských zariadeniach z pohľadu funkčných mestských oblastí klesol od roku 2016 len v okrese Žilina (o 1,9 %). V ďalších siedmich mestských oblastiach deti pribudli, v okresoch Trnava a Nitra bol

nárast dokonca dvojciferný (v okrese Trnava o 11,3 % a v okrese Nitra o 10,4 %). V okrese Nitra bol pritom najvyšší medziročný nárast (o 3,4 %) v koronakrízou poznačenom roku 2020.

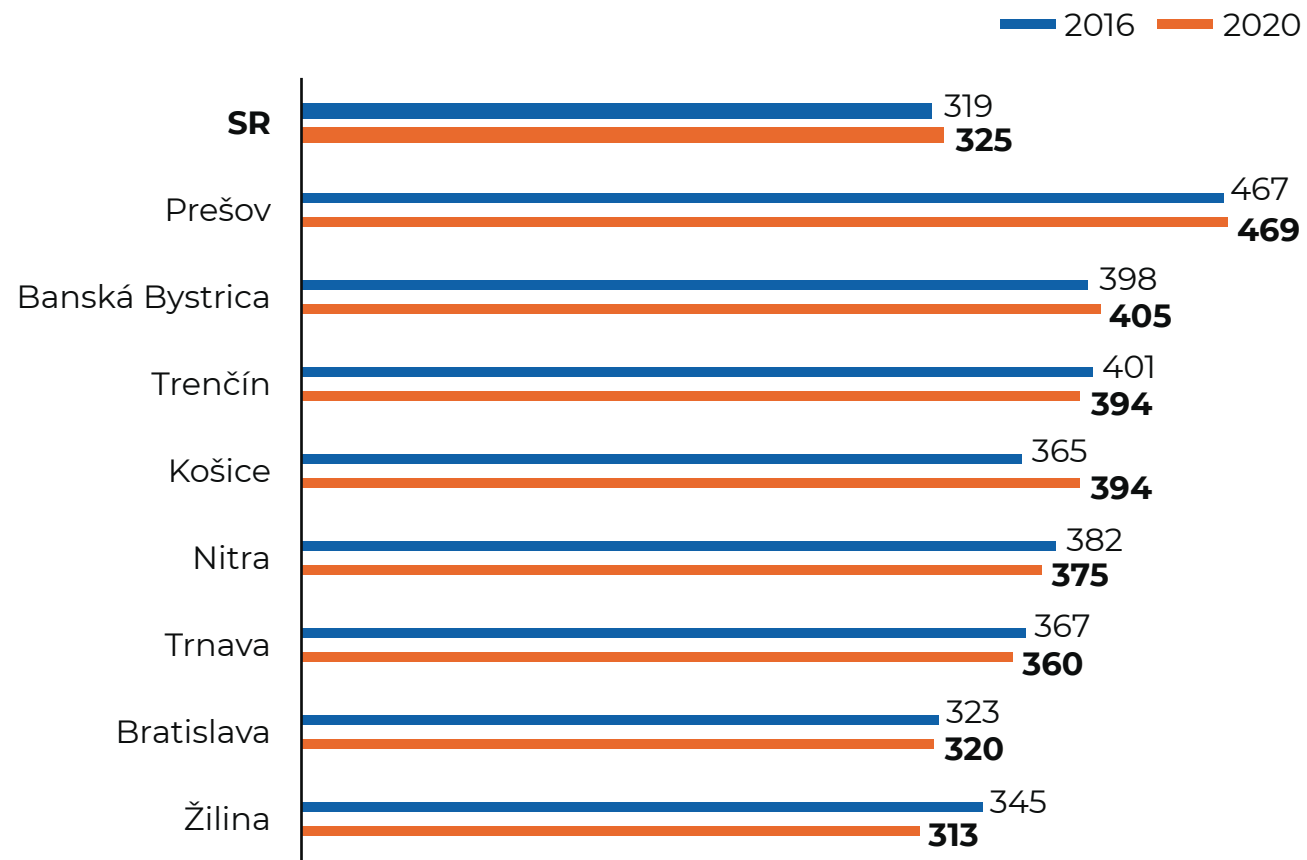

Deti vo veku do 4 rokov v predškolských zariadeniach v krajských mestách

(na 1 000 detí do 4 rokov)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3701rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

Návštevnosť predškolských zariadení v prepočte na 1 000 detí do 4 rokov bola v roku 2020 najvyššia v Prešove

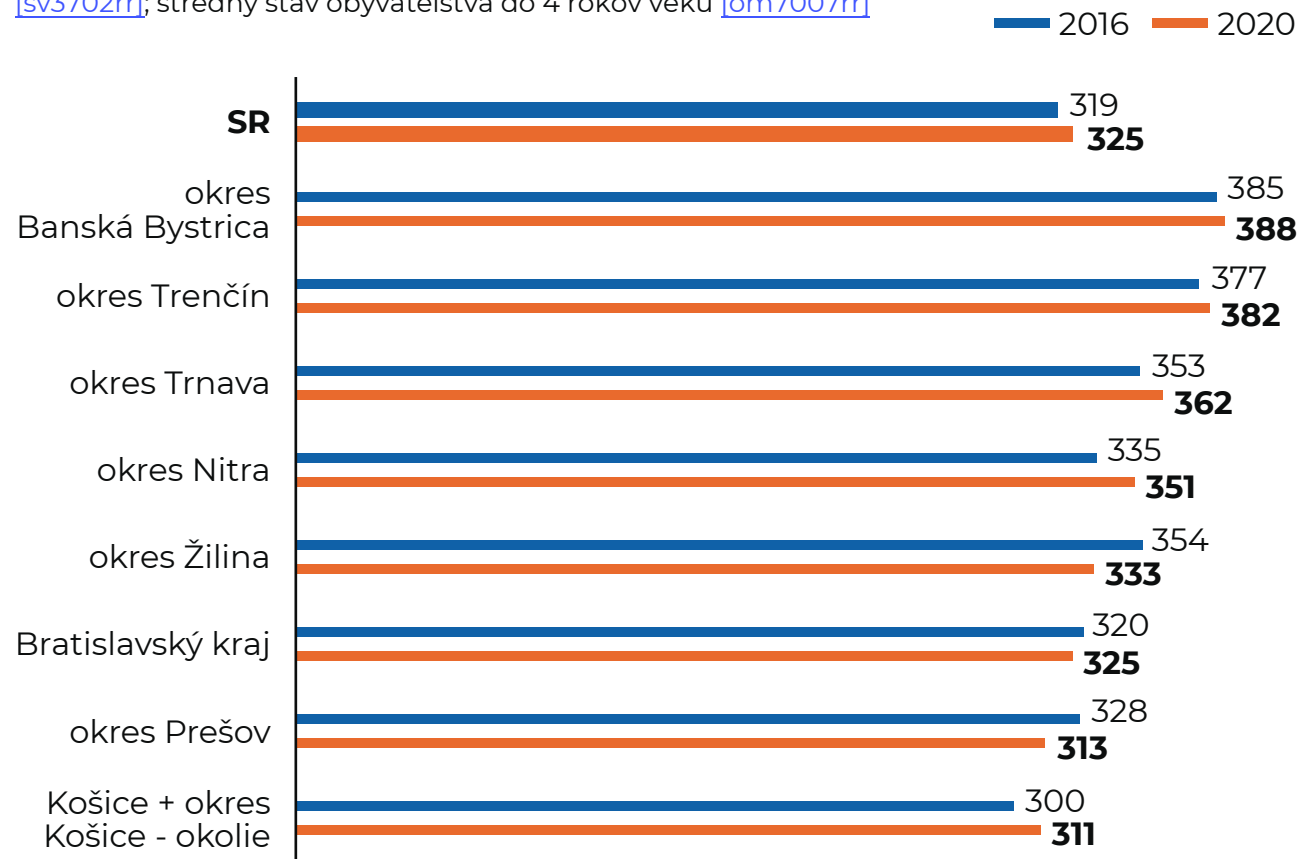
Z 1 000 detí z vekovej skupiny do 4 rokov takmer 470 detí vzdelávali jasle a škôlky v Prešove, viac ako 400 detí v Banskej Bystrici, takmer 400 detí z tisíc navštevovalo zariadenia v Košiciach a Trenčíne.

Deti vo veku do 4 rokov v predškolských zariadeniach vo funkčných mestských oblastiach

(na 1 000 detí do 4 rokov)

Zdroj: DATAcube. počet detí v predškolských zariadeniach
[\[sv3702rr\]](#); stredný stav obyvateľstva do 4 rokov veku [\[om7007rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

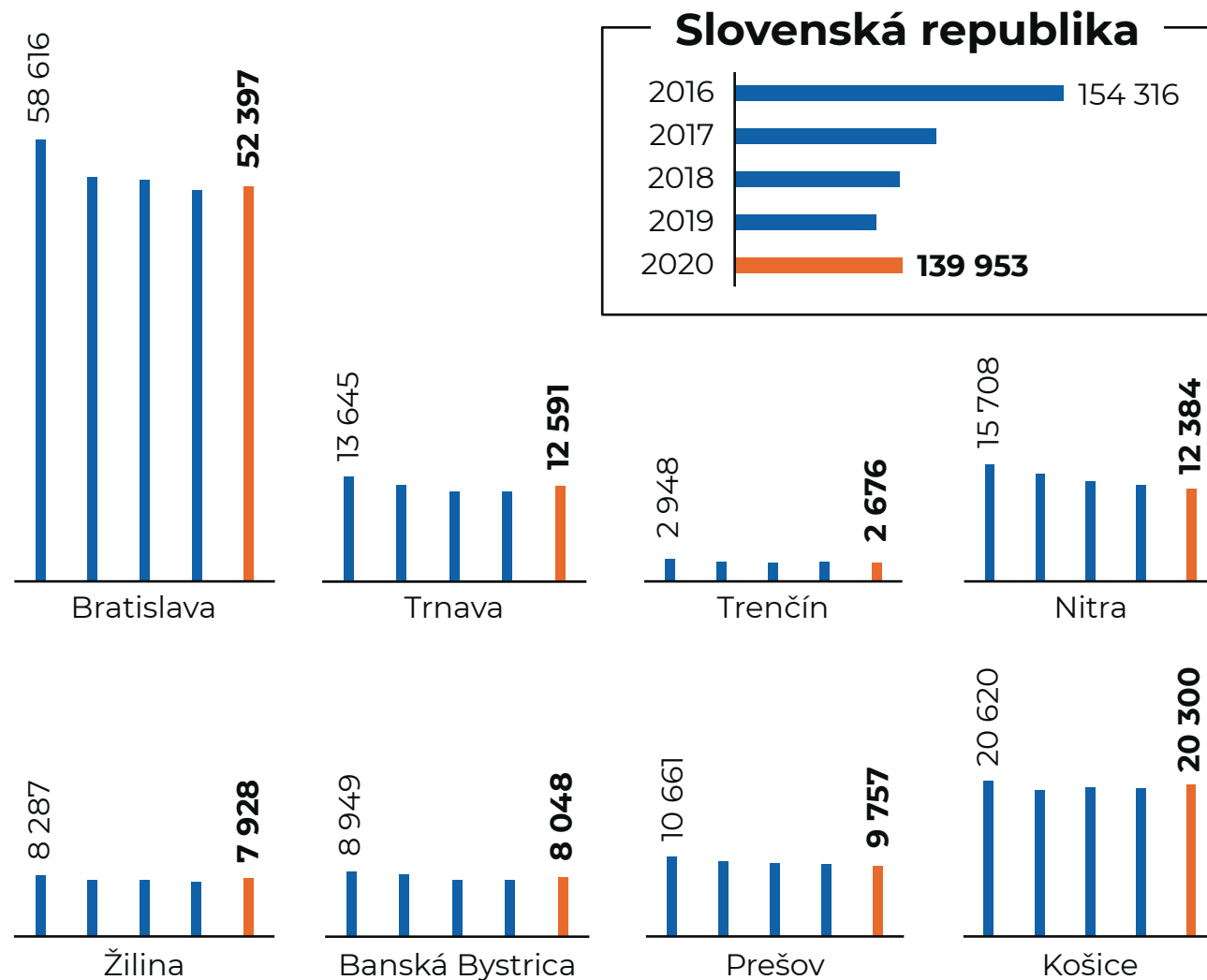
Najvyšší počet jasličkárov a škôlkárov (viac ako 380 na 1 000 detí vo veku do 4 rokov) mali okresy Banská Bystrica a Trenčín. Okres Prešov a okres Košice – okolie vrátane krajského mesta mali podiel najmladších detí v predškolských zariadeniach najnižší.

Študenti vysokoškolského štúdia

(2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3701rr\]](#)

4. Aspekty vzdelávania

V roku 2020 sa na Slovensku zastavil dlhoročný pokles počtu študujúcich na vysokých školách, počet študentov medziročne stúpol o 1,8 %, ale nedosiahol úroveň roku 2016.

Najviac študentov je na vysokých školách v Bratislave, až 37,4 % z celkového počtu študentov na Slovensku. Pri porovnaní počtu študentov vysokých škôl na 1 000 obyvateľov, ich však bolo najviac v mestách Trnava (194) a Nitra (162). Počty študentov vysokých škôl takmer vo všetkých krajských mestách medziročne klesali od roku 2016

do roku 2019 a v roku 2020 stúpli. Výnimkou boli mestá Trenčín a Košice, kde medziročne rástol počet študentov už v roku 2019 a mesto Nitra, ktoré ako jediné s krajských miest malo medziročný úbytok študentov aj v roku 2020 (o 3,1 %). V roku 2020 najvyšší medziročný prírastok študentov mali vysoké školy v Trnave (o 5,8 %), najnižší v Prešove (o 0,4 %).

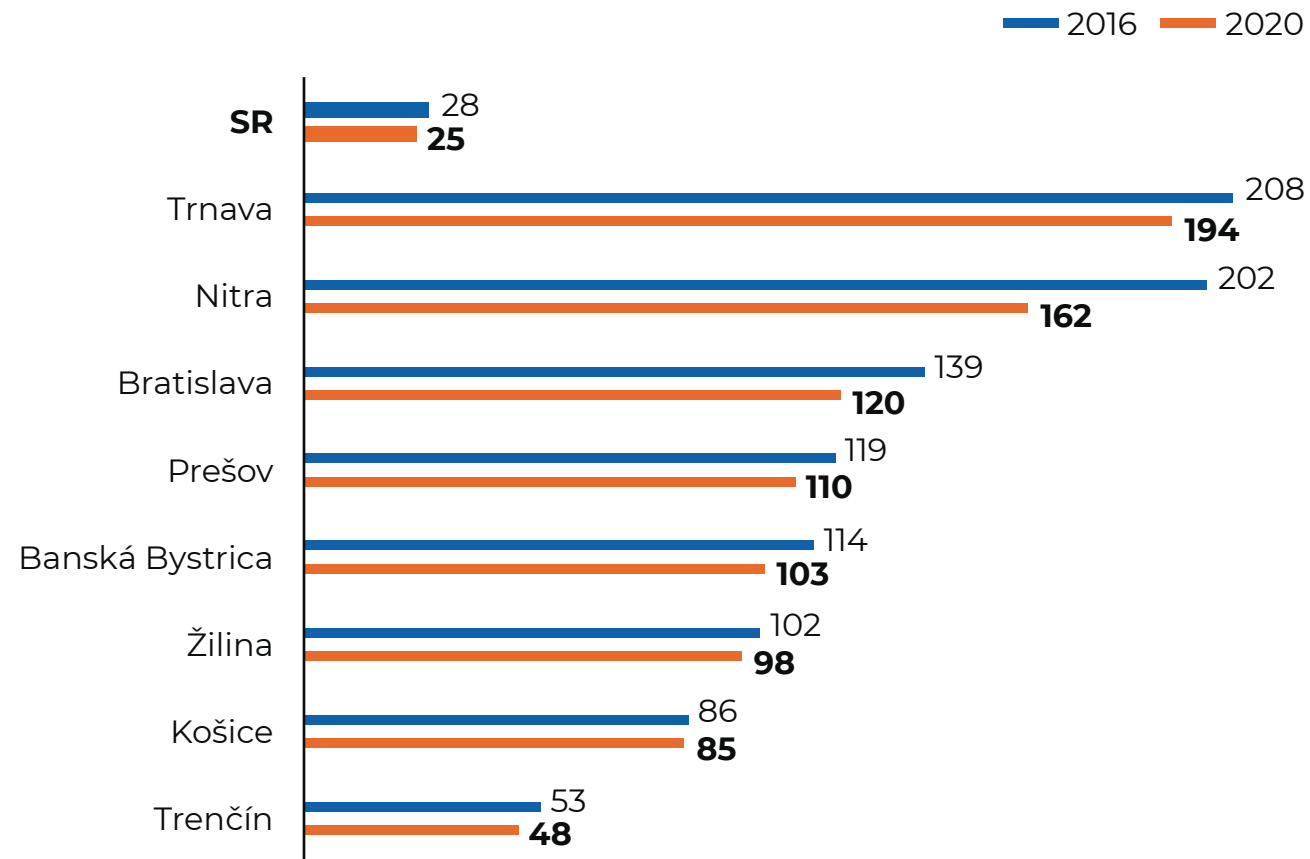
Študenti vysokoškolského štúdia predstavujú celkový počet študujúcich na stupňoch 5 až 8 podľa klasifikácie ISCED.

Študenti vysokoškolského štúdia

(na 1 000 obyvateľov, 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3701rr\]](#)

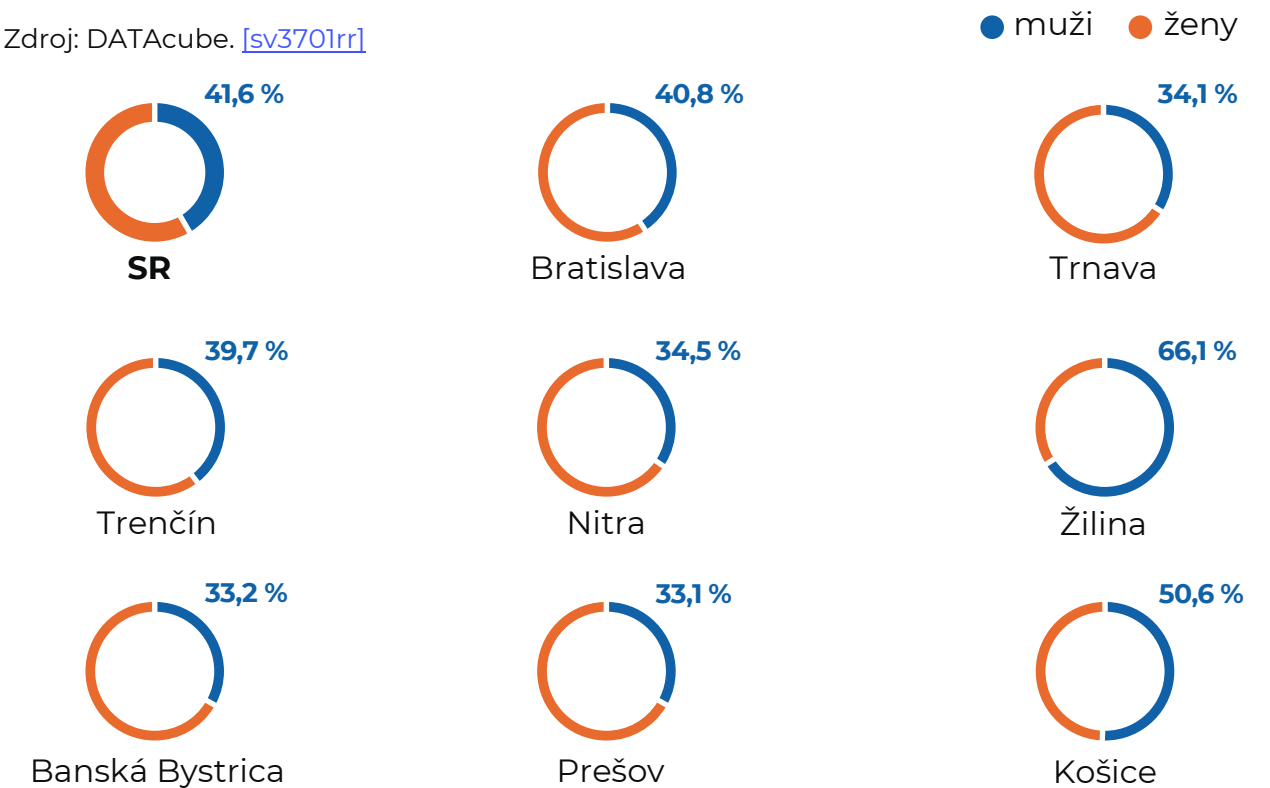

4. Aspekty vzdelávania

Študenti vysokoškolského štúdia podľa pohlavia

(podiel v %, 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[sv3701rr\]](#)

Na vysokých školách vo väčšine krajských miest študovalo v roku 2020 viac žien ako mužov.

Bolo to predovšetkým v Prešove (66,9 %) a v Banskej Bystrici (66,8 %).

Výnimkou bolo relatívne vyrovnané zastúpenie študentov a študentiek v Košiciach (50,6 % mužov a 49,4 % žien) a v Žiline, kde tvorili študenti (muži) väčšinu (66,1 %).

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Múzeá

Zdroj: Národné osvetové centrum

Najväčším centrom kultúry na Slovensku je jednoznačne hlavné mesto Bratislava. V roku 2020 bolo na jej území 34 múzeí, 14 stálych kín, 53 divadiel a 15 knižníc.

Vyšším počtom múzeí disponovali v roku 2020 aj mestá Košice (15) a Banská Bystrica (12). Najmenej múzeí bolo v meste Trnava (1), od roku 2016 boli v tomto meste zatvorené 2 múzeá. O rovnaký počet múzeí prišli aj v Trenčíne a Prešove. Naopak, v Košiciach pribudli 3 múzeá a prírastky boli aj v Bratislave a Žiline (zhodne o 1).

Návštevnosť múzeí do roku 2019 väčšinou medziročne rástla, a to takmer vo všetkých mestách. Výnimkou je mesto Nitra, kde záujem návštevníkov počas sledovaného obdobia medziročne vzrástol len v roku 2018. Zatvorenie múzeí vplyvom protipandemických opatrení počas roka 2020 sa prejavilo na poklese návštevnosti, ktorá v Trnave, Nitre, Bratislave a Trenčíne bola medziročne nižšia o viac

ako 50 %. Návštevnosť múzeí bola každoročne najvyššia v Bratislave, v roku 2020 dosiahla 314,7 tis. návštevníkov.

Múzeá zahŕňajú všetky súkromné alebo verejné múzeá.

Návštevnosť múzeí vyjadruje počet návštevníkov, ktorí navštívili múzeá počas referenčného roka

Múzeá (celkový počet)	2020
SR	239
Bratislava	34
Trnava	1
Trenčín	8
Nitria	5
Žilina	8
Banská bystrica	12
Prešov	4
Košice	15

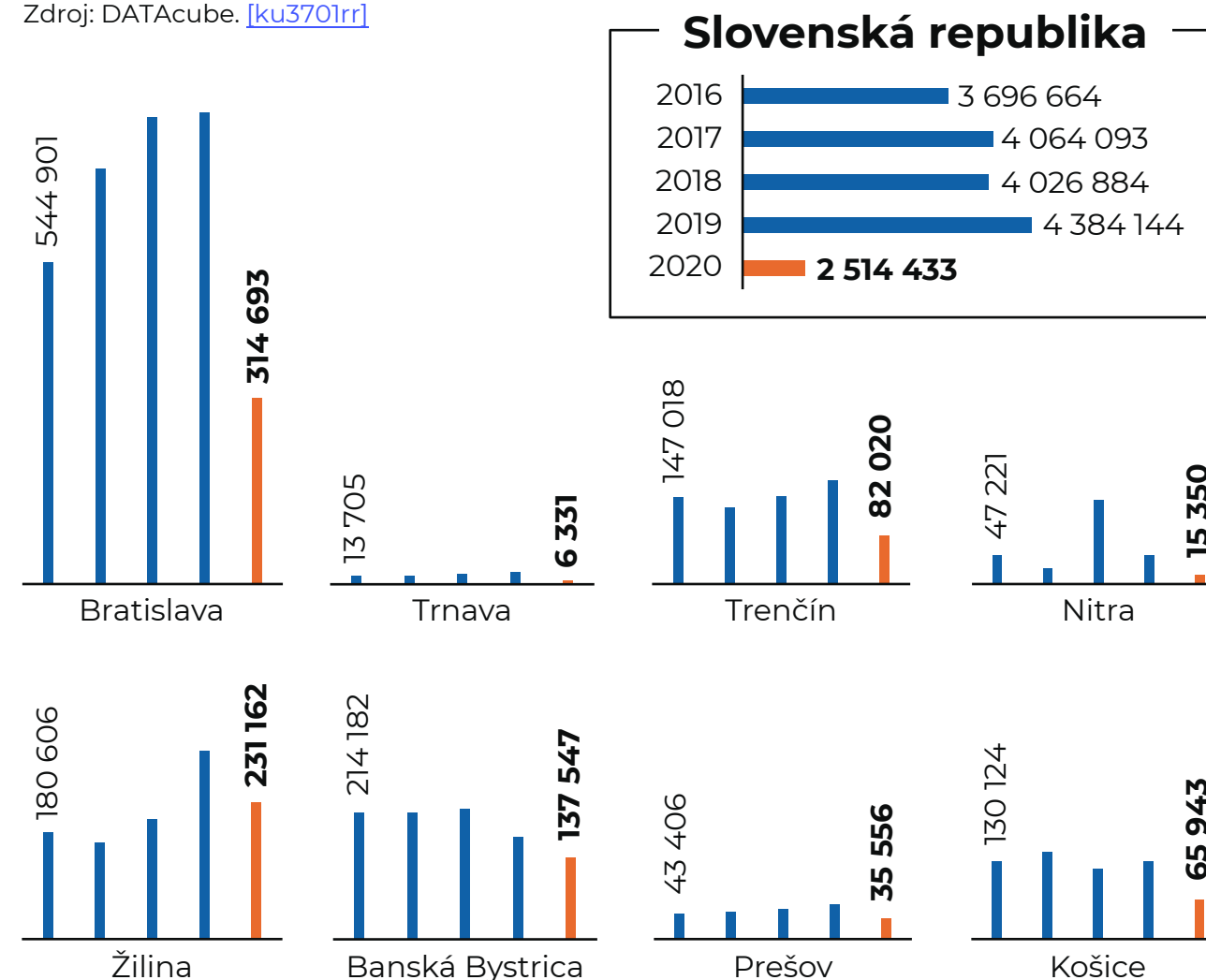
Zdroj: DATAcube. [ku5005rr]

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Návštevnosť múzeí

(počet návštevníkov, 2016 – 2020)

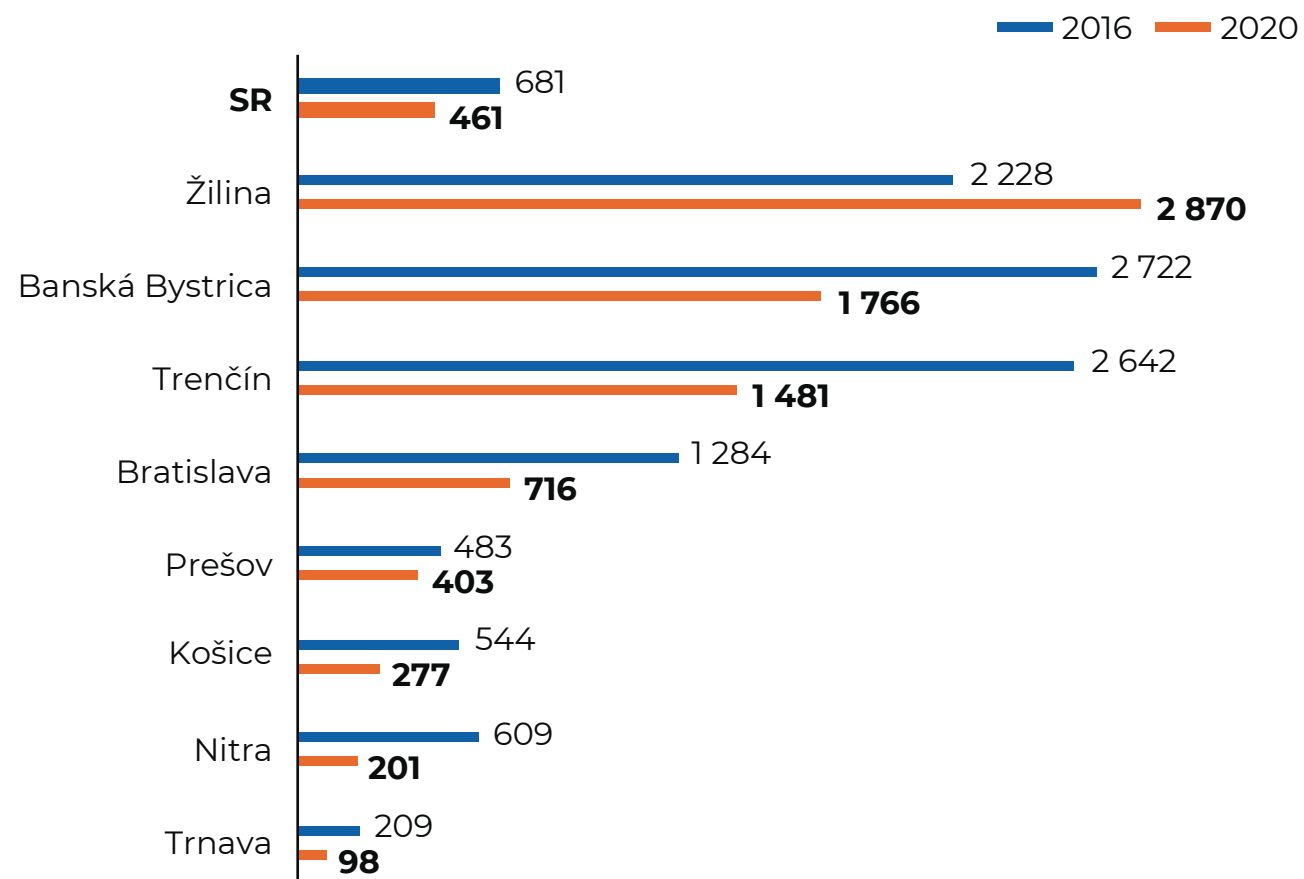
Zdroj: DATAcube. [ku3701rr]

Návštevnosť múzeí

(počet návštevníkov na 1 000 obyvateľov)

Zdroj: DATAcube. počet návštevníkov: [\[ku3701rr\]](#); stredný stav obyvateľstva: [\[om7010rr\]](#)

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Pri prepočte návštevníkov na 1 000 obyvateľov mesta v období rokov 2016 až 2020 boli najnavštevovanejšie múzeá v Žiline, Banskej Bystrici a Trenčíne. Najviac, až 3 994 návštevníkov na 1 000 obyvateľov, malo mesto Žilina, a to v roku 2019. Najvyššiu návštevnosť si zachovalo aj v roku 2020, keď počet návštevníkov na 1 000 obyvateľov dosiahol hodnotu 2 870. Po ňom nasledovali Banská Bystrica s hodnotou 1 766 a Trenčín s hodnotou 1 481. Vplyvom koronakrízy bol úbytok návštevníkov na 1 000 obyvateľov najvyšší v Trnave, Nitre a Bratislave, presiahol 60 %.

Kiná

Zdroj: Národné osvetové centrum

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Filmy na striebornom plátne majú najradšej Nitrančania. V roku 2020 sa predalo v Nitre 1 946 lístkov na 1 000 obyvateľov, v Bratislave 1 246 a v Košiciach len 705.

V Bratislave je aj najviac stálych kín, v roku 2020 ich bolo 14 s kapacitou 45 118 sedadiel. Najmenej kín mali k dispozícii obyvatelia miest Trenčín a Banská Bystrica (zhodne po 2 kiná). Najnižšiu kapacitu, len 815 sedadiel, mali kiná v Trenčíne. Za päť rokov počet kín v krajských mestách stagnoval, len jedno kino pribudlo v Trnave.

Vývoj počtu predaných lístkov bol v jednotlivých mestách rozkolísaný, ale v rokoch pred pandemiou (2016 až 2019) celkom výrovnaný. Výrazný prepád návštevnosti kín je viditeľný až v prvom roku pandémie, v roku 2020, kedy objem predaja lístkov klesol medziročne vo všetkých mestách približne o dve tretiny.

Kiná zahŕňajú iba stále kiná.

Kiná (2020)	počet kín	počet sedadiel
SR	126	45 118
Bratislava	14	9 363
Trnava	2	1 583
Trenčín	3	815
Nitria	3	1 419
Žilina	3	1 484
Banská Bystrica	2	1 252
Prešov	3	1 473
Košice	4	2 239

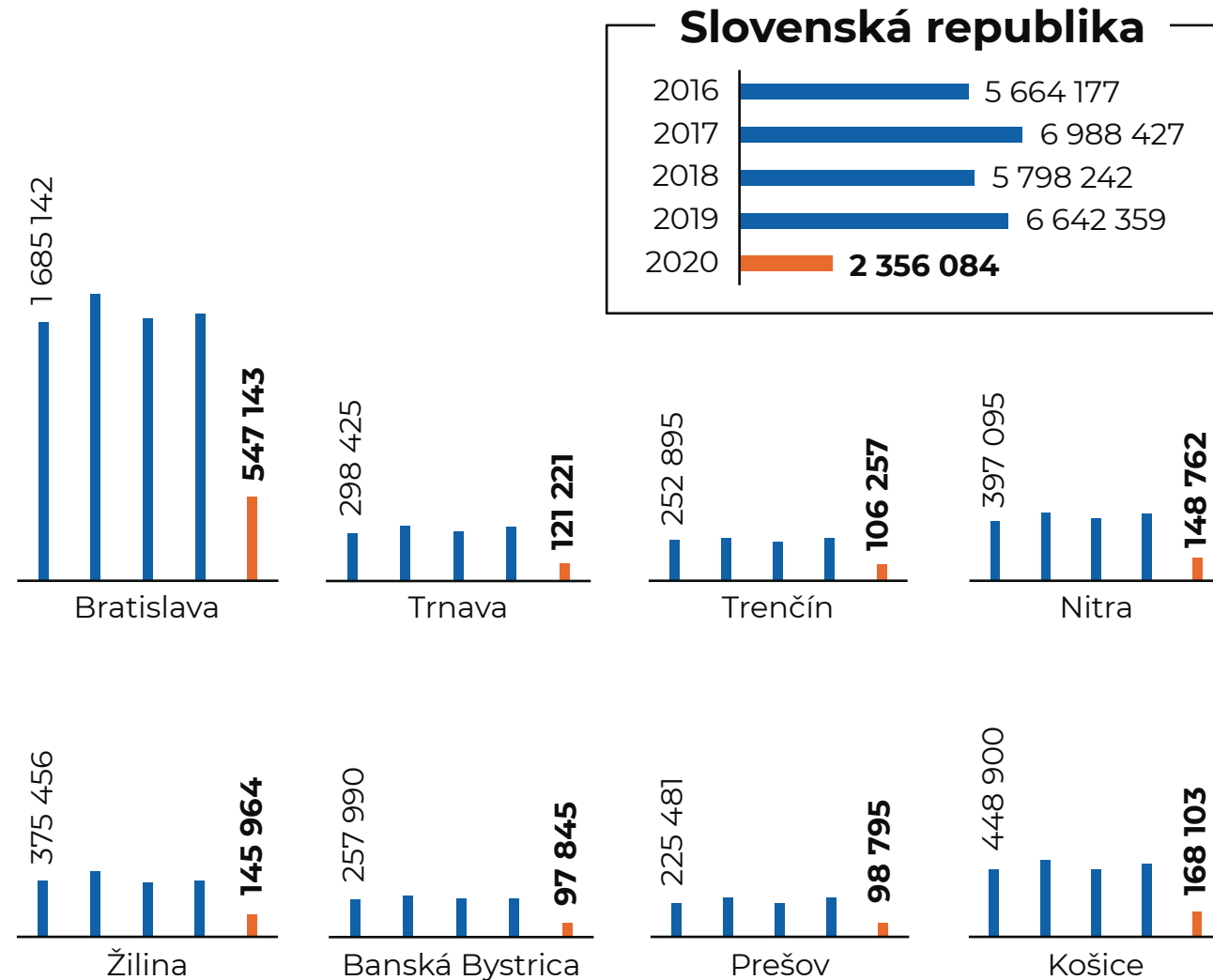
Zdroj: DATAcube. kiná [\[ku5003rr\]](#), sedadlá [\[ku3701rr\]](#)

Návštevnosť kín

(predané lístky, 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[ku3701rr\]](#)

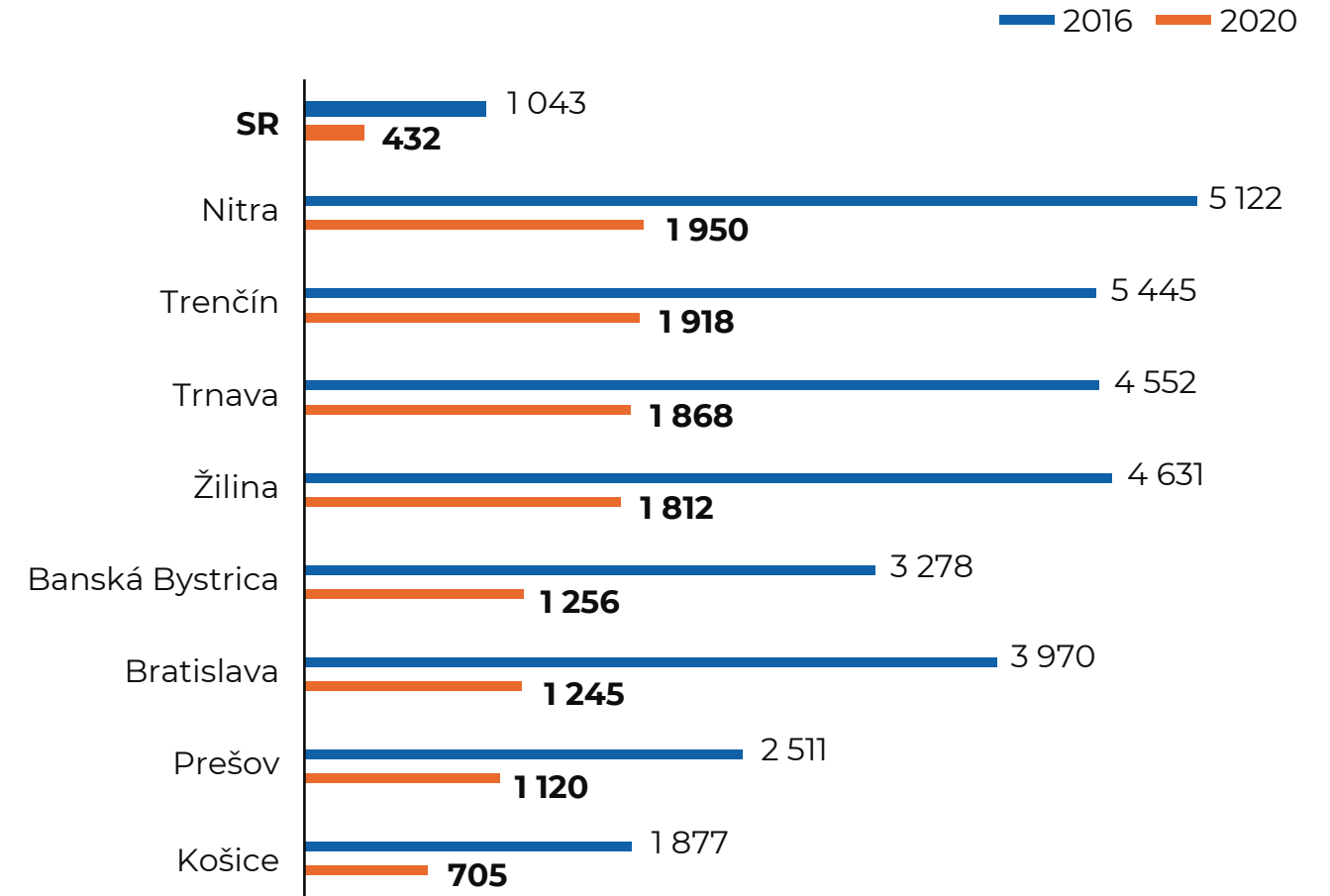

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Návštevnosť kín

(predané lístky na 1 000 obyvateľov)

Zdroj: DATAcube. počet návštevníkov: [\[ku3071rr\]](#); stredný stav obyvateľstva: [\[om7010rr\]](#)

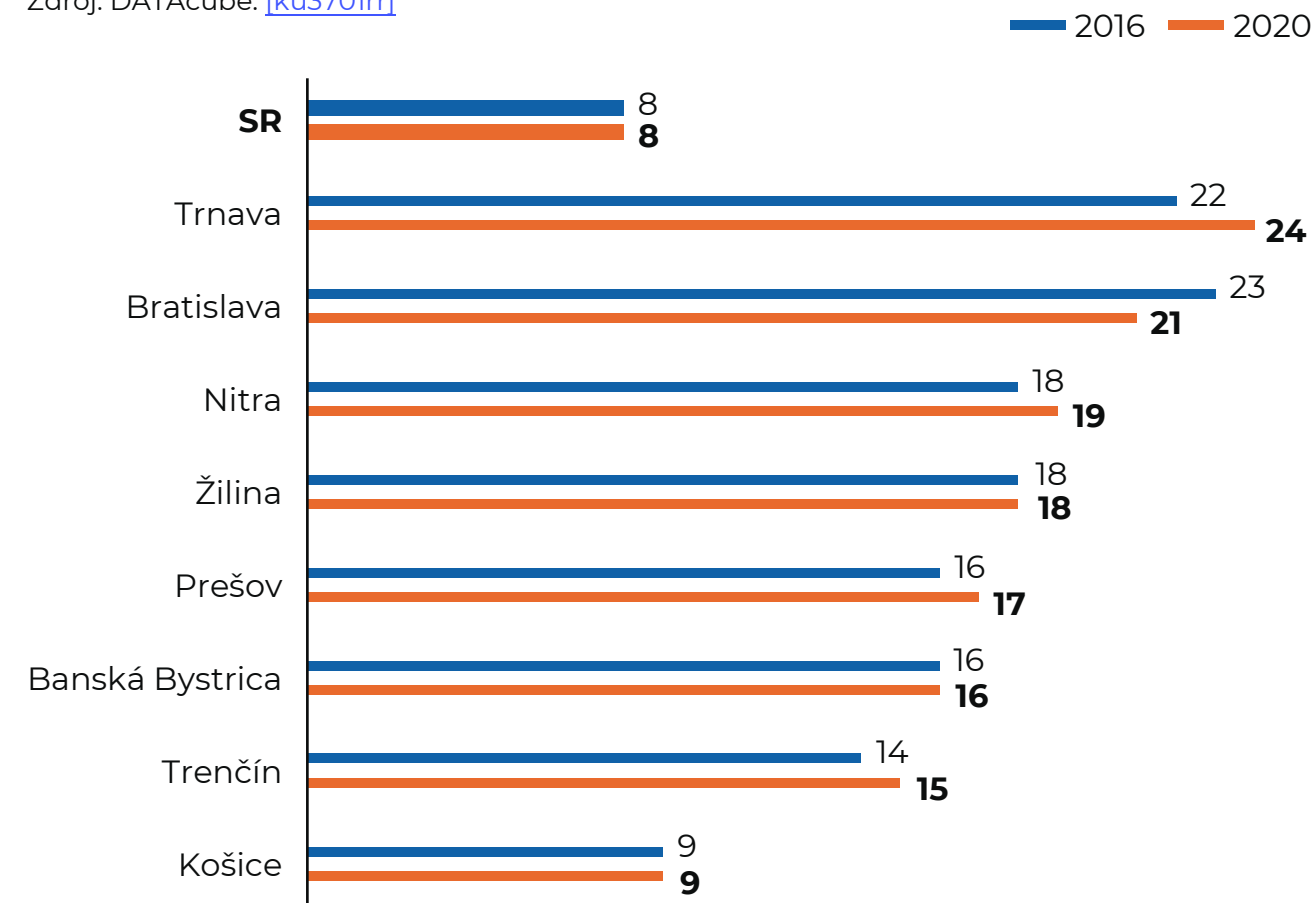

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Kapacita kín

(sedadlá na 1 000
obyvateľov)

Zdroj: DATAcube. [ku3701rr]

Kapacita kín prepočítaná na 1 000 obyvateľov sa medzi rokmi 2016 až 2020 výraznejšie nezmenila. Počet sedadiel na 1 000 obyvateľov vzrástol

o 2 sedadlá v Trnave, o rovnaký počet klesol v Bratislave. Po jednom sedadle na 1 000 obyvateľov pribudlo aj v Trenčíne, Nitre a Prešove.

Divadlá a verejné knížnice

Zdroj: Národné osvetové centrum

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

V roku 2020 z 99 divadiel pôsobiacich na území Slovenska až 53 malo sídlo v hlavnom meste Bratislava.

Medzi rokmi 2016-2020 divadlá v krajských mestách zanikali a znova vznikali. V roku 2020 bol ich počet vyšší len v troch z 8 krajských miest, a to v Bratislave (o 19 divadiel), Nitre a Košiciach (v oboch zhodne o 1 divadlo). Pod vývoj sa významne podpísal vplyv opatrení prijatými v súvislosti s koronakrízou v roku 2020. Oproti roku 2019 zatvorila časť svojich divadiel polovica krajských miest. Najväčší pokles bol v Bratislave o 6

divadiel a po jednom divadle zatvorili aj v Žiline, Banskej Bystrici a v Košiciach. Špecifický bol vývoj v meste Trenčín, ako jediné otvorilo brány svojho divadla práve v roku 2020, medzi rokmi 2017-2019 pritom v meste nefungovalo žiadne divadlo.

Z pohľadu funkčným mestských oblastí divadlá majú svoje sídla väčšinou v mestách. Výnimkou sú Bratislavský kraj a okres Trnava, kde divadlá pôsobia aj mimo mestských centier. V Bratislavskom kraji v roku 2020 mimo mesta pôsobili 3 divadlá a v okrese Trnava 2 divadlá.

Divadlá a verejné knižnice	počet divadiel	počet verejných knižníc
SR	99	1 302
Bratislava	53	15
Trnava	1	1
Trenčín	1	1
Nitria	5	1
Žilina	3	1
Banská Bystrica	8	1
Prešov	4	1
Košice	8	2

Zdroj: DATAcube. [\[ku3701rr\]](#)

V roku 2020 na území Slovenska pôsobilo 1 302 knižníc. Iba necelé 2 % z nich sídlilo v krajských mestách.

V hlavnom meste poskytovalo svoje služby čitateľom 15 knižníc, v Košiciach 2 a v ostatných krajských mestách po jednej knižnici. Počet dostupných verejných knižníc v mestách sa od roku 2016 do roku 2020 okrem Bratislavy nemenil. V Bratislave zrušili jednu knižnicu v roku 2017 a ďalšiu v roku 2020.

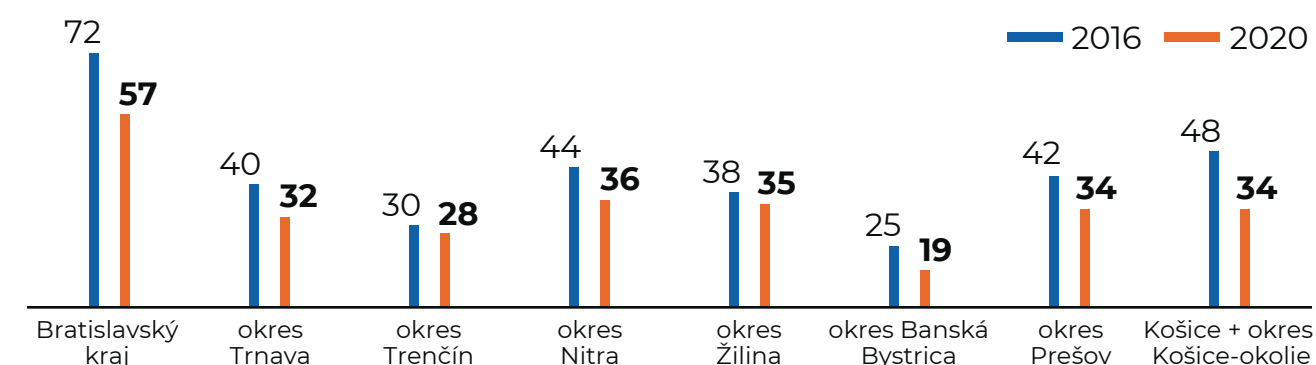
Počet verejných knižníc vo funkčných mestských oblastiach bol oveľa vyšší ako v centrách aj vďaka menším knižniciam nachádzajúcim sa v obciach.

Podiel knižníc v mestách a obciach mimo krajských miest bol vyšší ako 94 %, v Bratislavskom kraji mimo Bratislavy pôsobilo takmer 74 % knižníc. Medzi rokmi 2016 až 2020 počet verejných knižníc medziročne klesal. Výnimkou bol rok 2019, keď v okrese Trenčín pribudli dve knižnice a po jednej knižnici v okrese Trnava a okrese Košice – okolie.

Verejné knižnice

(celkový počet vo funkčných mestských oblastiach)

Zdroj: DATAcube. [\[ku3702rr\]](#)

Ubytovacie zariadenia v SR

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Prenocovania návštevníkov v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu z dôvodu protipandemických opatrení v roku 2020 medziročne veľmi výrazne klesli vo všetkých krajských mestách. Ubytovaní domáci hostia mali prevahu nad zahraničnými.

V rokoch 2016 a 2019 sa počet prenocovaní z roka na rok zvyšoval v Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach. V ostatných krajských mestách medziročná zmena počtu nocujúcich v tomto období kolísala. Z dôvodu vládných opatrení na zastavenie šírenia nového koronavírusu v roku 2020 počet prenocovaní značne klesol. V Trnave a Bratislave až o 68 %. Úbytok nocujúcich hostí v ubytovacích zariadeniach v ostatných krajských mestách sa pohyboval od 51,6 % v Prešove do 58,9 % v Žiline.

V absolútnych hodnotách najviac prenocovaní zaznamenala Bratislava, v roku 2020 dosiahol počet 916,1 tis. Naopak, najnižší počet (43,8 tis.) evidovalo mesto Trnava.

V okresoch Trenčín, Žilina a Banská Bystrica prenocovalo viac hostí v ubytovacích zariadeniach so sídlom

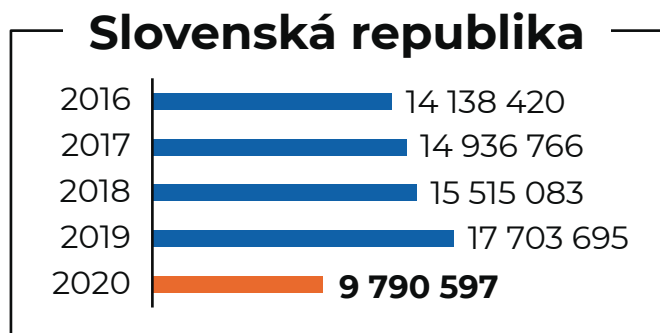
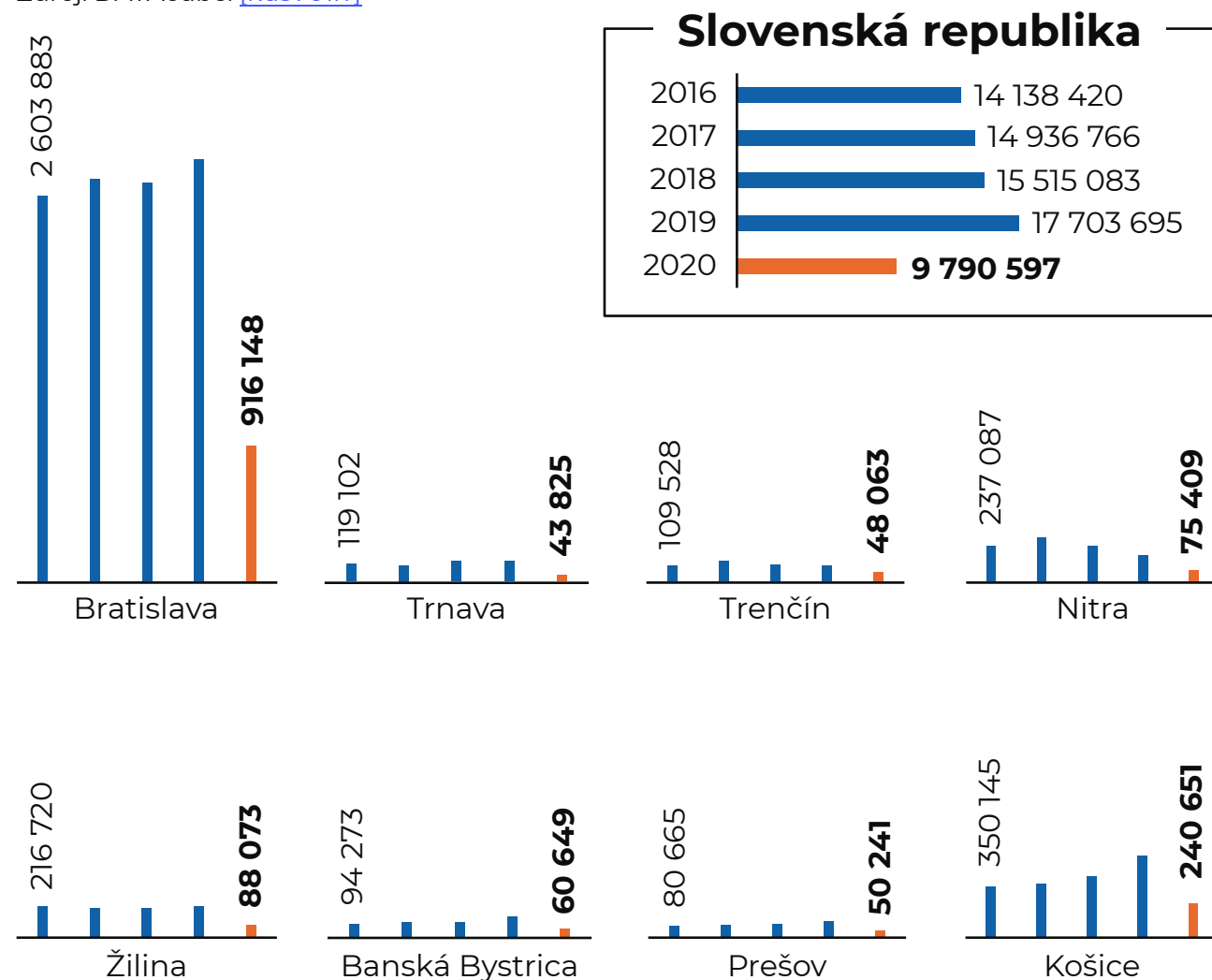
mimo krajského mesta. V roku 2020 tieto prenocovania tvorili takmer 85 % v okrese Trenčín, tri štvrtiny v okrese Žilina a v okrese Banská Bystrica takmer 70 % zo všetkých prenocovaní. Naopak, v Bratislavskom kraji, v okrese Prešov a v okrese Košice - okolie vrátane krajského mesta hostia uprednostňovali ubytovacie zariadenia v krajských mestách. Podiel prenocovaní v nich presiahol 80 %.

Počet prenocovaní v zariadeniach cestovného ruchu

(celkový počet, 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[ku370lrr\]](#)

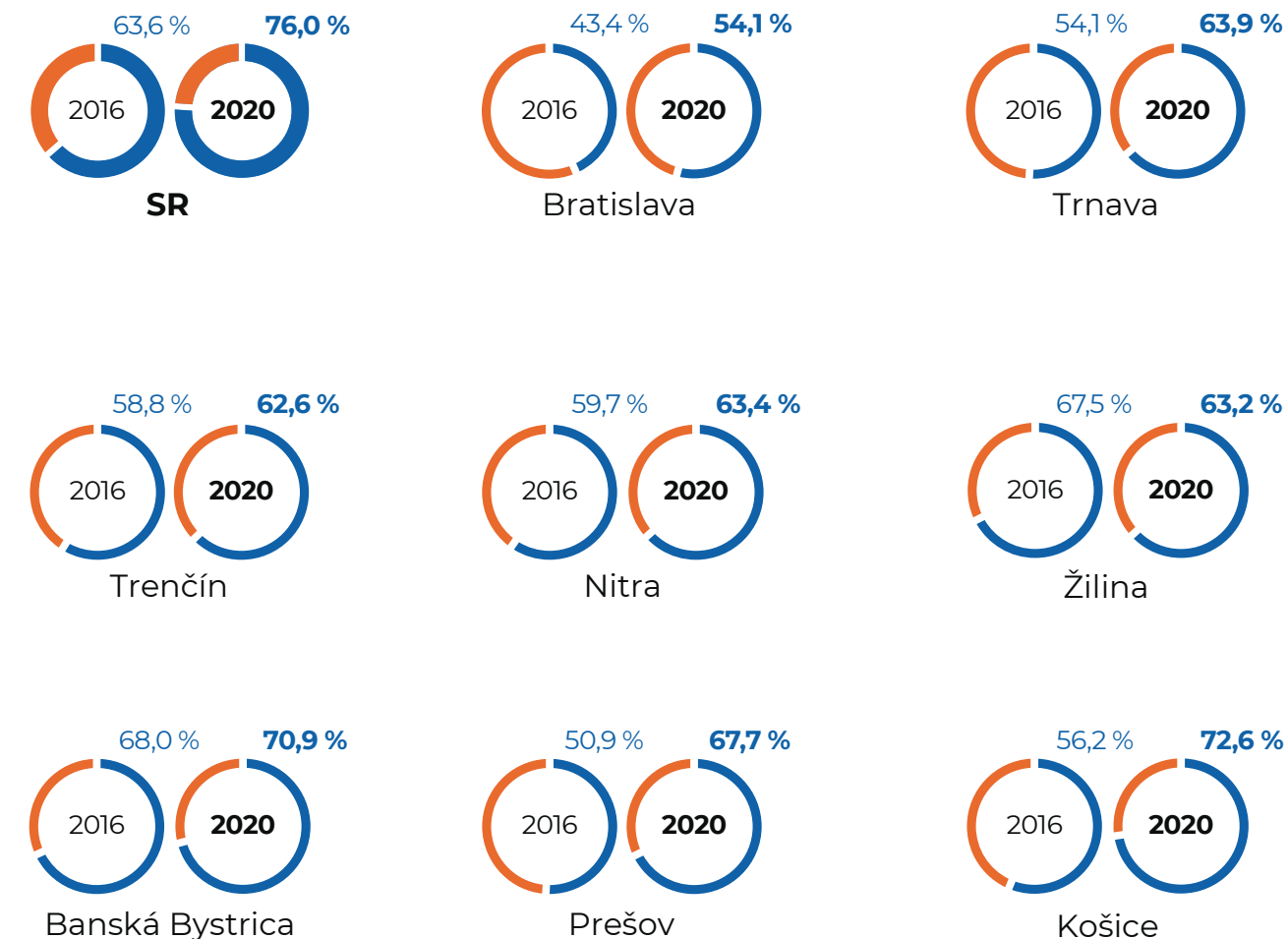
5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Prenocovania domácich a zahraničných návštevníkov

(podiel v %, 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[ku370lrr\]](#)

● domáci ● zahraniční

5. Kultúrne a rekreačné aspekty

Prenocovania v zariadeniach cestovného ruchu

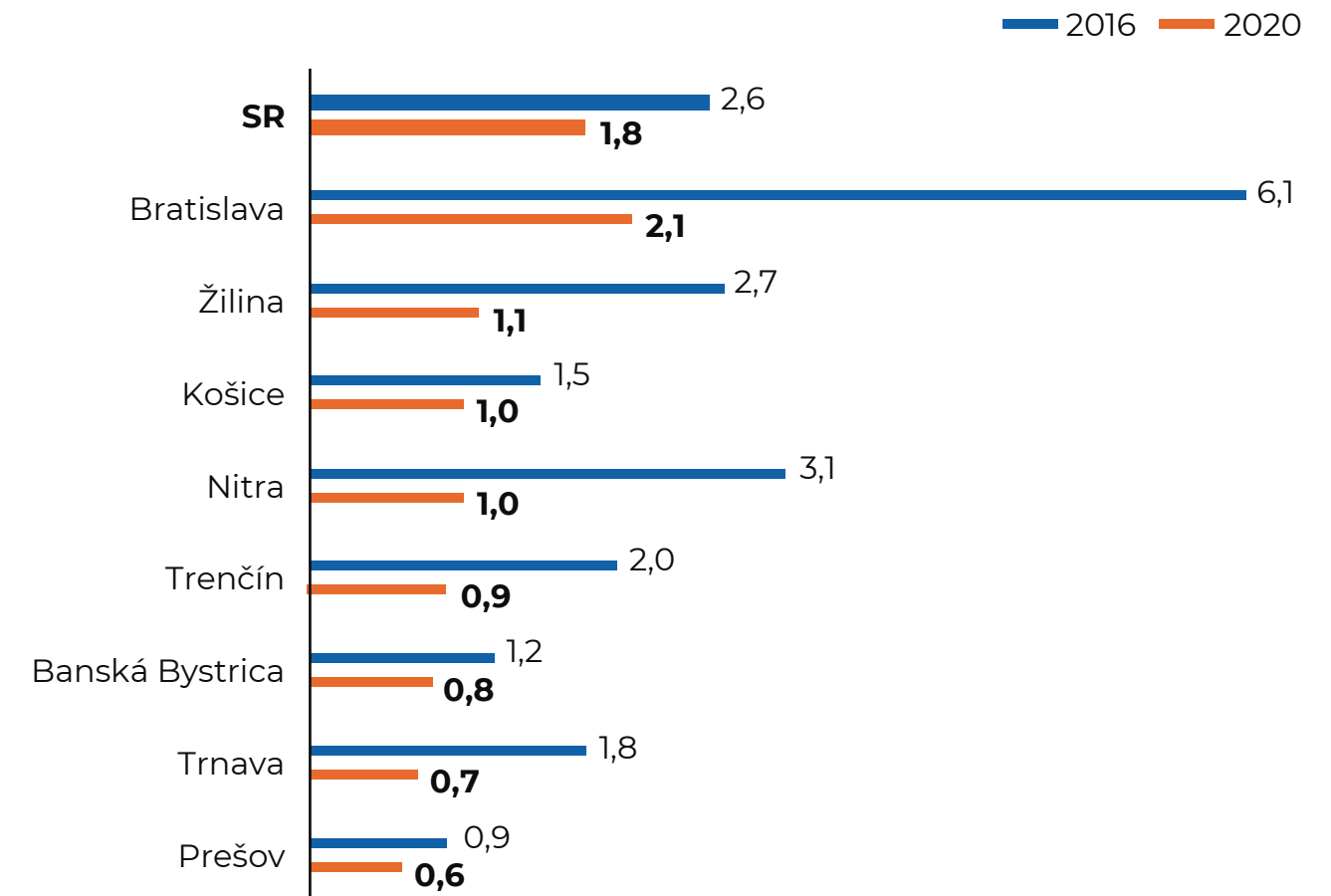
(na obyvateľa)

Zdroj: DATAcube. [\[ku370lrr\]](#)

Prenocovania v prepočte na obyvateľa v roku 2020 dosahovali na Slovensku 1,8 nocí, v porovnaní s rokom 2016 to bolo menej o 0,8 nocí. Najviac prenocovaní na obyvateľa bolo v Bratislave (2,1), avšak tu došlo oproti roku 2016 k najväčšiemu poklesu,

až o 4 prenocovania. Najnižšia hodnota bola v Prešove (0,6 prenocovaní na obyvateľa), ale na druhej strane bol pokles oproti roku 2016 najnižší.

6. Dopravné aspekty

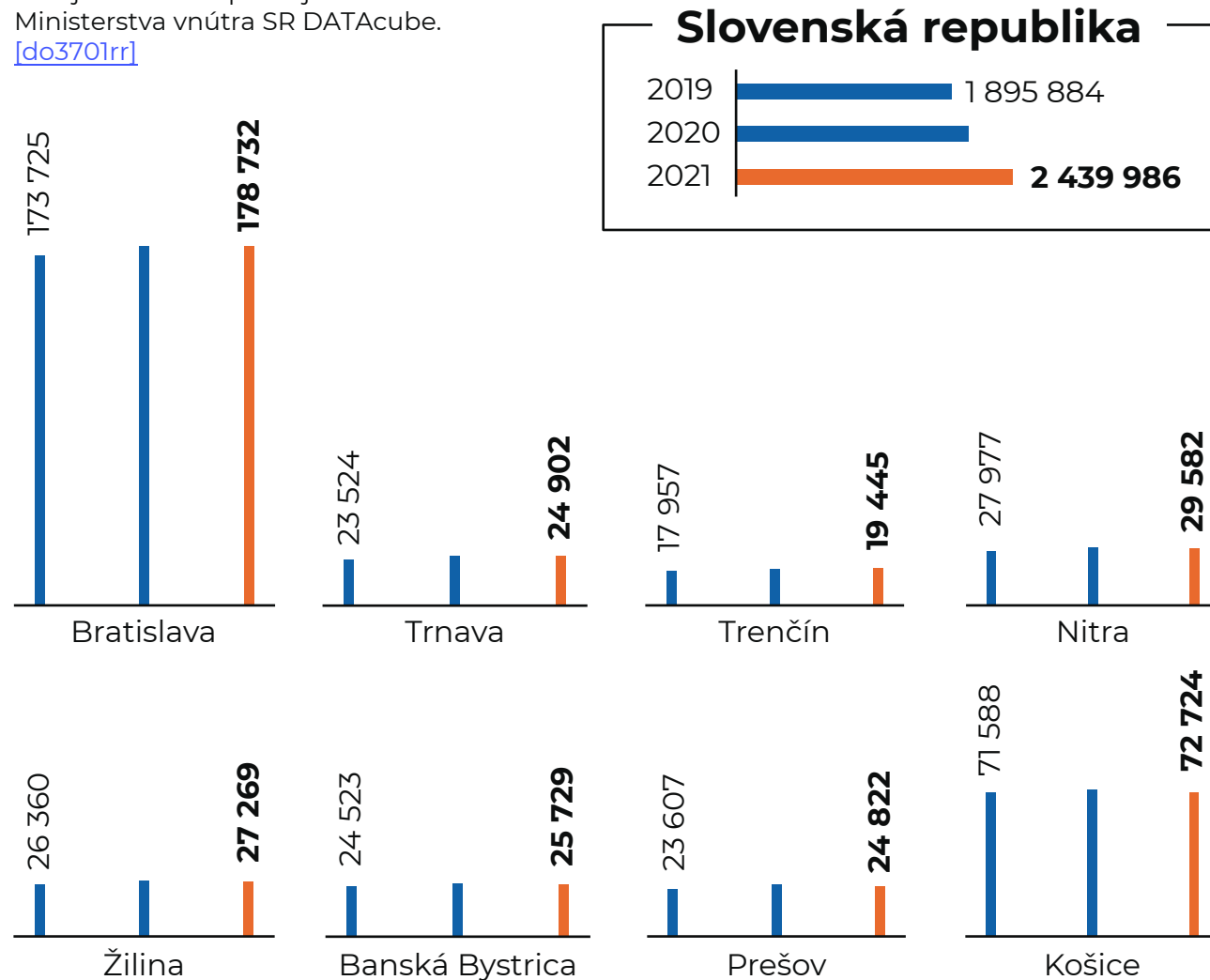

Registrované súkromné osobné autá v krajských mestách

(k 1. 1.)

Zdroj: Prezídium policajného zboru
 Ministerstva vnútra SR DATAcube.
[do3701rr](#)

6. Dopravné aspekty

Najviac motorizovaná je Bratislava, v meste je registrovaných 7,3 % z celkového počtu súkromných áut na Slovensku, v Bratislavskom kraji 12,1 %.

K 1. 1. 2021 jazdilo po slovenských cestách 2 439 986 súkromných áut, ich počet od roku 2019 vzrástol o 544,1 tis. Súkromné motorové vozidlá pribudli medzi rokmi 2019 až 2021 vo všetkých krajských mestách, ich počet vzrástol najmä v Bratislave, kde pribudlo 5 tis. súkromných áut. Najmenej áut pribudlo v Žiline, len 909.

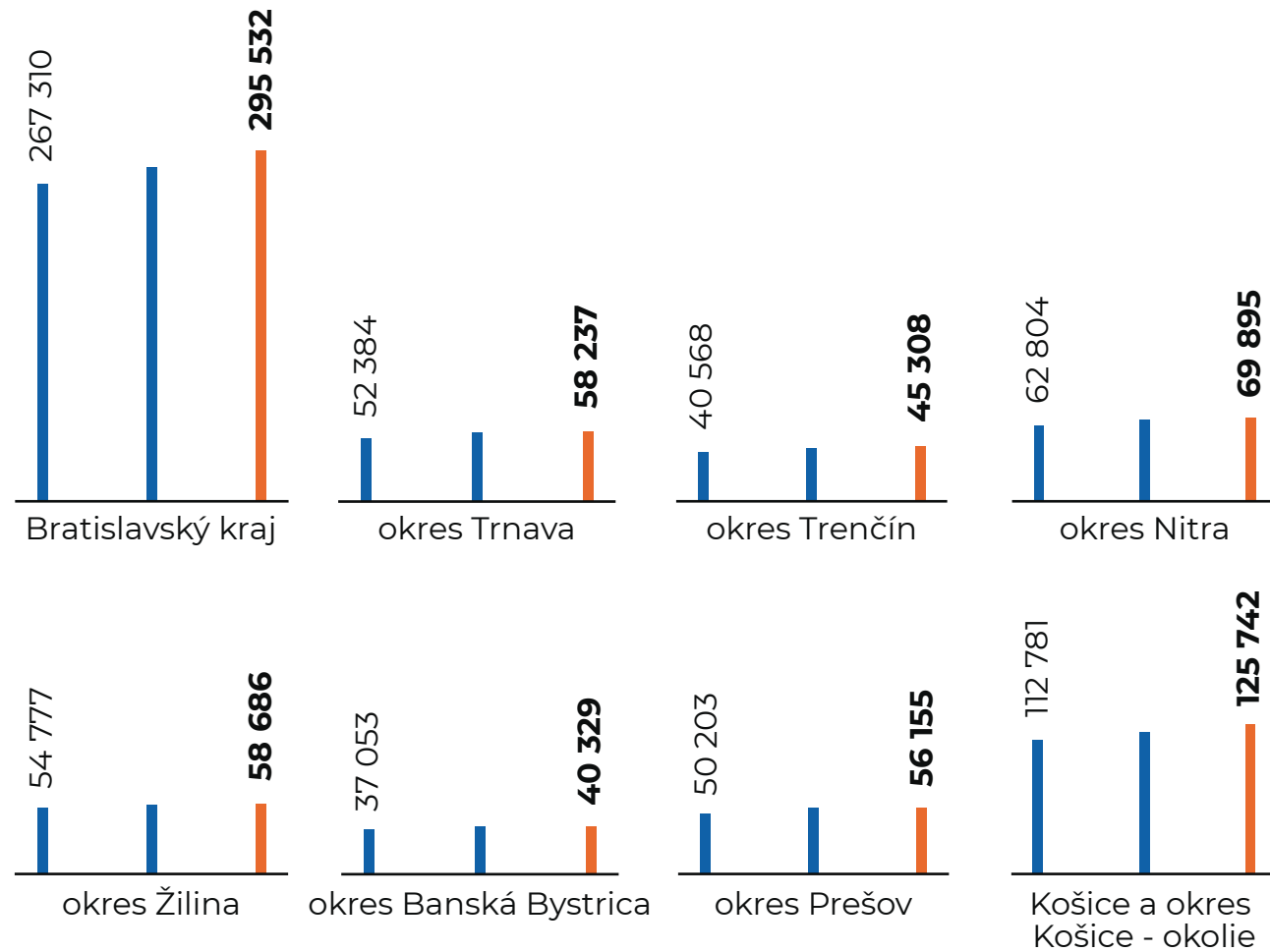
V rámci funkčných mestských oblastí krajských miest sa medzi rokmi 2019 až 2021 počet súkromných motorových vozidiel zvýšil vo všetkých. Počet áut súkromných vlastníkov rástol najrýchlejšie v Bratislavskom kraji (o 28,2 tis.), a v okrese Košice - okolie vrátane mesta Košice (o 13 tis.), najpomalšie v okrese Banská Bystrica (o 3,3 tis.).

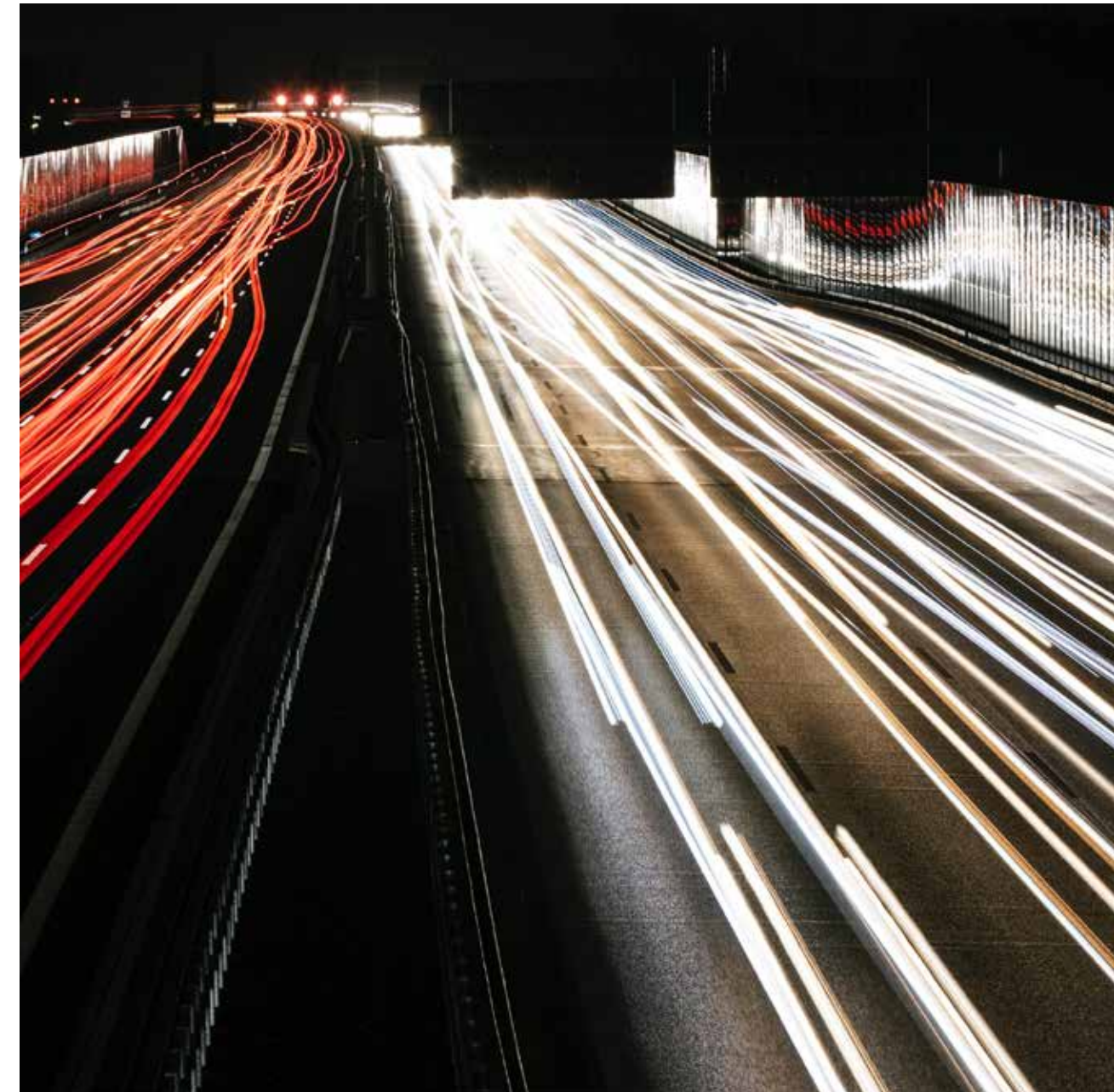
Registrované súkromné osobné autá vo funkčných mestských oblastiach

(k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[do3702rr\]](#)

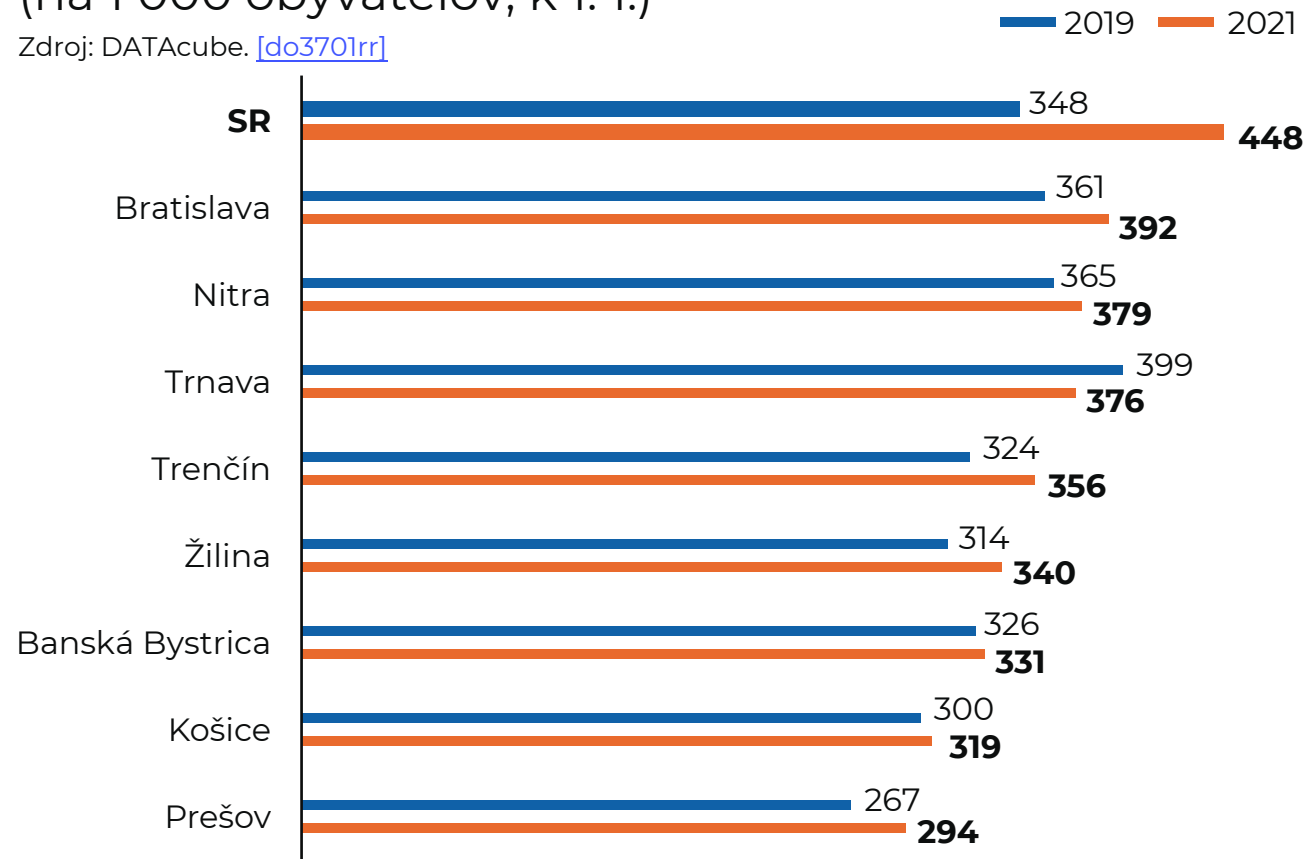
6. Dopravné aspekty

Registrované súkromné osobné autá v mestách

(na 1 000 obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[do3701rr\]](#)

V roku 2021 najviac súkromných áut na 1 000 obyvateľov pripadlo na Trnavčanov (392).

Nad priemerom Slovenska (448) nebolo ani jedno krajské mesto.

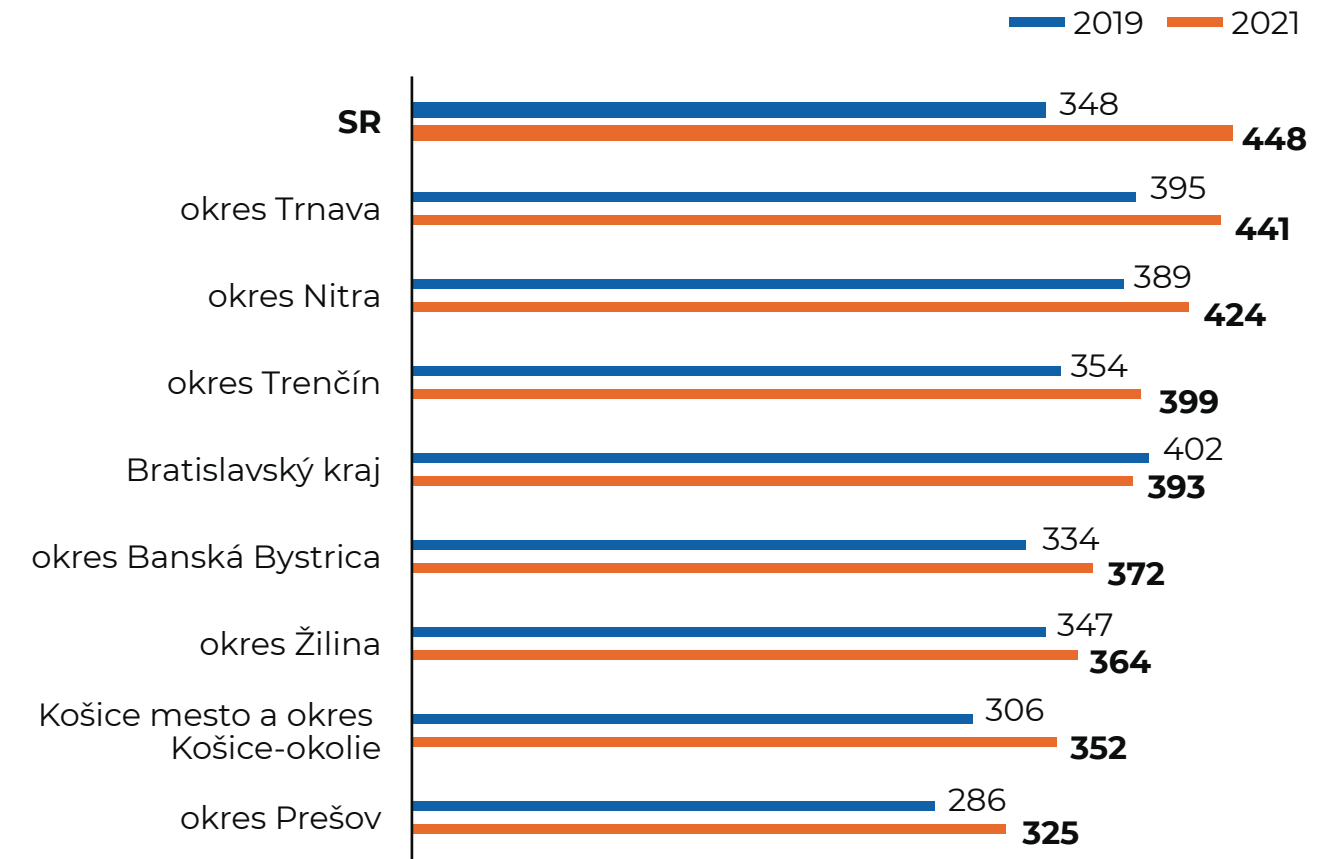
Najmenej áut na 1 000 obyvateľov mali Prešovčania (294) a Košičania (319). V okrese Trnava pripadlo na 1 000 obyvateľov až 441 súkromných áut. Viac ako 400 áut na 1 000 obyvateľov mal aj okres Nitra (424).

6. Dopravné aspekty

Registrované súkromné osobné autá v funkčných mestských oblastiach

(na 1 000 obyvateľov, k 1. 1.)

Zdroj: DATAcube. [\[do3702rr\]](#)

Úmrtnosť pri cestných dopravných nehodách

Zdroj: Prezídium policajného zboru Ministerstva vnútra SR, DATAcube. [\[do3701rr\]](#); [\[do3702rr\]](#)

Mestá	2016	2020
SR	242	224
Bratislava	14	7
Trnava	1	1
Trencín	1	1
Nitra	3	1
Zilina	3	1
Banská Bystrica	4	0
Presov	3	1
Kosice	3	3

V roku 2020 v porovnaní s rokom 2016 počet usmrtených v dôsledku dopravnej nehody klesol, najviac v Bratislave (o 7 osôb)

Z krajských miest len v Banskej Bystrici v roku 2020 nezaznamenali smrteľnú dopravnú nehodu. Vo väčšine miest prišlo k jednému úmrtiu, v Košiciach ku trom a v Bratislave k siedmim. Vývoj počtu smrteľných dopravných nehôd v rokoch 2016 až 2020 mal vo väčšine krajských miest klesajúcu tendenciu.

Úmrtnosť pri cestných dopravných nehodách vyjadruje počet zomretých osôb pri cestných dopravných nehodách a zomreté osoby pri prevoze alebo do 24 hodín po nehode

6. Dopravné aspekty

Funkčné mestské oblasti	2016	2020
Bratislavský kraj	24	22
Okres Trnava	8	7
Okres Trenčín	6	6
Okres Nitra	14	10
Okres Žilina	7	7
Okres Banská Bystrica	8	2
Okres Prešov	4	3
Košice a okres Košice - okolie	4	9

Dopravné nehody s následkom úmrtia boli v roku 2020 evidované v každej z funkčných mestských oblastí krajských miest, pri najvyššom počte v Bratislavskom kraji, kde prišlo o život

22 ľudí. Pozitívne je, že vo väčšine z nich od roku 2016 do roku 2020 mala nehodovosť s následkom úmrtia väčšinou klesajúcu tendenciu.

Dĺžka cyklistickej siete

Zdroj: mestské úrady krajských miest

Dĺžka cyklistickej siete predstavuje celkovú dĺžku ciest v km pre cyklistov v rámci mesta.

6. Dopravné aspekty

Dĺžka cyklistickej siete

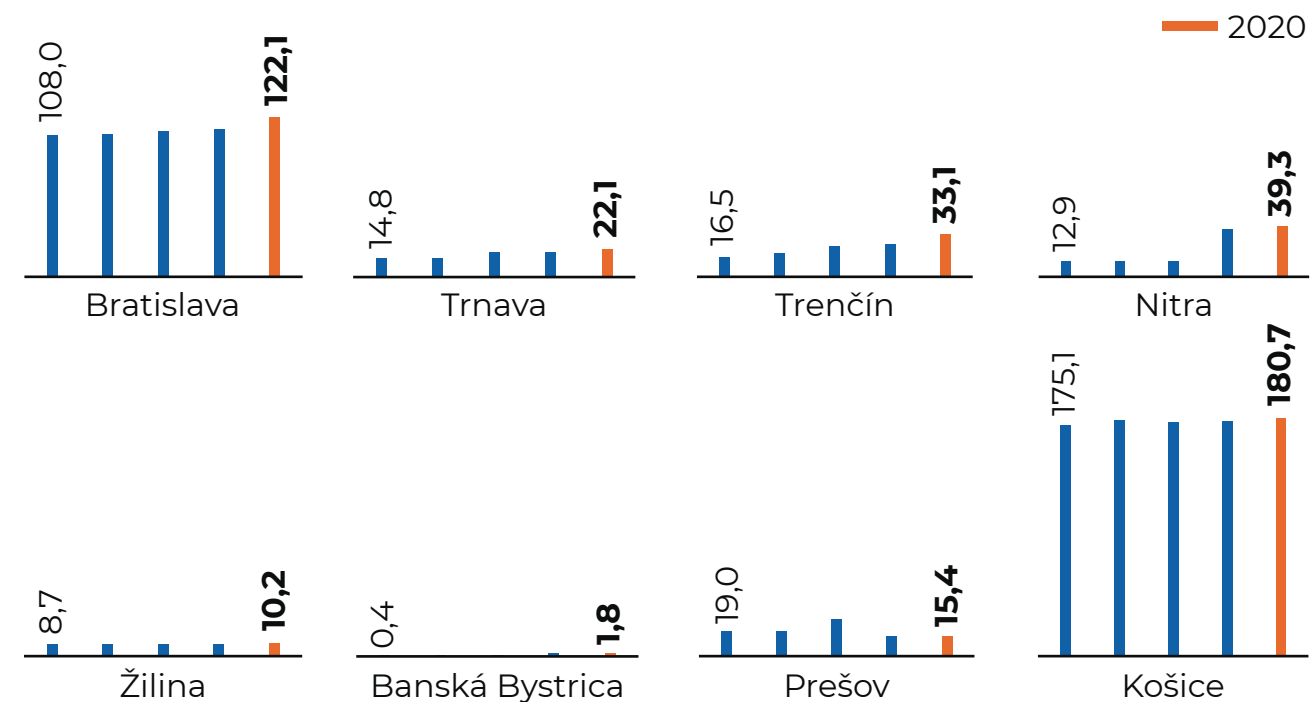
(v km, 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[do3701rr\]](#)

Najdlhšie trasy pre cyklistov sú v Košiciach (180,7 km) a Bratislave (122,1 km).

Oficiálne označené cyklotrasy v období rokov 2016 až 2020 pribúdali vo väčšine krajských miest, najviac v Nitre o 26,4 km. Cesty pre cyklistov pribudli

aj v ďalších krajských mestách, v Trenčíne o 16,6 km, v Bratislave o viac ako 14 km, v Trnave o 7,3 km, v Košiciach o 5,6 km a necelé 2 km vybudovali aj v Žiline a Banskej Bystrici. V Prešove sa dĺžka cyklotrás znížila o 3,6 km.

Mestská hromadná doprava

Zdroj: Dopravné podniky miest

Cena kombinovaného mesačného lístka predstavuje cenu prestupného mesačného lístka na všetky typy verejnej dopravy v zóne 5 až 10 km od centra v eurách.

6. Dopravné aspekty

Cena kombinovaného mesačného lístka

(v eurách)

Zdroj: DATAcube. [\[do3701rr\]](#)

Mesačný cestovný lístok MDH stál najviac v Bratislave (26,90 eur).

Mestskou hromadnou dopravou sa v roku 2020 najlacnejšie cestovalo v meste Trenčín, cena mesačného kombinovaného cestovného lístka

mala hodnotu 15 eur. V posledných piatich rokoch došlo k úprave ceny mesačného lístka len v dvoch krajských mestách, a to v Žiline, kde cena klesla o 4 eurá a v Košiciach, kde naopak, stúpila o 5 eur.

Cena kombinovaného mesačného lístka v eurách	2016	2020
Bratislava	26,90	26,90
Trnava*	.	.
Trenčín	15,00	15,00
Nitria	20,00	20,00
Žilina	20,00	16,00
Banská Bystrica	20,00	20,00
Prešov	16,60	16,60
Košice	20,00	25,00

*mesto Trnava nemá zavedený mesačný lístok MHD

Taxi služby

Priemerná cena za TAXI služby predstavuje cenu za 5 km jazdu počas dňa v eurách, údaje sú k decembru referenčného roka.

6. Dopravné aspekty

Priemerná cena za TAXI služby v centre mesta

(v eurách)

Zdroj: DATAcube. [\[do3701rr\]](#)

Taxikár si v roku 2020 najviac vypýtal v Žiline, cena za 5 km jazdy počas dňa v centre mesta vyšla na 6,88 eur.

V porovnaní s ostatnými krajskými mestami vyššie ceny mali aj taxikári v Banskej Bystrici a Prešove. Za 5 km jazdy počas dňa zákazníci zaplatili v Banskej Bystrici 5,50 eur a v Prešove 5,11 eur. Najlacnejšia cesta taxíkom za

5 km bola v Nitre (2,43 eur) a Trnave (2,49 eur). Oproti roku 2016 jazda taxíkom najvýraznejšie zlacnela v Nitre (o 1,27 eur), Taxikári zlacnili svoje služby aj v Trenčíne o 0,33 eur, v Prešove o 0,26 eur a v Banskej Bystrici o 0,10 eur. Pri jazde taxíkom si priplatili viac Žilinčania (o 0,88 eur) a Košičania (o 0,09 eur).

Priemerná cena za TAXI služby v centre mesta v eurách	2016	2020
Bratislava	4,59	4,59
Trnava	2,49	2,49
Trenčín	4,00	3,67
Nitria	3,70	2,43
Žilina	6,00	6,88
Banská Bystrica	5,60	5,50
Prešov	5,37	5,11
Košice	4,56	4,65

7. Aspekty životného prostredia

Spotreba pitnej vody

Zdroj: Výskumný ústav vodného hospodárstva, regionálne vodárenské a kanalizačné spoločnosti

Celková spotreba pitnej vody

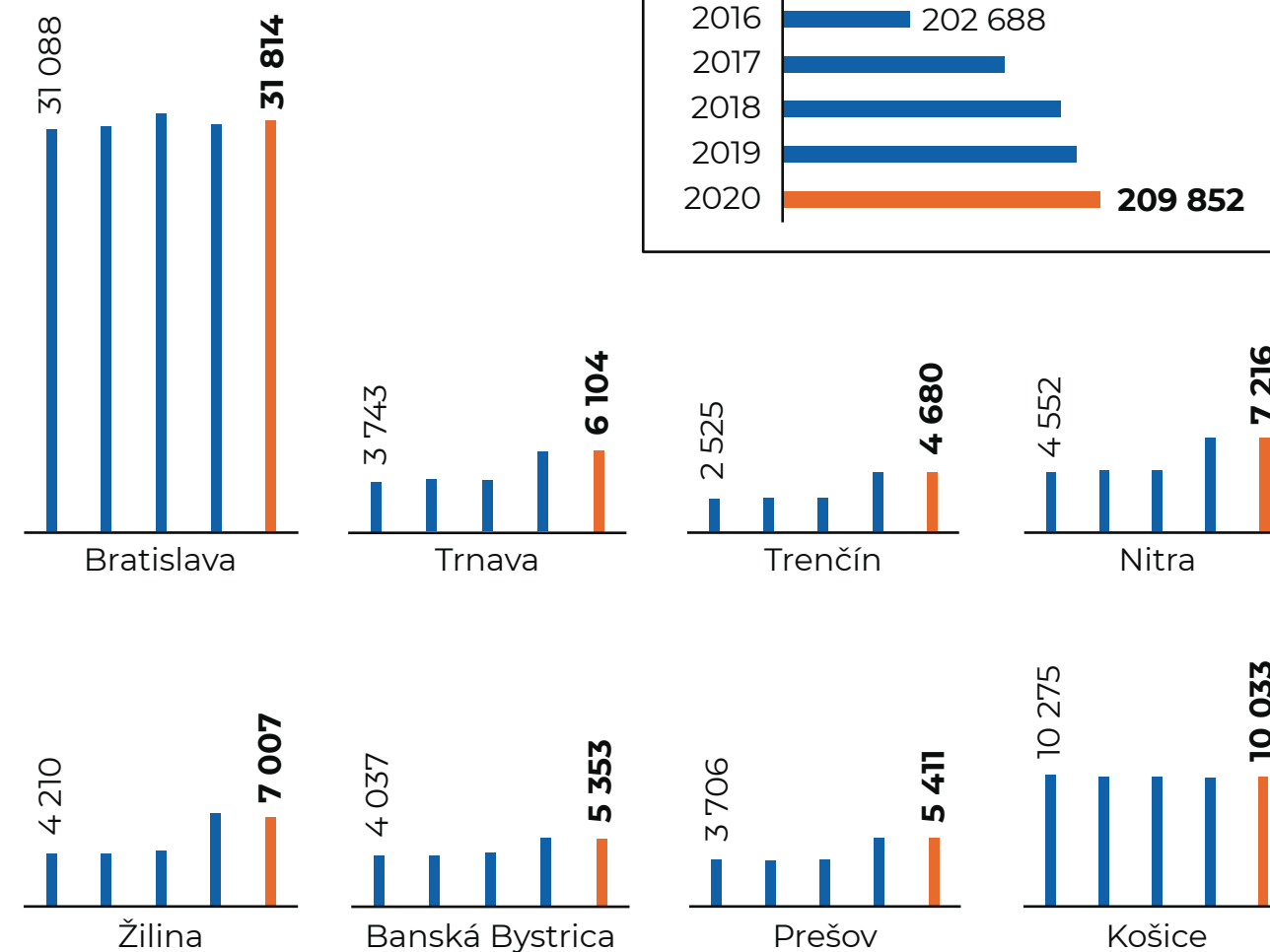
predstavuje množstvo pitnej vody predanej priamym odberateľom (domácnosti, organizácie, odvetvový sektor).

7. Životné prostredie

Celková spotreba pitnej vody

(v tis. m³, 2016 – 2020)

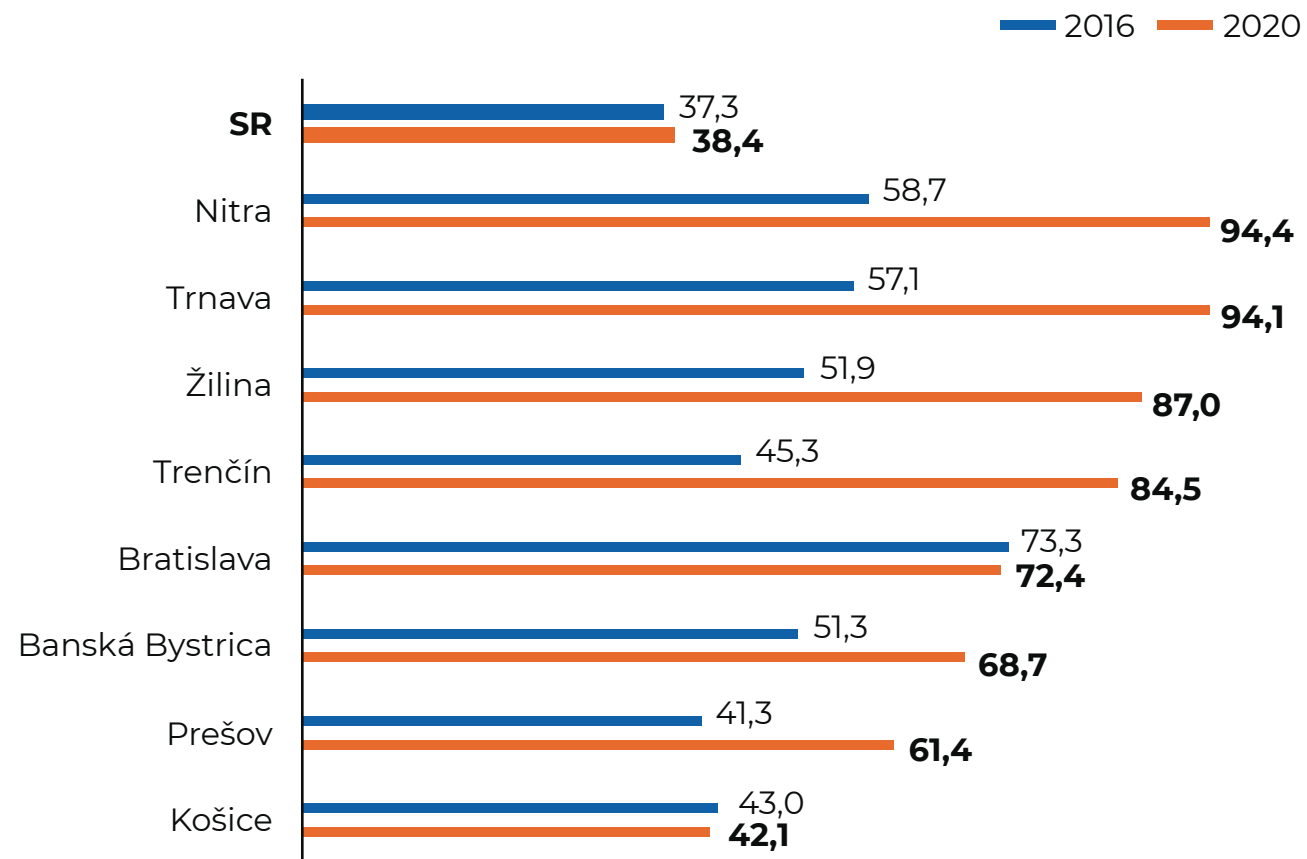
Zdroj: DATAcube. [\[vh5003rr\]](#); [\[zp3701rr\]](#)

Celková spotreba pitnej vody

(v m³ na obyvateľa)

Zdroj: DATAcube. [\[vh5003rrr\]](#); [\[zp3701rrr\]](#)

7. Životné prostredie

Celkové množstvo spotrebovanej vody malo medzi rokmi 2016 až 2020 rastúcu tendenciu. Spotreba sa zvýšila takmer v každom krajskom meste.

V sledovanom období bol objem celkovo spotrebovanej vody najvyšší v Bratislave. Najmenej vody spotrebovali v Trenčíne. Spotreba vody sa každoročne zvyšovala v Trnave, naopak v Košiciach sa medziročne znižovala počas celého sledovaného obdobia. V roku 2019 prišlo výraznému medziročnému rastu spotrebovanej vody až v šiestich krajských mestách. V Trenčíne narástla spotreba vody takmer na dvojnásobok, viac ako o polovicu

vzrástla spotreba v Žiline, Nitre a Trnave. V roku 2020 vo väčšine krajských miest množstvo spotrebovanej vody mierne kleslo.

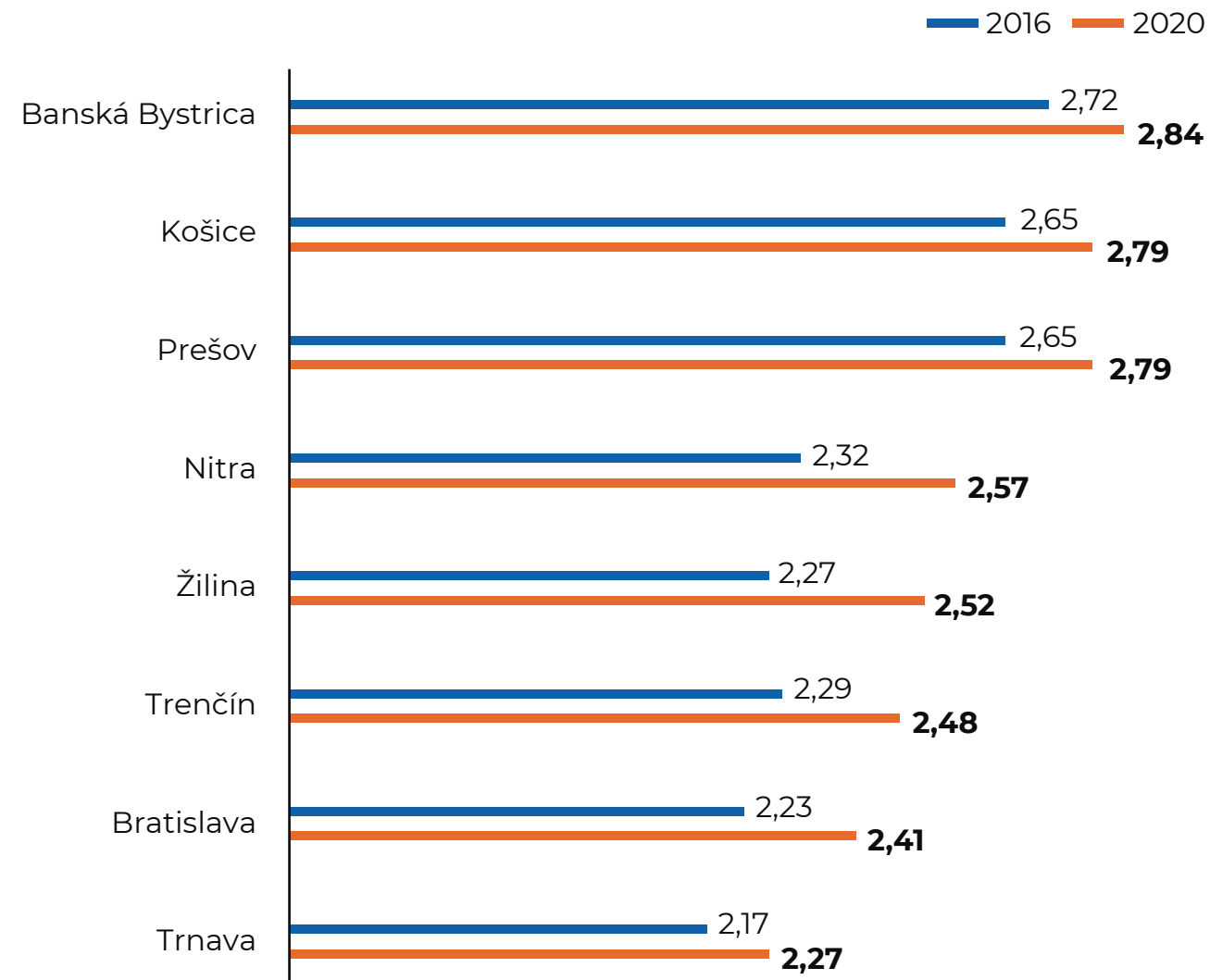
Celková spotreba faktúrovanej vody v prepočte na obyvateľa bola v roku 2020 najvyššia v Nitre, dosiahla 94,4 m³ a najnižšia v Košiciach, 42,1 m³. V porovnaní s rokom 2016 iba Bratislava a Košice vykázali pokles celkovej spotreby vody na obyvateľa, v ostatných prišlo k výraznejšiemu rastu. Najvyšší rast zaznamenal Trenčín, o viac ako 86,2 %. Rast spotreby vody vyšší ako 60 % dosiahli aj mestá Žilina, Trnava a Nitra.

Cena vody pre domácnosti

(v eurách za m³)

Zdroj: DATAcube. [\[zp3701rr\]](#)

7. Životné prostredie

Cena vody pre domácnosti od roku 2016 do roku 2020 rástla vo všetkých krajských mestách.

Cena vody za m³ sa pohybovala v krajských mestách v rozmedzí

od 2,27 eur v Trnave do 2,84 eura v Banskej Bystrici. Rast ceny vody za m³ za posledných päť rokov bol v rozmedzí od 10 centov v Trnave do 25 centov v Nitre a Žiline.

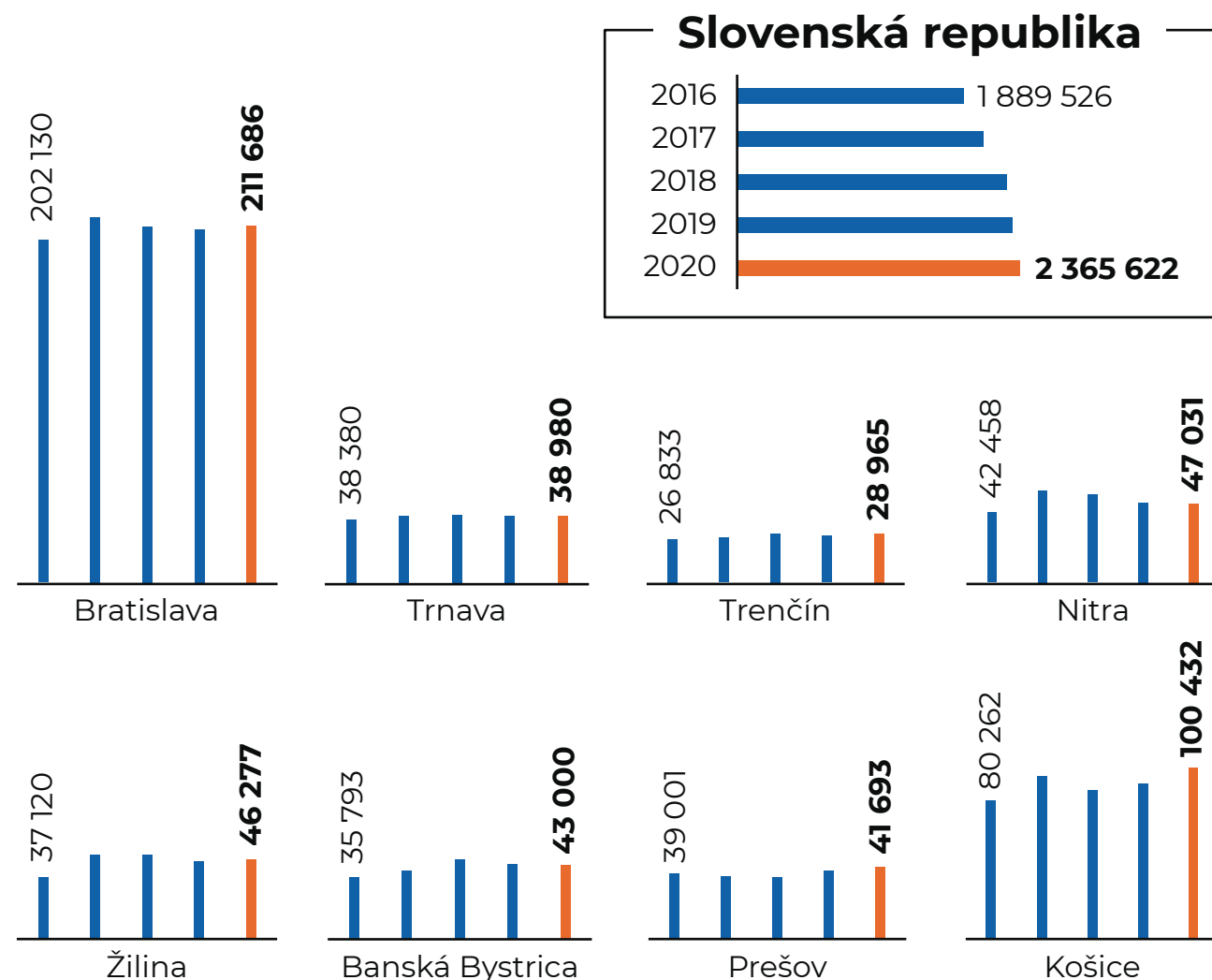
Cena vody pre domácnosti predstavuje cenu vodného a stočného spolu, vrátane DPH.

Množstvo komunálneho odpadu

(v tonách, 2016 – 2020)

Zdroj: DATAcube. [\[zp3701rr\]](#)

7. Životné prostredie

Obyvatelia všetkých miest vyprodukovali väčšie množstvo komunálneho odpadu, v metropole východu bol rast najvyšší.

Množstvo komunálneho odpadu v rokoch 2016-2020 rástlo vo všetkých krajských mestách aj vo všetkých funkčných mestských oblastiach. Objemovo najviac odpadu vyprodukojú obyvatelia dvoch najväčších miest, Bratislavy a Košíc. Najviac sa zvýšil objem odpadu práve v Košiciach o 25,1 % a v Žiline o 24,7 %. Rovnako najvyššie hodnoty mali aj ich funkčné mestské oblasti, okres Košice - okolie vrátane mesta Košice (o 31,7 %) a okres Žilina (o 28,7 %). Najpomalšie rástlo množstvo komunálneho odpadu v okrese Trnava (o 8,3 %).

Vývoj tvorby komunálneho odpadu bol v mestách a ich funkčných zónach v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia nerovnomerný.

V roku 2019 medziročne klesla tvorba komunálneho odpadu takmer vo všetkých krajských mestách a mestských funkčných zónach. Naopak, v roku 2020 väčšina krajských miest a takmer všetky mestské funkčné zóny produkciu komunálneho odpadu medziročne navýšili.

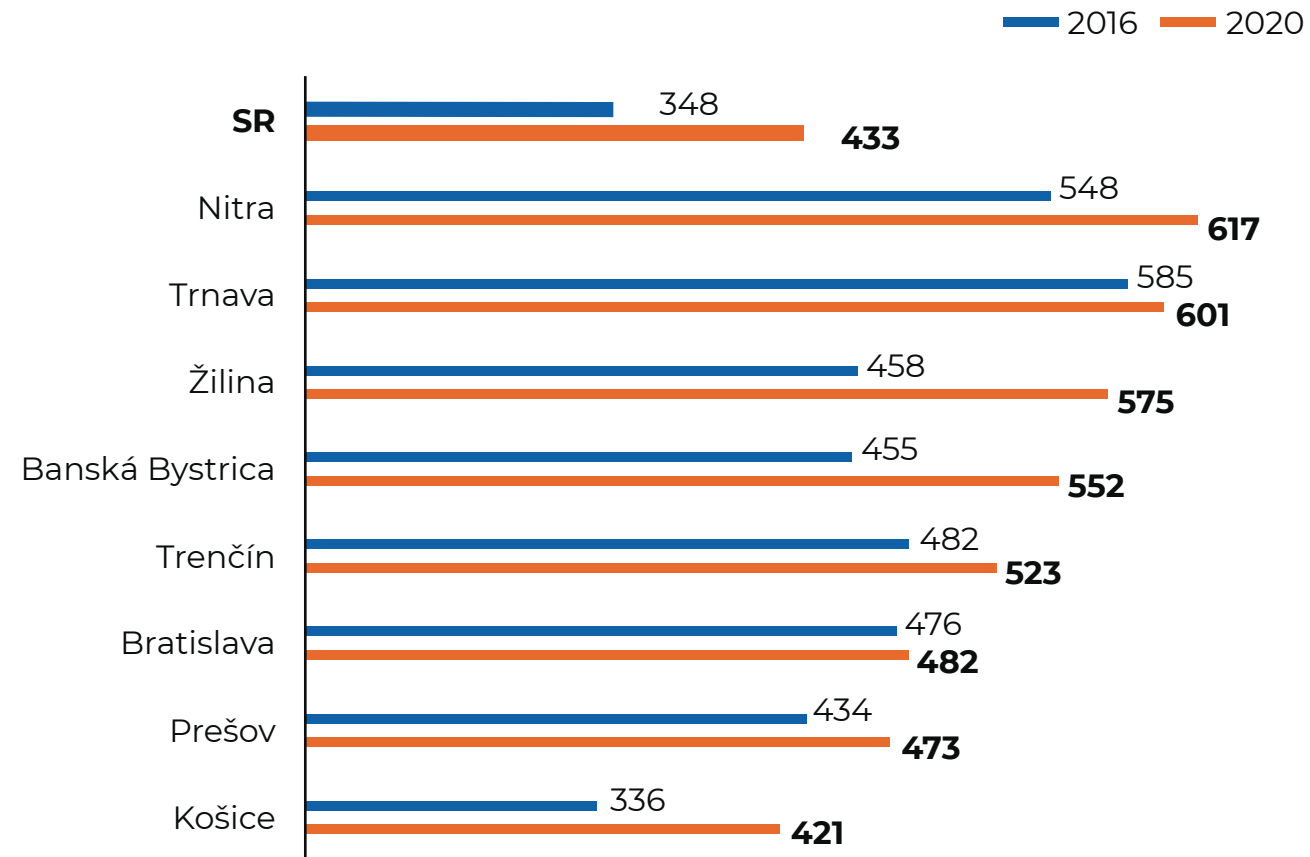
Komunálny odpad nezahŕňa drobný stavebný odpad.

Množstvo komunálneho odpadu

(v kg na obyvateľa)

Zdroj: DATAcube. [\[zp3701rr\]](#)

7. Životné prostredie

Množstvo komunálneho odpadu pripadajúceho na jedného obyvateľa sa v rokoch 2016 – 2020 zvýšilo vo všetkých krajských mestách. Najvyšší rast zaznamenali mestá Žilina a Košice, zhodne o viac ako štvrtinu.

V roku 2020 najviac komunálneho odpadu vyprodukoval obyvateľ Nitry, od roku 2016 sa toto množstvo zvýšilo o 69 kg na 617 kg. Najmenej odpadu, len 421 kg, vyprodukoval obyvateľ Košíc.

Produkcija odpadu na jedného obyvateľa rástla najpomalšie v Bratislave (o 1,2 %).

Medziročne tvorba odpadu na jedného obyvateľa rástla takmer vo všetkých krajských mestách v rokoch 2017 a 2020. K viac ako štvrtinovému rastu prišlo v roku 2017 v Žiline a Nitre. V rokoch 2018 a 2019 bola produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa nižšia ako pred rokom vo väčšine krajských miest.

Krajské mestá SR

v číslach
2022

Autor:
kolektív autorov

Grafická úprava:
Martin Zámečník

Vydal:
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Bratislava 2022

ISBN (online): 978-80-8121-899-6

ISBN (tlač): 978-80-8121-901-6

www.statistics.sk

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45

ISBN (online): 978-80-8121-899-6
ISBN (tlač): 978-80-8121-901-6

www.statistics.sk